

nguyên hương

NHÀ XUẤT BẢN TRẺ

SOS

BIỂU GHI BIÊN MỤC TRƯỚC XUẤT BẢN DO THU VIỆN KHTH TP.HCM THỰC HIỆN
General Sciences Library Cataloging-in-Publication Data

Nguyễn Hương

SOS : truyện dài / Nguyễn Hương. - Tái bản lần 1 có sửa chữa, bổ sung. - T.P. Hồ
Chí Minh : Trẻ, 2014.

184tr. ; 20cm

1. Văn học Việt Nam -- Thế kỷ 21.

1. Vietnamese literature -- 21st century

895.92234 -- dc 23

N572-H96

nguyên hương

Truyện dài

Tái bản lần thứ nhất (có sửa chữa, bổ sung)

NHÀ XUẤT BẢN TRẺ

Có một công việc được gọi là "làm mẹ".

Đó là trở thành mẹ của những đứa trẻ không do mình mang nặng, rút ruột sinh ra.

Đó là trở thành mẹ trong một khoảng thời gian định sẵn, với những qui định không mấy dễ chịu, và một trong số những qui định ấy là quên đi hạnh phúc của cá nhân mình.

Và cái chốn được gọi là gia đình ấy hẳn phải là nơi đầy ắp tình yêu thương, chan chứa sự vỗ về và an ủi tâm hồn người ta lắm. Bởi chỉ có như thế, "mẹ" mới sẵn sàng quên mình vì hạnh phúc của các "con".

Thế thì điều đó lí tưởng quá còn gì.

Thực tế, làng trẻ để các cô gái trẻ tự nguyện vào đây làm mẹ, để chăm sóc những đứa trẻ mồ côi, bất hạnh, lại không được lí tưởng đến thế. Một làng trẻ mà thiếu tiếng trẻ nô đùa, nghịch ngợm. Một làng trẻ mà trật tự khuôn phép được đặt lên hàng đầu. Một làng

trẻ không khác nào môi trường quân sự, mà những đứa trẻ chính là những chú lính tí hon dễ bảo. Một làng trẻ mà những đứa trẻ bị đánh mất tuổi thơ...

Làm sao để yêu thương và được yêu thương tại một nơi mà yêu thương nhiều khi là bốn phận?

Làm sao có thể giải quyết được mâu thuẫn giữa yêu thương lí tưởng và lí tưởng yêu thương?

Và "làm sao biết được những đôi mắt sớm suy tư đang nghĩ gì?"

SOS!

NHÀ XUẤT BẢN TRẺ

- Cô còn rất trẻ để làm công việc này, mẹ của tám đứa bé. Đến bây giờ, ngay lúc này, tôi vẫn tự hỏi tại sao cô lại thiết tha đến như vậy.

Ông Tùng, giám đốc Làng trẻ từ thiện, nhìn tôi chăm chú và hơi xết nét. Tôi mím môi chịu đựng cái nhìn của ông. Tôi đã chờ đợi hai năm trời đằng đẵng để được nhận vào đây và lúc này là giây phút quyết định.

- Thôi được, tôi sẽ đưa cô đến với những đứa bé.

Ông nói với một giọng không được dịu dàng cho lắm, nhưng với tôi, vậy là đủ. Tôi thở ra nhẹ nhõm và đi theo ông.

Ông đưa tôi đi qua những vườn hoa ngợp màu sắc thoảng hương thơm ngọt ngào. Mỗi ngôi nhà đều được bao bọc bởi những vườn hoa nho nhỏ, từ những loại hoa bình dị như cánh bướm, mười giờ, đến hoa mẫu đơn, hồng nhung quý phái đều có mặt ở đây. Bất giác tôi hít mạnh và không muốn thở ra nữa.

Tim tôi đập mạnh khi đặt chân lên bậc tam cấp dẫn vào nhà. Dù sao thì đây cũng là một bước ngoặt

quan trọng trong đời và bỗng nhiên tôi ước ao có một người thân bên cạnh. Nhưng chẳng có ai, một mình tôi bước tiếp theo ông.

Cửa kính mở ra rồi khép lại thật nhẹ. Không khí trong nhà ấm cúng và lặng lẽ.

Tám đứa bé áo quần tươm tất ngồi quanh cái bàn rộng bằng đá hình chữ nhật màu xanh xám. Đứa lớn nhất khoảng mười một và đứa nhỏ nhất khoảng bốn tuổi. Chúng đồng loạt đứng lên:

- Chúng cháu chào ông ngoại. Chúng cháu chào dì.

- Các cháu ngoan quá - Ông Tùng vuốt tóc đứa gần nhất và ông chỉ vào tôi - Đây là mẹ Thùy của các cháu.

- Chúng con chào mẹ ạ - Tám cái miệng lại đồng loạt chào tôi và biểu hiện trên nét mặt giống nhau đến nỗi tôi suýt bật cười. Nếu là lũ em của tôi thì...

- Đây là dì Trúc. Dì Trúc chăm sóc các cháu trong khi đợi cô đến.

Ông Tùng chỉ về người phụ nữ khoảng bốn mươi tuổi đang khoanh tay đứng ở góc phòng.

Tôi gật đầu chào. Dì Trúc mỉm cười, nụ cười đượm vẻ mỏi mệt. Dì thật cao và hơi mập.

- Trong làng trẻ có bao nhiêu nhà thì có bấy nhiêu mẹ. Trong làng còn có năm dì để thay mẹ chăm sóc các cháu khi mẹ bận việc, đau ốm hoặc

ngỉ phép. Trong thời gian đầu, nếu cô cần, dì Trúc đây sẽ giúp cô.

- Dạ.

Tôi gật đầu và mỉm một nụ cười làm quen với dì Trúc. Vóc dáng tròn mập của dì khiến tôi nhớ đến mấy bà cô ở quê tôi.

- Vậy nhé. Có gì cần, cô cứ gặp tôi ở văn phòng.

Ông Tùng nói, và trước khi đi ra, ông gật đầu với tôi và mỉm cười, nụ cười cởi mở và ấm áp bất ngờ khiến tôi muốn ứa nước mắt. Tôi biết công việc trước mắt rất khó khăn và ông muốn tôi hiểu rằng ông rất thông cảm với tôi. Bỗng nhiên tôi nhận ra tôi chỉ cần nơi ông có vậy thôi.

- Đây là phòng riêng của cô - Dì Trúc đưa tôi tới căn phòng ở góc nhà.

Phòng riêng của tôi có một giường nệm trải drap trắng, màn tuyền xanh. Một cái tủ đứng để treo áo quần và một tủ học để đựng những vật dụng khác. Một bộ bàn ghế nhỏ rất xinh và tiện dụng đặt nơi góc. Rèm cửa sổ bằng voan màu xanh lơ, vén rèm qua một bên, tôi thấy bên kia khung kính là một luống hồng nhung đỏ thắm sát cạnh chân tường. Ở góc phòng là cái lavabo và tấm gương hình bầu dục bên trên. Quá là sang.

Nhà ba má tôi ở Buôn Ma Thuột. Ở nhà, tôi ngủ chung với hai đứa em gái trong một căn phòng chỉ

vừa kê đủ một cái giường rộng, vách tường bằng gỗ dán giấy bồi để che những khe hở và cửa sổ chỉ là một mảnh ván có thể đẩy qua đẩy lại. Từ cửa sổ nhìn ra sẽ thấy toàn là rau lang. Ba má tôi tận dụng tất cả đất trồng quanh nhà để trồng rau nuôi heo.

- Đây là phòng ngủ của lũ nhỏ.

Dì Trúc đưa tôi đến căn phòng rộng có bốn cái giường tầng. Tất cả đều trải nệm và mắc màn tuyền màu hồng. Rèm cửa sổ màu đỏ và bên ngoài khung kính là những luống hoa loa kèn màu trắng, thấp hơn một chút là những bụi cẩm chướng mọc ken dày thành tấm thảm màu tím. Dọc tường là hàng móc áo treo thật tề chỉnh những bộ áo quần đủ màu, phía dưới là giày dép xếp thành hàng dài.

- Cô phải mệt lử với tụi nó suốt cả ngày. Không nghiêm là tụi nó xáo xào lên rồi tung cho mà coi - Dì Trúc nói và đưa tôi qua phòng học.

Tường phòng học sơn màu xanh lơ, bàn ghế gỗ đánh bóng màu cánh gián. Cái kệ sơn trắng áp tường chất đầy sách vở và cặp. Có một cái mũ lưới trai nằm trên quyển sách bao bì hồng.

- Mũ của đứa nào đây? - Dì Trúc la lên.

- Dạ thưa dì, của con - Một cậu bé đi tới.

- Dững hả? Cất mũ qua bên kia. Lần sau không được để lộn xộn vậy nữa nghe.

- Dạ, thưa dì, con nghe rồi ạ - Dũng trả lời, mắt không nhìn ai rồi cầm cái mũ đi tới kệ và úp lên một cái mũ khác cũng kiểu lưới trai, Dũng sửa sang cho hai vành mũ thẳng về cùng hướng.

- Còn đây là nhà bếp.

Nhà bếp gọn gàng, xinh xắn và tiện nghi. Nền nhà lát gạch hoa, còn lại đều là gạch men trắng sạch sẽ đến sáng bóng. Tất cả đều bằng điện - bếp điện, nồi nấu cơm điện, cối xay sinh tố, ấm nấu nước... Một cái giá ba tầng bằng nhôm sơn xanh để úp ly chén và một tủ kính áp tường để đựng những lọ đường, muối, mứt...

- Đây là nhà kho chứa than, phòng khi cúp điện. Và đây là phòng tắm, phòng vệ sinh.

Ba phòng toilet vô cùng sạch sẽ và cả hai phòng tắm có vòi nước nóng, lạnh. Những cái thau nhựa xanh, đỏ và những cái lavabo sạch bóng.

Tôi không tưởng tượng được nơi mình làm việc lại sang đến thế này. Bếp tranh nhà ba má tôi ám khói đen sì, vụn tranh lả tả khắp nơi. Còn nhà cầu... gọi là nhà không đúng, cầu tiêu chỉ là một cái hố đào ở góc vườn, gác hai miếng ván bìa lên trên, bốn tấm tranh bọc quanh. Còn các em tôi thì đừng hòng ngoan ngoan dạ thưa như cậu bé Dũng vừa rồi, tụi nó ồn ào suốt cả ngày và có ai gọi thì nghehnh cổ lên - “Chị Hai kêu em làm chi vậy?”, “Má ơi má kêu con làm gì

vậy?”. Tôi có sai đưa nào cất mũ như cậu bé Dũng vừa rồi thì thế nào cái mũ cũng móc bừa lên cây đình mặc kệ cái lưỡi trai quay về hướng nào.

- Gần đây có một vài quán bán hàng tại nhà, ngày mai tôi chỉ cho cô biết đường mà đi chợ cho gần. Còn chợ phố thì lâu lâu dồn lại đi một lần, chứ ngày nào cũng đi thì vừa mất công, mất thời gian lại tốn tiền xe. Thôi, còn gì nữa mai tôi nói tiếp cho cô biết, bây giờ nấu cơm trưa nghen. Cô treo áo quần vào tủ và tắm rửa nghỉ ngơi một chút đi.

Dì Trúc nhìn tôi lấy áo quần từ túi xách ra và kêu lên:

- Mèn ơi sao cô đem theo có mấy bộ đồ vậy? Cô ở đây luôn chứ có phải đi du lịch vài ngày rồi về đâu? Có một cái áo len à hả?

- Em không quen đi xa và em cũng không ngờ ở đây lạnh như thế này - Tôi đáp nhỏ - Em sẽ gửi thư về, nhắn má em gửi thêm áo quần qua.

Tôi treo áo quần vào tủ và thấy buồn buồn. Nhà tôi rất nghèo và đây là tất cả những gì tôi có: ba bộ áo quần mặc khi ra đường và hai bộ mặc ở nhà, một cái áo len màu mận chín và một đôi giày, một cái mũ. Trong túi tôi còn lại hai chục ngàn đồng. Hôm qua, khi đưa tôi ra bến xe, ba tôi nhét vào tay tôi thêm hai chục ngàn, nhưng tôi đã trả lại “Ba giữ mua thêm thuốc lão, con có đủ rồi”. Ba tôi rom róm nước mắt

“Vài tháng nữa đến mùa đậu xanh, ba gởi qua cho con vài ký đậu làm quà cho người ta. Bây giờ không phải mùa đậu... chẳng có gì cho con đem theo”.

Ở Buôn Ma Thuật quê tôi, mỗi khi đi đâu, người ta thường mang theo vài ký cà phê, hạt tiêu, hoặc đậu xanh, đậu phụng để làm quà. Nếu tôi có quà ngay bây giờ để tặng làm quen thì hay biết mấy.

Đôi mắt dì Trúc chăm chăm nhìn vào túi xách của tôi. Tôi lôi vật cuối cùng ra, là đôi dép nhựa để mang trong nhà cho tiện.

- Cô nghĩ đi nghen, tôi nấu cơm đây - Dì Trúc nói nhanh và đi ra khỏi phòng.

* * *

Bọn trẻ ngồi quanh bàn chính tề và ngay ngắn như đang ngồi tại lớp học. Dì Trúc xới cơm ra tám cái tô nhỏ, còn của tôi và dì là hai cái chén, tất cả đều là chén tô đĩa kiểu tráng men màu ngà, rất sạch và rất đẹp.

- Con mời dì và mẹ ăn cơm!

- Con mời dì và mẹ ăn cơm!

- Con mời dì và mẹ ăn cơm!

Tám đứa khoanh tay lần lượt mời thật trịnh trọng và lễ phép.

Cô bé nhỏ nhất bốn tuổi ngọng nghịu:

- Con ời ẹ ăn cơm.

Dì Trúc chia đều thức ăn bỏ vào tô của mỗi đứa. Bọn trẻ im lặng nhai và nuốt, thỉnh thoảng chúng len lén nhìn tôi rồi nhìn nhau.

Bỗng nhiên tôi thấy nhớ nhà, nhớ các em, các cháu. Tôi có một người chị và năm đứa em, ba trai hai gái. Chị tôi lấy chồng và vẫn ở chung trong nhà, nên tôi có thêm một ông anh và đứa cháu trai. Bữa cơm nhà tôi lúc nào cũng ồn ào vì lũ nhỏ.

Tôi buông chén xuống. Những món ăn đều có thịt nhưng dì Trúc nấu không đậm đà bằng má tôi, dì nấu lán lạt và không thơm tho. Với một xâu cua đồng, má tôi có thể làm cho cả nhà húp canh rau súp súp ngon lành, hoặc là vài con cá sông kho tiêu thơm lừng từ nhà bếp.

- Sao cô ăn ít vậy? - Dì Trúc ân cần hỏi.

- Dạ em no rồi - Tôi trả lời thật khế, lòng cồn lên vì nhớ nhà.

- Con mời mẹ ăn thêm cơm với chúng con!

- Con mời mẹ ăn thêm cơm với chúng con!

- Con mời mẹ ăn thêm cơm với chúng con!

Bọn trẻ nhịp nhàng mời tôi bằng một giọng đều đều.

Có điều gì đó nguờng nguờng ở đây. Không hẳn là sự ngoan ngoãn, lễ phép. Một khuôn phép cứng

nhắc, vô cảm. Ý nghĩ xẹt qua đầu tôi và đọng lại ở đó suốt mấy ngày đầu có dì Trúc giúp tôi làm quen với công việc.

* * *

Giờ thì còn lại mình tôi với bọn trẻ. Chúng không len lén nhìn tôi như ngày đầu tiên, nhưng vẫn giữ một khoảng cách ngoan ngoãn và lễ phép thật khó gần.

Mình sẽ chinh phục được những đứa bé này và chúng sẽ yêu mến mình! Tôi nghĩ thầm với một quyết tâm mới mẻ. Những đứa bé thật là dễ thương.

Năm giờ sáng, tôi tung tấm mền bông dày, nhảy xuống giường. Cái lạnh tưởng chừng như từ nền đá hoa lạnh lẽo thấm qua dép, thấm qua gan bàn chân và lan khắp cơ thể. Tôi vươn vai làm vài động tác thể dục rồi xỏ tay vào cái áo len, đi xuống bếp.

Sáng nay tôi sẽ cho bọn trẻ ăn hủ tiếu. Mỗi sáng mình sẽ nấu một món khác nhau và mỗi ngày đi chợ mình sẽ mua những loại thức ăn khác nhau. Bọn nhỏ sẽ ăn ngấu nghiến ngon lành như chị em mình khi ăn thức ăn của má nấu. Mình sẽ bảo bọn nhỏ thôi những câu khách sáo không cần thiết và đừng “Dạ thưa mẹ” nữa mà hãy là “Mẹ ơi”, “Con đi học nghe, mẹ ơi” “Con đói bụng quá mẹ ơi” “Con buồn ngủ quá mẹ ơi” “Bài toán này khó quá, giảng cho con đi mẹ ơi” “Nấu chè ăn đi, mẹ ơi...”

Tôi sẽ thắt bím mái tóc dài của Thu Vân và cài lên hai cái nơ hình con bướm. Tôi sẽ đội lên mái tóc ngắn của bé Trang một cái mũ chỏm có tua lông. Tôi sẽ... và tôi sẽ...

Mãi suy nghĩ, tôi quên mất là phải đánh thức bọn trẻ dậy. Có năm đứa học buổi sáng. Khi tôi nhớ ra thì đồng hồ chỉ sáu giờ hai mươi lăm phút.

Tôi chạy qua phòng ngủ:

- Dậy đi học! Dậy! Các con! - Tôi la lên - Trễ quá rồi.

Trừ Cát An, cô bé nhỏ nhất, còn lại bảy đứa lớn đều đồng loạt chui ra khỏi giường, và dù còn ngái ngủ, chúng vẫn xỏ chân vào đúng dép của mình và đi qua phòng vệ sinh, tay còn dụi mắt.

Các em tôi ở nhà, đừng hòng. Cho dù tôi có la lớn “trễ quá rồi kìa” đến hai mươi lần thì chúng vẫn cứ lăn qua lăn lại và nằm ì cho tới lúc tôi đập mạnh vào mông hay là xách vai dựng dậy mà kéo xuống giường.

Tôi múc hủ tiếu ra tô để khi bọn trẻ rửa mặt xong thì nguội vừa ăn.

- Con mời mẹ ăn sáng!

- Con mời mẹ ăn sáng!

- Con mời mẹ ăn sáng!

- ...

- Thôi, được rồi - Tôi chặn lại - Ăn nhanh lên để đi học. Các con thấy hủ tiếu ngon không?

- Dạ thưa mẹ, ngon!

- Dạ thưa mẹ, ngon!

- Dạ thưa mẹ, ngon!

Tôi nhăn mặt:

- Thôi được rồi. Ăn nhanh lên, trễ học rồi phải không?

- Dạ thưa mẹ, mẹ Hằng nói ăn hấp tấp quá sẽ đau bao tử, mà chúng con đau thì khổ cho mẹ lắm

- Quang, cậu bé mười một tuổi, lớn nhất nhà, nhỏ nhẹ nói rồi cúi xuống ăn tiếp, quai hàm cậu bé đưa đều đều.

Tôi nuốt xuống cái gì đó ngang cổ mình. Đúng! Ăn hấp tấp quá sẽ đau bao tử, mà con đau thì đúng là mẹ khổ. Mẹ Hằng đã dạy bọn trẻ rất đúng, không sai tí nào.

- Dạ thưa mẹ con đi học!

- Dạ thưa mẹ con đi học!

- Dạ thưa mẹ...

- ...

Tôi đi tới cửa nhìn theo năm đứa bé nối đuôi nhau ra khỏi nhà trong những cái áo len và những cái mũ nhiều màu sắc. Chúng đi đều bước trên lối nhỏ giữa hai vườn hoa rực rỡ xanh, hồng, vàng, trắng. Rồi khi đi ra khỏi cổng làng, chúng vụt chạy, những cặp chân nhỏ tung tăng trên đường như một bầy chim sổ lồng.

Như một bầy chim sổ lồng! Tôi áp mặt vào cửa kính nhìn theo cho đến lúc đũa cuối cùng chỉ còn là một dấu chấm nhỏ xa xa.

Những đứa con của tôi! Những đứa con! Mẹ và các con! Thật là xa xôi! Lâu lắm, lâu thật lâu nữa... may ra... Tôi thấy lòng mình trĩu nặng.

Và tôi lại nhớ nhà.

Khi tôi trở vào phòng thì bàn đã được dọn sạch. Những cái ghế đẩu bằng nhựa chồng lên nhau đặt gọn ở góc phòng. Tôi hủ tiếu tôi ăn dở đang được đặt cẩn thận bằng một cái đĩa. Thu Vân và Dũng đang chụm đầu vào nhau, thấy tôi, hai cái đầu giãn ra:

- Con mời mẹ ăn thêm hủ tiếu!

- Con mời mẹ ăn thêm hủ tiếu!

Những câu lễ phép lùng bùng trong tai, tôi cố mỉm cười:

- Hai đứa đi chơi đi.

Hai đứa nhìn tôi với một vẻ ngỡ ngàng khiến tôi bối rối. Chẳng lẽ, người mẹ ở đây trước tôi không cho bọn trẻ đi chơi sao?

- Các con đi chơi đi - Tôi lặp lại - Chạy ra vườn hoa chơi hoặc chạy qua nhà các bạn trong làng chơi.

- Dạ thưa mẹ, hai đứa con phải ở nhà trông em Cát An và trông nhà cho mẹ đi chợ.

À... thì ra là vậy! Tôi im lặng. Nếu là lũ em của tôi, chúng sẽ chạy tóa đi ngay sau bữa ăn sáng và khi cần đi đâu tôi phải gọi khản cả cổ mới có đứa ló đầu về chịu coi nhà.

Tôi nhìn lên kệ đồ chơi trên cao, cạnh kệ sách. Những con búp bê xinh xắn, lớn có, nhỏ có, hộp cò, những cái xe nhựa nhiều màu, và mèo, chó, thỏ,...

- Vậy thì hai con lấy đồ chơi xuống chơi với nhau và coi nhà giùm mẹ nhé - Tôi nói.

- Dạ thưa mẹ, mẹ cho phép con chơi búp bê - Thu Vân rụt rè nói.

- Dạ thưa mẹ, mẹ cho phép con chơi xe tăng - Dũng nhìn tôi.

Tôi nổi cáu và cố hết sức để khỏi nặng giọng:

- Các con cứ chơi bất cứ thứ gì các con thích, lòi xuống hết mà chơi.

Ánh hân hoan lóe lên trong hai đôi mắt tròn, cô bé Thu Vân nhỏ nhẹ nói:

- Dạ thưa mẹ, con sẽ giữ không để gãy tay búp bê.

- Dạ thưa mẹ, con sẽ giữ không làm hư xe tăng.

Mẹ Hằng hẳn là một người nghiêm khắc và khuôn phép. Tôi nghĩ thầm và chuẩn bị đi chợ.

Vậy thì mình sẽ một người mẹ như thế nào đây? Cái công việc làm mẹ này giờ đây không như tôi đã tưởng.

Tôi thay áo quần, một cái quần màu tím nho và áo sơ mi màu vàng, bộ quần áo đẹp nhất của tôi, đòi xăng đan quai trắng để mềm. Tôi đứng trước gương và chợt bật cười - cô gái hai mươi lăm tuổi trong gương là mẹ của tám đứa con! Vậy là tôi phải lấy chồng từ năm mười ba tuổi như câu ca dao “Quả cau nho nhỏ, cái vỏ vân vân, nay anh học gần, mai anh học xa. Lấy chồng từ thuở mười ba...”

Nhưng cái áo len màu mận chín thì không hợp với cái quần màu tím nho. Cũng đành thôi. Tôi không còn cái áo len nào khác. Tôi nhìn lại mình trong gương, xấu hơn cô gái lúc nãy một chút. Khi lãnh tháng lương đầu tiên, tôi sẽ mua một cái áo len khác, màu tươi hơn. Cái mũ len màu trắng sữa trùm lên mái tóc ngắn khiến tôi khác hẳn và tôi mỉm cười. Mình sẽ chinh phục được bọn trẻ. Ngoan ngoan và lễ phép thì dĩ nhiên là hay, nhưng mình sẽ làm được hay hơn...

* * *

- Dạ thưa mẹ, con đi học về!
- Dạ thưa mẹ, con đi học về!
- Dạ thưa mẹ...

Tôi mỉm một nụ cười tươi tắn:

- Các con thay quần áo, rửa mặt mũi rồi ăn cơm trưa.

- Dạ.

- Dạ.

- Dọn bàn giúp mẹ đi Thu Vân. Đừng dọn tô, con hãy dọn chén ra cho mẹ.

- Chúng con không ăn tô nữa hả mẹ?

- Ừ.

Sẽ có đứa ăn nhiều, đứa ăn ít. Đứa thích ăn cá, đứa thích ăn thịt, đứa thích giá xào, đứa thích xà lách trộn..., đứa ăn hai chén, đứa ăn ba chén. Không thể mãi mãi là mỗi đứa một tô và những phần thức ăn giống hệt nhau được.

- Dạ thưa mẹ, vậy thì dọn đĩa hay dọn muống?

- ... Gì cũng được!

Tôi hơi lúng túng. Nếu chúng đã quen sử dụng muống thì sẽ tập dần dùng đĩa, muống thì làm sao gấp thức ăn?

- Út đâu rồi? - Tôi hỏi.

- Thưa mẹ, Út gì ạ? - Phi lò đầu vào phòng ăn, ngo ngác hỏi.

Tôi mỉm cười:

- Từ nay mẹ con mình sẽ gọi Cát An là bé Út, nhỏ nhất nhà thì gọi là Út.

Bọn trẻ có vẻ thích thú và bảy cái miệng đồng thanh:

- Út ơi Út! Ăn cơm Út ơi! Út là Cát An đó!

Cát An ục ịch chạy đến, cô bé mập tròn quay, hai má phúng phính. Cô bé ngạc nhiên nhìn hết người này đến người khác, không khí trong phòng vui vui và có vẻ ồn ào hẳn lên.

Tôi múc thức ăn ra hai cái đĩa lớn. Bữa cơm trưa nay có rau cải xào thịt nạc và cá thu chiên.

- Các con cứ gấp thoải mái, còn thức ăn rất nhiều
- Tôi hồ hởi nói và múc một chén đầy ụ thức ăn cho bé Cát An. Cô bé xúc vụng về, cơm rơi đầy chân.

Tôi nghĩ rằng bọn trẻ sẽ gấp thức ăn tới tấp và nhai một cách ngon lành. Tôi đã nghĩ vậy nên mua rất nhiều thức ăn. Nhưng... không một đứa nào gấp cái gì cả! Chúng nhỏ nhẻ nhai cơm không, hoặc chan một ít nước mắm vào rồi lẳng lặng ăn hết chén.

Mình đoán sai mất rồi. Cảm giác hụt hẫng dâng lên trong tôi. Tôi gượng cười:

- Sao con không gấp cá ăn hả Quang? Con hãy gấp cho các em với. Kia, Thu Vân, Trang, Phi..., các con ăn nữa đi, cá chiên ngon lắm mà. Đưa chén đây, mẹ bới thêm cơm, Dũng, Khánh, Phương,...

Bọn trẻ đưa chén cho tôi như những cái máy và cuối cùng tôi phải gấp thức ăn bỏ vào chén cho từng đứa như dì Trúc đã làm.

- Dạ thưa mẹ, mời mẹ ăn thêm, con no rồi.

- Dạ thưa mẹ, mời mẹ ăn thêm, con no rồi.

- ...

Lần lượt bọn nhỏ buông chén đĩa xuống bàn và đứng lên. Đĩa cuối cùng ra khỏi phòng ăn thì nước mắt tôi bắt đầu ứa ra. Tôi đã đi vòng quanh các hàng thịt cá trong chợ để lựa miếng thịt ngon nhất, con cá tươi nhất. Tôi đã hăm hở biết bao khi nấu bữa cơm này.

Làm gì tiếp nữa đây? Tôi nhìn quanh và rồi nhớ ra mình còn phải rửa chén.

* * *

Không đợi tôi nhắc nhở, trù Dững và Thu Vân đi học buổi chiều, còn những đứa khác ngoan ngoãn đi vào phòng ngủ. Tôi kéo rèm cửa sổ qua một bên để nắng ban trưa ấm áp xuyên qua khung cửa kính lan vào phòng. Buổi trưa thật lặng lẽ. Tôi áp mặt vào kính nhìn ra vườn, những đóa loa kèn rung rinh nhẹ nhàng dưới nắng mặt trời. Mình phải tiếp tục công việc này như thế nào đây? Tôi cứ nghĩ rằng tôi sẽ đối xử với chúng như má tôi đối xử với chị em tôi, yêu thương, dịu dàng, chu đáo... Và công việc sẽ êm xuôi.

Nhưng mọi sự có vẻ không như vậy.

Đùng bối rối, hôm nay mới là ngày đầu tiên mà. Tôi tự nhủ và quay về phòng mình. Bắt đầu một việc bao giờ cũng khó. Tôi lẩm bẩm. Tôi là con gái

thứ hai của một gia đình có bảy người con, tính kiên nhẫn và can đảm nơi một cô gái nghèo thì không thiếu nhưng... sao tôi vẫn buồn...

Nỗi buồn khác xa với những nỗi buồn từ trước đến giờ tôi biết, khác với nỗi buồn không có một cái áo đẹp để diện với bạn bè, khác với nỗi buồn của một bài thi bị điểm ba, khác với nỗi buồn nghe thấy ba má cãi nhau vì cảnh túng thiếu, khác với nỗi buồn mới hôm nào đứng trên bến xe cảm thấy cuộc đời mình đã bị ngắt ra làm đôi, đoạn đời kia vĩnh viễn thuộc về quá khứ với một vùng kinh tế mới nghèo nàn, quạnh hiu và đoạn đời này...

Đoạn đời này...

Tôi đi về phòng mình và lại vén tấm màn màu xanh lơ qua một bên, nhìn luống hồng nhung lộng lẫy dưới nắng mặt trời. Ở vùng kinh tế mới của tôi, hồng nhung là một loài hoa quý hiếm, chỉ có những dây muời giờ bò lổm ngổm khắp nơi hoặc vài bụi hoa đại màu hồng tím lấp ló chân rào.

Tôi nằm xuống giường. Một giấc ngủ trưa thì hay hơn là suy nghĩ mông lung, có lẽ vậy. Bất giác tôi bật cười khế. Đừng buồn, hãy để nỗi buồn này trôi qua như những nỗi xưa kia. Mà còn rất nhiều thời gian, rất nhiều thời gian để khiến những đứa trẻ yêu thương mày. Mày có đến mười năm.

Mười năm!

Giữa lúc tôi đang lơ mơ thì một câu lễ phép vọng qua cửa, kéo theo một câu khác y hệt. Tôi nhận ra giọng nói của Thu Vân và Dũng:

- Dạ thưa mẹ, con đi học!

- Dạ thưa mẹ, con đi học!

Tôi nhảy xuống giường mở cửa ra, nở một nụ cười:

- Hai đứa con đi học đó hả?

- Dạ.

- Dạ.

Hai đứa chậm rãi bước đều trên lối đi nhỏ giữa hai vườn hoa và khi ra khỏi cổng làng, chúng tung tăng chạy như hai con chim sổ lồng.

* * *

Ba giờ chiều, bọn trẻ lục tục kéo nhau ra khỏi phòng ngủ. Tôi không hiểu chúng có ngủ được không hay là nằm đợi cho đến giờ này thì dậy. Có lẽ người mẹ trước tôi quy định ngủ trưa đến ba giờ. Tôi chợt nhận ra mình có ác cảm với người đàn bà tôi chưa hề quen biết và tôi cố gắng dập tắt tình cảm vô lý đó. Bà đã để lại cho tôi những đứa trẻ ngoan, rất ngoan.

- Thường thường sau khi ngủ dậy, các con làm gì?

- Tôi hỏi cậu bé đứng gần nhất, Khánh.

- Dạ thưa mẹ, chúng con tắm.

- Ngày nào cũng tắm sao?

Tôi ngạc nhiên. Ở xứ sở này, có đêm cũng không tìm ra được một hạt bụi, gió thì ẩm và ngọt hơi sương. Khi ra đường, chúng quần quần áo len từ đầu đến chân. Dơ bẩn gì mà ngày nào cũng tắm?

Tôi lắc mái tóc ngắn của mình:

- Các con có thích tắm không?

- Dạ thưa mẹ, mẹ Hằng nói tuy trời lạnh và không có bụi nhưng vì chúng con mặc quần áo ấm nên mồ hôi vẫn ra và cần phải tắm hằng ngày - Cậu bé Quang lễ phép nhìn tôi và nói rành mạch.

- Vậy thì các con tắm đi.

Mẹ Hằng có lý! Có lý trong cái chuyện đầu bao tử và có lý cả trong cái chuyện tắm này! Tôi trải tấm vải dày lên bàn, ủi áo quần cho bọn trẻ. Xong, tôi lau nhà và vậy là tới giờ nấu cơm chiều.

Chưa đến năm giờ mà trời đã mù sương.

- Dạ thưa mẹ con mới đi học về - Thu Vân bước vào, đôi má đỏ hồng, hai tay ôm cặp, cái cặp khá to so với khổ người.

- Dạ thưa mẹ... - Dũng bước vào sau, mắt cậu bé liếc lên kệ đồ chơi.

Tôi mỉm cười với bọn trẻ. Giờ này ở nhà chắc má tôi đang ngắt vại vài đợt rau lang để nấu món canh cho bữa cơm chiều. Anh Ngũ, anh rể tôi quay giống

và lũ em tôi lau nhau tắm rửa, hò hét trêu chọc nhau, nước văng tung tóe. Ba tôi vẫn còn làm nán thêm vật cỏ sau vườn và chị tôi bế con đứng trước sân với một thoáng buồn khó thấy. Tính đến hôm nay là tôi xa nhà đã năm ngày.

- Dạ thưa mẹ, chiều nay dọn tô hay dọn chén? -
Thu Vân hỏi tôi.

Tôi ngừng tay xào rau, nhìn cô bé:

- Con thích ăn bằng tô hay bằng chén?

- Dạ thưa mẹ, gì cũng được.

- Vậy thì con dọn chén ra bàn đi.

- Mẹ...

- Gì vậy?

Cô bé cười bẽn lén:

- Anh Quang nói mẹ nấu ngon ghê.

- Vậy à? - Tôi cố giữ vẻ mặt bình thường nhưng trái tim đập mạnh. Đã có một lời khen dành cho tôi. Cô bé không biết được rằng cô bé đã làm vui bớt nỗi buồn ghê gớm trong tôi. Tôi mỉm cười xúc trứng chiên với cà chua ra đĩa và món xào bắp cải với thịt bò.

Bọn trẻ vẫn e dè gấp thức ăn, nhưng tôi thấy cánh mũi chúng phập phồng. Có lẽ không khí êm ả và đượm vẻ lười biếng của buổi chiều khiến chúng thèm ăn hơn?

- Buổi tối các con thường làm gì?

- Dạ thưa mẹ, chúng con học bài.

À, điều này thì tôi đã biết. Khi còn dì Trúc ở đây, tôi đã thấy bọn trẻ ngồi im lặng trong phòng học. Có trời mới biết được chúng đang học hay đang nghĩ gì trong đầu. Chị em tôi trước kia mỗi lần học bài là mỗi lần cười nói cho đến khi ba tôi nhíp cây roi lên bàn mới chịu yên.

Cát An nhìn chăm chăm vào đĩa trứng. Tôi xắn một miếng thật to bỏ vào chén của cô bé. Cô bé nhoẻn miệng cười.

Một bữa ăn trôi qua trong yên lặng và một bữa ăn có trò chuyện thì cái nào hay hơn? Tôi không biết mẹ Hằng có khuyên bảo bọn trẻ về vấn đề này không, nhưng tôi thích một bữa ăn có trò chuyện hơn. Và tôi bắt đầu gọi chuyện:

- Học trong lớp, con được xếp loại nào hả Quang?

Cậu bé ngừng và com:

- Dạ thưa mẹ, loại tiên tiến.

- Con thích học môn gì nhất?

- Dạ thưa mẹ, môn toán.

- Còn con, Thu Vân? - Tôi hỏi và linh tính cho tôi biết cô bé học rất giỏi. Cô bé có khuôn mặt thông minh và đôi mắt đen lay láy.

- Dạ thưa mẹ, loại giỏi.

- Con thích học môn gì nhất?

- Dạ thưa mẹ, môn văn và môn vẽ.

- Còn con, Phi?

Phi nhướng đôi mắt một mí nhìn tôi:

- Dạ thưa mẹ, con loại tiên tiến, con thích môn... con không biết.

Tôi phì cười và tiếp tục hỏi. Dũng loại tiên tiến và thích toán. Khánh loại tiên tiến và môn nào cũng thích. Phương loại trung bình, còn Trang loại yếu, cô bé học lớp bốn.

Tôi nhìn hai đĩa thức ăn voi khá nhiều trên bàn, cảm thấy hài lòng.

- Tối nay mẹ sẽ coi bài vở của các con - Tôi nói.

Thu Vân bung chén bỏ vào lavabo và Quang lau bàn. Mấy đứa khác tản ra phòng ngoài và tôi nghe tiếng Dũng nói nhỏ:

- Mẹ Thùy nói cứ chơi bất cứ thứ gì mà mình thích, lười hết xuống mà chơi.

- Thật không? - Tiếng bé Trang hỏi lại.

- Thật mà.

- Đừng hòng. Mẹ chỉ nói vậy thôi chứ chơi thì hư rồi làm sao? - Giọng Khánh cất lên rành rẽ.

Tôi im lặng đợi xem bọn trẻ có lấy đồ chơi xuống không, nhưng không nghe thấy tiếng động nào vang lên.

Quang và Thu Vân bám nhau len lén nhìn tôi rồi đi ra ngoài.

Mày đã hài lòng quá vội vàng. Tôi đổ xà bông vào lavabo và bắt đầu rửa chén đĩa. Tôi chùi mấy cái nồi và bắt đầu lau cho đến khi lớp màu nhôm sáng bóng lên. Mình có nên đi ra phòng khách ngay bây giờ không? Nên. Tôi biết là nên, nhưng có điều gì đó trong tôi đã cản tôi lại. Hãy từ từ. Tôi hiểu là tôi không thể trong một hai ngày chạy ào đến bên bạn trẻ và chúng sà vào lòng tôi ngay được. Tôi biết là tôi phải từ từ. Và nỗi buồn lại dâng lên.

Tiếng côn trùng rinh rích lại làm tôi nhớ nhà. Tôi mở cửa bếp nhìn ra bờ cỏ lúp xúp chạy dài cuối vườn hoa. Hơi sương phủ vào mặt tôi lành lạnh, gió khiến tôi rung mình. Trăng lười liềm nhập nhòa trên cao. Hoa lấp lánh như bướm đêm... Tất cả quyện vào nhau, phủ vào hơi thở của tôi làn hương ngọt ngào tinh khiết.

Tôi cứ đứng yên nhìn ra khoảng không thênh thang lạnh giá cho đến khi Quang bước vào:

- Dạ thưa mẹ, đã đến giờ chúng con học bài.

- Ừ.

- Lúc nãy mẹ nói mẹ sẽ coi bài vở của chúng con

- Cậu bé bước đến gần tôi hơn, giọng ngượng ngùng

- Mẹ, trời lạnh quá mà mẹ mở cửa làm gì vậy?

Có điều gì trong giọng nói của cậu bé khiến tôi quay mặt lại. Hai gò má cậu bé ửng đỏ.

“Trời lạnh quá mà mẹ mở cửa làm gì vậy?” - Có phải đó là sự quan tâm của cậu dành cho tôi không? Tôi kéo cửa lại, gài chốt cẩn thận và đi qua phòng học của bọn trẻ. Giờ thì tôi thấy lạnh thật sự. *“Trời lạnh mà mẹ mở cửa làm gì vậy?”*

Cát An đang nghịch quyển truyện tranh màu sắc rực rỡ. Còn lại tất cả ngồi chỉnh tề tại bàn học của mình. Làm như không thấy tôi, đứa nào cũng hí hoáy viết.

Tôi đến bàn đầu tiên, Khánh, cậu bé học lớp ba.

- Con đang vẽ gì vậy?

- Dạ thưa mẹ, cái thuyền.

Cái thuyền giống một trái đu đủ kinh khủng. Cậu bé ngược nhìn tôi chờ đợi một lời nhận xét.

- Con định tô màu gì?

- Dạ, màu nâu. Cái thuyền bằng gỗ thì phải màu nâu phải không mẹ?

Cái thuyền lênh đênh trên biển thì dĩ nhiên là màu nâu gỗ. Còn cái thuyền trên trang vở này tôi thích tô màu xanh, hoặc đỏ, hoặc da cam... Tôi thích nhìn một quyển vở vẽ màu sắc rực rỡ.

Có nên có ý kiến không nhỉ? Từ từ! Hãy từ từ... Một tiếng nói trong tôi thì thầm lên tiếng. Và tôi trả lời cậu bé:

- Con hãy tô màu gì con thích.

Tôi đến gần Phi. Cậu bé phồng má lên khi chăm chú viết và vì vậy mắt cậu càng nhỏ hơn. Trời ạ, chữ viết của cậu nghèo đến nỗi tôi phải đọc lại chữ trước mới hiểu được chữ sau để đoán nghĩa cả câu.

- Làm sao cô giáo đọc được bài của con hả Phi?

- Dạ thưa mẹ, cô vẫn đọc được đó thôi.

- Môn tập viết con được mấy điểm?

- Dạ thưa mẹ... bốn... có khi năm.

- Có khi nào ba điểm không? - Tôi hỏi và ngay lập tức cảm thấy không nên hỏi vậy.

- Dạ thưa mẹ, có - Mặt cậu bé đỏ bừng.

Tôi đi đến chỗ Thu Vân. Cô bé ngẩng cao đầu tự tin khi tôi dừng lại bên cạnh. Bài giải toán thập phân trên bàn được trình bày rõ ràng, sạch sẽ, chữ viết đều và đẹp.

- Sau môn toán con còn bài tập nào không?

- Dạ thưa mẹ con còn bài tập làm văn - Thu Vân chìa tờ giấy nháp bài tập làm văn cho tôi - “Ở nhà em có một em bé đang tuổi tập nói, tập đi. Em hãy tả hình dáng và tính nết thơ ngây của em bé”.

Thu Vân viết “... Cả nhà gọi em là bé Út. Bé Út còn nói ngọng và rất tham ăn. Tối nay, bé Út cứ nhìn chăm chăm vào đĩa trứng khiến mẹ phải xắn cho bé một miếng thật to. Khi ăn, bé Út thường vãi com đầy

nền nhà. Bé Út không nói được chữ “m”, bé gọi mẹ là ẹ...”

Tôi đi đến bàn Phương, cô bé hồi hộp nhìn tôi.

- Con đang làm gì vậy?

- Dạ thưa mẹ, con làm toán.

Trong khi chờ Phương giải xong bài toán, tôi cầm quyển vở tập làm văn lên. Bài làm tuần trước “Em hãy tả con chó”. Cô bé viết “... Con chó nhà em lông màu hồng, mắt màu xanh lơ, nó không bao giờ sủa...” Cô giáo cho ba điểm đỏ chóc với lời phê “Đề bài yêu cầu tả con chó thật chứ không phải con chó bông”. Tôi nhớ đến con chó nằm trên kệ đồ chơi, đúng là lông nó màu hồng, mắt màu xanh.

Tôi lật tiếp một trang nữa, “Em hãy tả con gà trống”.

“... Ba em chết đi để lại cho em một con gà trống, nó rất đẹp...” - Tôi phì cười, con số hai đỏ chóc trong ô điểm.

- Tại sao con lại viết một câu nhập đề kỳ khôi như thế này?

Phương đỏ mặt:

- Dạ thưa mẹ, con đọc truyện cổ tích thấy người cha chết thường hay để lại một con mèo hay một con chó...

Tôi đi đến bàn khác. Chợt Quang la lên:

- Dạ thưa mẹ, em Út...

- Gì vậy? - Tôi quay nhìn Cát An.

Cát An không nghịch tập tranh nữa mà thù khuôn mặt phúng phính ra có vẻ như muốn mếu. Trong giây phút, tôi không hiểu gì.

Quang nhìn tôi:

- Dạ thưa mẹ, em Út muốn đi tiểu mà không dám đi một mình.

- À...

Tôi đi về phía Cát An và bồng cô bé lên. Cô bé thật nặng so với tuổi lên bốn. Cái chòm len trên mũ cô bé cọ vào má tôi.

- Sao con không gọi mẹ ngay lúc con muốn đi tiểu?

- Con sợ a quá, ẹ ơi!... - Cô bé gục gặc đầu như quá buồn ngủ.

“Ẹ ơi!”, cô bé gọi tôi là “ẹ ơi”. Con buồn ngủ đã cuốn đi khuôn phép cần phải nhớ và Cát An quên mất cách xưng hô rập khuôn. Cô bé ngả đầu lên vai tôi, vòng tay tròn trĩnh quấn quanh cổ tôi và gọi “ẹ ơi”.

Tôi cho Cát An đi tiểu và bế qua phòng ngủ, chợt cô bé mở bừng mắt ra:

- Con chưa buồn ngủ, ẹ ơi - Cô bé ôm cứng người tôi.

Tôi ngạc nhiên. Và tôi hiểu ra. Cô bé sợ phải ngủ trong phòng ngủ một mình trong khi các anh chị và tôi đang còn ở bên phòng học.

- Con ngủ đi, mẹ ngồi đây với con - Tôi nói.

- Thật hả ẹ?

- Thật mà - Tôi kéo tấm mền bông đắp ngang cổ Cát An.

Cát An tươi tỉnh nhắm mắt lại. Rồi cô bé mở mắt ra:

- Hồi trước ẹ Hằng nói con phải ngủ ột ỉnh vì ẹ Hằng còn phải dạy anh chị học.

Mẹ Hằng có lý. Tôi biết mẹ Hằng có lý. Giờ thì tôi hiểu mẹ Hằng đôi chút. Bảy đứa bé từ lớp một đến lớp năm cần kiểm tra bài vở và một nhóc tí như thế này, người mẹ không thể vừa có mặt ở phòng học và vừa có mặt ở phòng ngủ được. Trừ khi tôi cho Cát An tạm ngủ ở phòng học trong khi chờ mấy đứa lớn học xong. Nhưng giấc ngủ là một điều dễ lấy, nhìn Cát An ngủ, mấy đứa khác khó mà tỉnh táo học bài. Điều này tôi biết được khi dạy em tôi học và cháu tôi ngủ kề bên.

Tôi vỗ nhẹ vào mông Cát An. Tôi đã ru em út của tôi như thế này trên một cái giường gỗ từ năm tôi mười hai tuổi. Tôi biết bông em từ khi tôi bảy tuổi, tôi đã bông em và cháu trong rất nhiều năm dài. Má tôi nói tôi biết cách dỗ con nít. Má tôi còn nói rằng ở tôi có cái gì đó khiến mấy đứa nhỏ thích gần.

Có thật vậy không? Hay những đứa em và cháu tôi thích gần tôi vì tôi là chị ruột, dì ruột của chúng. Vì tôi và chúng được sinh ra từ một người mẹ. Còn cô bé Cát An này? Và những đứa bé ngồi ở phòng học bên kia?...

Giờ này, ở Buôn Ma Thuột, vùng kinh tế mới xa xôi hẻo lánh, ba tôi đang hút thuốc lòn và nghe chương trình Đài Tiếng nói Việt Nam phát ra từ cái radio cũ kỹ chạy bằng pin. Má tôi với công việc muôn thuở - vá áo quần cho cả nhà, nào là áo quần đi học, áo quần đi rẫy, và cả những cái bao cũ rách để đến mùa có cái đựng đậu mè. Chị Thoại đang ru con ngủ và anh Ngũ, chồng chị thì hoặc đã qua nhà hàng xóm coi ti vi hoặc tụ tập tại nhà ai đó chơi đánh bài tiến lên. Hương, Vi, Nga, ba cô em của tôi có lẽ đang cùng các cô thiếu nữ trong thôn đi loanh quanh đầu làng cuối xóm, cả ngày bận rộn việc nương rẫy nhưng tối xuống, được nghỉ, thì không biết làm gì. Chung, Minh, hai em trai của tôi đang cắm cúi học bài bên cây đèn dầu hỏa tỏa mùi ngai ngái. “Mấy đứa con gái thì đã đành, còn hai đứa bây rảnh mà lo học, đời ba đã đầu tắt mặt tối rồi, có cạp đất mà ăn ba cũng nuôi hai đứa mày đến hết đại học” - Câu nói hằng ngày của ba tôi, khi thì quát lên, khi thì khuyên răn thủ thủ và hai đứa em trai của tôi không còn cách nào khác hơn là cắm đầu mà

học đêm vì ban ngày ngoài giờ đến trường còn phải phụ làm rẫy. Còn cu Sơn, con trai của chị Thoại và anh Ngũ, giờ đây đang làm gì? Khó mà đoán được cu Sơn đang làm gì vào giờ này, cháu bốn tuổi và vô cùng nghịch ngợm, có khi đang nhõng nhẽo má hay theo ba đi coi ti vi ké nhà hàng xóm. Lúc tôi còn ở nhà, cu Sơn hay đu lên cổ tôi “Ấm Sơn chút đi dì Thù, dì Thù dắt Sơn đi chơi đi.”

- Dạ thưa mẹ, chúng con đã học xong - Tiếng Quang vang lên thật rõ. Cậu bé nhón chân đi rất nhẹ nên tôi không biết cậu đã đến gần tôi.

Đôi mắt Quang mở to ngơ ngàng khiến tôi nhận ra khuôn mặt mình nhòe nước mắt. Ngôi nhà ván lợp tranh ở vùng kinh tế mới mờ đi, ba má, anh chị em tôi, cháu tôi lùi vào một góc xa của nỗi nhớ. Tôi lau nhanh nước mắt. Trước mặt tôi là những đứa bé này, ngôi nhà đẹp đẽ, tiện nghi, lạnh lẽo này...

- Con nói các em cất sách vở và chơi một chút rồi ngủ.

- Dạ - Quang nhón chân chạy nhanh ra ngoài.

Tôi đắp lại tấm mền bông lên người Cát An, sửa lại dáng nằm cho cô bé thoải mái, buông màn xuống nhét vào nệm cẩn thận và đi về phòng tắm, ở đó có một thau quần áo của bọn trẻ mới thay ra chiều nay.

Tôi đổ xà bông vào thau... Áo vải, áo len, quần dài, mũ, tất thun... Áo quần ở đây không cần dùng

bàn chải chà cật lực như ở nhà tôi. Tôi vò mạnh, bọt xà bông văng tung tóe.

Ngoài phòng khách yên lặng. Bọn trẻ chơi cái kiểu gì mà yên lặng? Tôi thò đầu nhìn ra. Chúng đang ngồi xồm trên nền gạch bông sạch sẽ và thì thầm gì đó, bầy cái đầu chụm vào nhau.

Tôi vắt áo quần thật ráo nước và bung thau đổ xuống nhà kho để phơi. Nhà kho rất rộng, chỉ chứa hai cái bếp lò và vài bó củi, một góc kho chứa than, vài hộp giấy các tông và cái thùng gỗ.

Có vẻ như công việc của một ngày đã xong. Xong chưa nhỉ?

Tôi nhìn quanh. Mọi thứ đều vào đấy, sạch sẽ và ngăn nắp. Sạch sẽ đến lạnh lùng và ngăn nắp đến khô khan. Chẳng đứa bé nào dám bày ra một cái gì, nên chẳng có cái gì gọi là một chút lộn xộn, một chút bừa bãi, một chút sức sống... Hộp cò vua nằm yên trên kệ cao. Những con búp bê hình như cả ngàn năm nay không hề nhúc nhích trên kệ cao. Những con chó, con thỏ, con gấu... chết lặng trên kệ cao. Tàu bay, xe tăng, xe hơi... giá lạnh trên kệ cao. Những cái ghế nhỏ thẳng tắp hai hàng quanh bàn như hai hàng lính duyệt binh, không hề lệch qua một chút nào. Không có đứa nào đá chân đụng vào ghế để kêu “oái” một tiếng, không có đứa nào hất chiếc dép bên phải về phía này và chiếc dép bên trái về phía kia, không đứa

nào giật mạnh cái mũ len ra để thọc tay vào tóc gái cho rối bù lên, không một đứa nào húc vào đứa kia một cái để mà khóc lóc kiện tụng...

Vậy mà có đến tám đứa bé trong ngôi nhà này.

- Dạ thưa mẹ, con đi ngủ!

- Dạ thưa mẹ, con đi ngủ!

- Dạ thưa mẹ...

Tôi đóng cửa phòng mình lại. Ngoài trời sương dày đặc, những cây hoa đứng yên như bị đông cứng giữa màn sương. Tôi kéo rèm che khung kính lại, tắt điện. Còn gì nữa không? Không, mọi việc của một ngày đã xong.

Nỗi buồn lại dâng lên đầy ngập. Một mình tôi với tám đứa bé. Không, chỉ có mình tôi thôi. Giờ đây tôi sẽ đi về phòng riêng của mình và ngủ một mình. Tôi nhớ cái giường gỗ nồng mùi mồ hôi của các em tôi. Tôi ngủ chung với Hương, Vi và hai đứa rất hay gác tay lên người tôi lúc ngủ say. Nga, dù đã lớn, vẫn ngủ với má. Còn tôi, bây giờ tôi ngủ một mình.

Tôi cuộn người trong tấm mền bông dày. Không thể ngủ được. Khuôn mặt của đứa bạn thân ngày tiến tôi lên bến xe hiện ra thật rõ “Tại sao mày lại chọn công việc đó? Hãy lấy chồng và sinh ra một đàn con, con của mình! Mình sẽ nâng niu chăm sóc con của mình và la hét quát nạt con của mình! Hay mày chọn một lý tưởng để hy sinh?”

Mình đâu có ý tưởng hy sinh. Tôi mím môi nhìn lên trần mùng màu xanh mờ mờ trong đêm. Mình đâu có cao thượng. Mình đâu có lãng mạn. Mình đâu có mơ trước một giấc mộng để bị vỡ mộng. Mình cần một việc làm, cần khùng khiếp. Mình không thể xin việc ở đâu được với cái bằng cấp ba. Học thêm cái gì đó thì không có tiền. Ba má không đủ sức nuôi tất cả con cái học đến nơi đến chốn. Mà mình thì rất cần việc làm. Một việc làm nào đó bất kỳ để thoát khỏi vùng kinh tế mới hiu quạnh đó.

“Em phải đi đâu đó Thùy à. Hãy tìm việc làm ở đâu đó mà đi đi. Đừng như chị, học cấp ba xong, quay về nhà nhìn lui nhìn tới rồi lấy chồng, rồi làm rẫy, nuôi heo... Suốt đời là những lo toan cho rẫy ruộng, heo gà, thêm một đồng là mừng một đồng...” - Chị Thoại đã thủ thỉ với tôi vào một đêm anh Ngừ ra rẫy canh đậu phụng vì sợ trộm. “Em hãy làm cách nào để rời xa nơi này. Tới nơi nào mà khi đau ốm không phải cuống cuống lo vì không có bác sĩ. Tới nơi nào mà con mình đi học biết xấu hổ vì thua kém bạn bè, biết đỏ mặt khi bị thầy la mắng. Tới nơi nào mà ngoài nỗi lo cơm áo, người ta còn biết thêm nghe một bản nhạc hay, một bộ phim hay... Bằng mọi cách em hãy xin việc làm ở đâu đó và hãy đi đi. Đừng lấy chồng ở đây, đừng như chị...”

Và tôi đã xin việc làm ở khắp nơi. Tôi đã làm nhiều việc kể cả súc chai cho một đại lý nước ngọt trong thời gian đợi tìm được một việc nào khác hay hơn. Rồi tôi nhận được thông tin về Làng trẻ từ thiện với những điều kiện tôi có thể đáp ứng được. “Làm mẹ của những đứa trẻ bơ vơ suốt mười năm. Sau mười năm có lương hưu. Trong thời gian đang làm mẹ không được lấy chồng. Mọi chi phí sinh hoạt hằng ngày được cấp phát cùng với các con. Lương tháng tính riêng.”

Lấy chồng là chuyện xa vời. Còn làm mẹ ư? Được. Tôi hăm hở viết đơn. Tôi cần đi ra khỏi vùng kinh tế mới, nơi gia đình tôi lao động quần quật mà cái nghèo vẫn dai dẳng, chưa kể thiên tai, mất mùa. Ba cô em gái của tôi tuổi từ mười bảy đến hai mươi mốt đang là nỗi lo của ba má vì không biết làm sao, cho đi học tiếp thì không có tiền mà ở nhà thì quay lui quay tới lại lấy chồng thôi. Mà lấy chồng thì lấy ai đây? Người tính tình được một tí thì lại quá nghèo, sợ con mình khổ, người có chút của ăn của để thì lên mặt phú ông... Biết kiếm đâu ra giữa vùng kinh tế mới một chàng trai vừa hiểu biết vừa biết làm ăn? Như anh Ngũ, anh rất thương vợ con, rất thương, và rất chịu khó công việc rẫy nương. Nhưng đêm nào anh cũng sang nhà hàng xóm coi ti vi hoặc ngồi đánh bài với bạn bè, sòng bài không ăn thua lớn, chủ yếu là có chỗ mà tụ lại đêm đêm.

“Thương vợ thương con là làm lụng thật nhiều, đậu mè lúa bắp đem về nhà nhiều, em còn muốn gì nữa?” Anh Ngũ hay ngạc nhiên khi chị Thoại ứa nước mắt. “Em làm sao vậy?”. “Hôm nay con gà mái đẻ cái trứng thứ mười hai, anh làm cở sào đậu xanh gần xong. Tối nay anh đi chơi, em đợi mở cửa nghe?”. “Ai làm gì mà em buồn hoài vậy? Em nhìn qua nhà người ta mà coi kìa, thằng chồng đánh con vợ chảy máu mũi luôn”. “Con ho hả? Thì cho nó uống thuốc. Hờ tí là ra phố khám bác sĩ tiền xe chịu sao nổi?”. “Em đọc cái gì mà chăm chú dữ vậy? Hay lẩm hả?”...

Tôi cần đi! Tôi cần đi! Tôi cần đi!

Và tôi đã đến đây. Đến đây để làm mẹ.

Làm mẹ có phải là một công việc không?

Nên ngủ đi thôi. Cố mà dỗ giấc ngủ. Ngày mai còn bao nhiêu việc phải làm. Đi chợ, nấu cơm, lau nhà, giặt giũ, tưới hoa, coi qua bài vở của bọn trẻ. Có lẽ không phải là coi qua mà là phải giảng bài. Thu Vân và Quang thì không cần, nhưng với những đứa khác thì chắc là rất mất công... “Ba em chết đi để lại một con gà...”, tôi bật cười và đi qua phòng ngủ của bọn trẻ.

Tim tôi thót lại khi nhìn thấy một chân của Phi lơ lửng từ cái giường ở tầng trên, cậu bé nằm sấp và lấn sát mép giường. Những đứa khác cũng xộc xệch, đứa nằm còng queo như con tôm, đứa thò tay ra khỏi

mùng, đứa nằm úp người như ếch, và ở giường kia Dũng đang nhai nhóp nhép, chắc cậu bé đang mơ một bữa ăn ngon.

Tôi sửa lại dáng nằm của từng đứa và đắp mền bông lại cho chúng. Trong lúc ngủ, chúng trông có vẻ tự nhiên hơn. Bất giác tôi cười buồn, ngay lúc này chúng cũng không thuộc về tôi, chúng thuộc về những giấc mơ.

Tôi thò tay vào tấm nệm của Cát An. Đúng như tôi đoán, tấm nệm ướt. Đái dầm.

* * *

Nhớ lại sáng hôm qua, hôm nay tôi thức bọn trẻ dậy sớm. Trong bếp, xôi đã nấu xong, hôm nay tôi nấu xôi và hấp xíu mại để ăn sáng.

- Dạ thưa mẹ, mẹ cho phép con ra vườn cắt hoa vào cắm.

Tôi không thích cắt hoa. Tôi thích ngắm những đóa hoa rực rỡ rung rinh cùng cành lá xanh thắm, những thân cây mảnh dẻ mà mạnh mẽ vươn cao trong nắng, thích mùi hương bay giữa đất trời. Nhưng tôi không nói với Thu Vân điều tôi thích, tôi gặt đầu và cô bé cầm con dao nhỏ đi ra vườn rồi mang vào những đóa hoa năm cánh vuông màu tím đỏ và hai bông cúc vàng rực, vài cái lá kim mỏng và dài màu tím nhạt.

Thu Vân hí hoáy cắm hoa vào chén và gắn những cái lá lượn quanh rồi đặt lên bàn. Cô bé vẽ hài lòng ngược nhìn tôi chờ đợi một lời khen.

- Con cắm hoa đẹp quá. Ai bày con cắm vậy?

- Dạ, mẹ Hằng dạy con.

Một chén hoa tươi khiến phòng khách trở nên sinh động hơn, ấm áp hơn. Mẹ Hằng có lý! Mẹ Hằng hầu như luôn luôn có lý.

Tôi nhìn Thu Vân, cô bé có đôi mắt thật thông minh và nhạy cảm. Tôi nói:

- Con hãy cắt thêm hoa, cắm một chén nữa đem vào phòng học.

- Dạ - Ngừng một chút Thu Vân bèn lên nói thêm

- Dạ thưa mẹ, mẹ cho phép con mang một chén hoa vào phòng của mẹ?

Một điều gì đó ấm áp dâng lên. Tôi mỉm cười và cô bé chạy nhanh ra vườn. Ngày hôm nay bắt đầu bằng một chén hoa tươi rất đối ngọt ngào.

Và món xôi với xíu mại thơm lừng.

Tôi xới xôi ra tám cái đĩa và lật úp đáy xôi cháy vàng ươm lên. Cát An không nhìn vào tô xíu mại như tôi nghĩ mà nhìn chăm chăm vào miếng xôi cháy trên tay tôi.

- Cứng lắm, con không nhai nổi đâu, Út à.

Cát An vẫn nhìn và tôi bẻ cho cô bé một miếng nhỏ. Thật đáng ngạc nhiên, cô bé nhai rau rầu.

Tất cả ăn ngon lành, chỉ có Khánh tỏ vẻ miễn cưỡng.

- Con không thích ăn xôi hả Khánh? - Tôi hỏi.

- Dạ con rất thích - Khánh vội nhai nhanh hơn.

Cũng như ngày hôm qua, Thu Vân và Dũng ở nhà buổi sáng cùng với Cát An. Tôi đón xe buýt đi chợ phố. Gió trời và đường phố khiến tôi thấy dễ chịu. Lá thông mỏng bay là là trên mặt đường còn ẩm hơi sương. Không khí tinh khiết tuyệt vời. Ở Buôn Ma Thuột của tôi, bước chân ra đầu xóm là đã thấy áo quần phủ một lớp bụi mờ, đầu tóc mới gội xong đi ra đường là ngay lập tức giống như chưa gội, còn tệ hơn là chưa gội, cái áo trắng mới mặc đã thấy ngả màu ngà ngà.

Tôi thò tay qua cửa xe buýt, hứng một chùm lá thông đang bay. Anh chàng lơ xe kêu to:

- Nè chị, làm ơn thu cái tay lại. Gãy như chơi bây giờ.

Tôi lườm anh, tiếng kêu chát ngắt của anh phá vỡ buổi sáng khá ngọt ngào của tôi, buổi sáng được bắt đầu bằng một chén hoa tươi đậm sương.

Xe ngừng lại, tôi nhảy xuống, mở ví trả tiền. Anh chàng lơ xe nhìn tôi:

- Chớ không phải chị đi với cái ông kia à?

Tôi nhìn theo hướng tay chỉ, một người đàn ông khoảng trên ba mươi mặc cái áo len màu xám nhạt, cái mũ da mềm màu nâu phớt sương. Ông mỉm cười với tôi trước khi biến mất giữa đám đông.

- Ông ta trả tiền xe cho chị rồi, trả lúc chị lườm tôi đó.

Một chén hoa tươi và một người đàn ông dễ thương. Một buổi sáng tốt lành. Hôm nay mình sẽ nấu món thịt kho tàu và món rau xà lách trộn cà chua. Nếu đủ tiền, mình sẽ mua ít trái cây tráng miệng, nho hoặc cam... Tôi bước vào chợ với niềm vui kỳ lạ. Nếu ở nhà có lẽ tôi đã cất tiếng hát nghêu ngao... À, tôi sẽ tập cho bọn trẻ của tôi hát, múa và tập kịch. Hồi còn đi học, tôi luôn là trưởng ban văn nghệ của lớp.

Tôi quay trở lại bến xe buýt với một giỏ thức ăn nặng trĩu. Nãy giờ chen vào chợ lựa chọn, trả giá, nhẩm tính tiền... người tôi nóng lên, bất kể chung quanh ai cũng quần vạt áo len vào người cho thêm ấm. Tôi lên xe và gỡ mũ ra, mở nút áo len, ngồi thở.

- Chị cho thu tiền xe.

Tôi đưa tiền cho người lơ xe, không phải anh chàng lúc nãy, đây là một chiếc xe buýt khác.

- Chị từ xa đến?

- Sao anh biết?

- Nhìn chị tôi đoán vậy. Bộ ở xứ của chị lạnh hơn ở đây hay sao mà nhìn chị... ngon lành vậy?

Ngon lành? Trời ơi, đúng là ngon ngữ của dân xe. Hay là cái áo len màu mận chín khiến anh chàng thấy tôi giống một trái mận? Ngon lành! Phù! Tôi đã cảm thấy lạnh lại rồi đây. Tôi kéo vạt áo lại và đội mũ lên đầu. Ngày xưa, khi tôi ra phố học cấp ba, mỗi cuối tuần về thăm nhà tôi thường đi trên một chuyến xe hàng của anh chàng lơ xe nhiều lần nói với tôi “cô bé ác chiến ghê ta” - hai tiếng “ác chiến” nghe lần đầu làm tôi nhăn mặt, lần sau thấy buồn cười và sau nữa thì quen tai, nghe cũng hay hay.

Làng trẻ từ thiện hiện ra với hàng chục mái ngói đỏ thẫm của những ngôi nhà, màu xám đen của hai trụ cổng chính bằng đá nổi bật giữa không gian xám trắng. Tôi ra hiệu cho anh chàng lơ xe dừng lại. Anh đập tay rầm rầm vào hông xe, chiếc xe thắng gấp trên đường vắng.

- Chị ở đâu mà xuống đây?

- Tôi ở đằng kia, chỗ hai cái trụ cao.

- Trời đất, còn tới nửa cây số nữa lận.

Tôi đỏ mặt lí nhí “cảm ơn” và xách cái giỏ nặng trĩu đi bộ tiếp về nhà. Mình đúng là dân nhà quê ra tỉnh.

Đặt chân lên bậc tam cấp dẫn vào nhà, tôi nghe tiếng cười khanh khách của Thu Vân, Dũng và Cát An vọng ra. Có tiếng vỗ tay và tiếng ghế trượt trên nền nhà.

Tôi xoay nắm đấm cửa. Tiếng cười im bật, tiếng ghế kéo lại vội vàng.

- Con chào mẹ!

- Con chào mẹ!

- Con chào mẹ!

Như được thu băng và phát ra lại, âm điệu đều đều như một bài hát cũ. Nỗi hào hứng sáng nay đầy ắp trong tôi có vẻ như lại muốn tan đi. Không. Đừng buồn, Thùy, mày còn rất nhiều ngày để làm quen và để thân ái. Mày hãy mỉm cười và nói một điều gì đi. Hôm nay mới là ngày thứ sáu mày ở đây, mới là ngày thứ sáu thôi mà!

Hãy cười tươi và nói một câu dịu dàng.

Tôi nhắc một cái ghế, trèo lên, vén rèm và mở tung cửa sổ ra. Hồi ở nhà tôi thích mở tung tất cả các cửa, tôi thích những cơn gió thênh thang và mùi cây cỏ dù ở vùng kinh tế mới của tôi gió thường mang theo rất nhiều bụi.

À... Sao tôi không mua cho ba đứa nhỏ này ba bịch chè? Mỗi lần má tôi đi chợ về đều có quà, vài trái ổi, một chùm mận, một miếng mít hoặc vài trái vú sữa... Lũ em tôi ủa ra lục giỏ, chị em tôi luôn luôn háo hức đợi má đi chợ về. Và nếu một hôm nào đó má dắt cả lũ ra chợ thì đó là một ngày hội.

Cát An đứng xa nhìn cái giỏ. Tôi đi vào bếp. Ngày mai mẹ sẽ mua quà cho các con.

Bữa cơm trưa trôi qua. Bữa cơm chiều trôi qua. Có đứa tự gấp lấy thức ăn, có đứa còn rụt rè và tôi phải

gấp vào chén cho. Cát An vẫn làm đồ com. Buổi tối đến. Ngày mai thứ năm, bọn trẻ không đi học.

- Tối thứ tư và tối thứ bảy các con thường làm gì?

- Dạ thưa mẹ, đi coi ti vi hoặc chạy qua nhà các bạn chơi.

Có một cái ti vi ở phòng sinh hoạt chung của Làng. Tôi thắc mắc không biết còn trò chơi giải trí khác nào cho bọn trẻ vào thứ năm và chủ nhật không. Từ từ, Thùy, từ từ rồi mày sẽ biết.

Đừng vội vàng.

- Các con hãy chạy ra sân chơi đi. Còn nếu muốn chơi ở nhà thì lấy đồ chơi xuống mà chơi.

Bọn trẻ nhìn tôi. Tôi với tay lên kệ cao, lần lượt lấy từng món đồ chơi xuống. Sáu con búp bê lớn nhỏ xinh xắn trong những bộ áo đầm ren nhiều màu, hai cái máy bay, hai chiếc xe ca, một cái xe tăng, một bầy thỏ, gấu, chó, mèo... những đóa hoa nhựa, hộp cò vua, tượng chú bé bằng gỗ thông... Tôi lôi xuống tất cả, không chừa lại một thứ gì.

Bọn trẻ nhìn tôi rồi nhìn đống đồ chơi ngổn ngang trên nền nhà. Những ánh mắt hoài nghi, những ánh mắt lấp lánh...

- Các con chơi đi. Mẹ còn phải giặt đồ.

Nếu các em tôi hồi còn nhỏ mà có những thứ này, chỉ trong vài ngày thôi, chúng sẽ bẻ gãy hết chân tay búp bê và tháo rời cánh máy bay ra, giặt bánh

xe ca cho lẫn tứ phía và những đóa hoa khó mà còn nguyên vẹn.

Một thau áo quần như tối hôm qua. Tấm nệm của Cát An phơi trong nhà kho không biết đã khô chưa. Giặt áo quần xong, tôi sẽ tìm trong kệ sách một quyển truyện nào hay hay. Tối nay bọn trẻ không học bài, thời gian có vẻ thư thả hơn.

Bọn trẻ chơi trò gì đó và cười rúc rích với nhau. Tôi rất muốn quay đầu nhìn lại nhưng rồi cố giữ cổ mình đừng nhúc nhích, như thế bọn chúng tự nhiên hơn.

Tôi bưng thau áo quần xuống nhà kho. Gió lạnh đến nỗi tôi cảm thấy hương hoa đọng lại trong không gian như những giọt sương. Tôi vội vàng phơi áo quần và chạy vội lên nhà. Một người nào đó đi ngược về phía tôi.

- Thùy phải không? - Giọng nữ thanh tao cất lên.

- ... Chị là... - Tôi ấp úng.

- Nhà tôi cạnh nhà Thùy, ở vườn hoa cúc tím bên kia kia. Hôm nào rảnh, Thùy qua nhà chơi. Mấy hôm nay mệt không?

Người phụ nữ cất tiếng cười trong trẻo trước khi đi hẳn. Tôi ngoái đầu nhìn theo, tiếng cười tự tin làm sao.

Tôi đã quên đến thăm các nhà khác, các bà mẹ khác ở đây. Quên phép xã giao sơ đẳng nhất. Mình chỉ là một con nhỏ nhà quê ra tỉnh. Đúng như vậy.

Nhưng mà mình đâu có rảnh, thật sự không rảnh. Tôi chưa biết tìm đâu ra một chút thời gian cho riêng mình.

* * *

Hôm nay bọn trẻ không đi học, mình sẽ ngủ nán thêm một chút. Tôi định bụng như vậy, nhưng mắt cứ mở bung ra vào lúc năm giờ. Ở quê tôi, giờ này mọi tiếng động đã lục cục vang lên, tiếng gà gáy, tiếng heo kêu, tiếng bánh xe bò trên đường đất mấp mô, quang gánh va vào nhau loạt soạt, chó sủa, người gọi nhau í ới, tiếng tay quay giềng nước đập vào thành và tiếng dội nước rào rạt...

Ở đây yên tĩnh gần như tuyệt đối, dường như màn sương dày đã hứng lấy mọi thứ và thổi nó về phía khác. Tôi vén rèm nhìn qua khung kính. Sương thật thấp. Sương phủ trên những ngọn đồi xa xa. Sương phủ trên hàng thông cao vút. Sương vương trên những ngôi nhà nhấp nhô mái đỏ. Sương phủ trên những đóa hồng lung linh hư ảo. Sương động trên cánh hoa cánh bướm mỏng manh như lớp lụa vàng. Sương lướt trên cây cỏ như ảo ảnh xa xôi...

Tôi vén tóc nhét vào cái mũ len trên đầu. Rửa mặt, thoa một lớp kem dưỡng da mỏng trên mặt, vài động tác thể dục. Ngày hôm nay bắt đầu bằng việc gì đây? Sáng nay tôi sẽ đi thăm các bà mẹ trong làng và vì vậy

không có thời gian đi chợ phố. Tôi sẽ mua thức ăn ở các quán quanh đây và tôi sẽ mua tám bịch chè cho tám đứa con của tôi.

* * *

- Ô, nếu ngày nào cũng đi chợ phố thì không có thời gian để làm việc khác đâu, mà lại tốn tiền xe nữa.

Mẹ Hảo nói với tôi trong ngôi nhà căng những tấm rèm màu vàng. Những đứa trẻ trạc tuổi những đứa con của tôi len lén đưa mắt nhìn tôi và mẹ Hảo trò chuyện. Cách bố trí phòng trong nhà cũng giống như nhà của tôi. Mẹ Hảo khoảng bốn mươi.

- Trời ơi, trưa nấu chiều nấu thì bận rộn lắm. Tôi nấu thức ăn cho cả ngày, chiều chỉ cần hầm nồi com điện nữa là xong. Mình ở đây lâu chứ đâu phải một hai ngày, còn phải giữ gìn sức khỏe nữa chứ.

Và mẹ Ngọc. Mẹ Ngọc khoảng ba mươi lăm, xinh đẹp và buồn buồn:

- Bày đồ chơi cho tụi nó chơi thì rất hay nhưng dọn dẹp thì quá mệt. Vả lại, nếu đồ chơi hư thì mình chẳng biết làm sao mà sửa. Mà này, Thùy trẻ và dễ thương như vậy làm sao lại đến đây?

- Chứ còn chị, tại sao chị lại đến đây?

- Tôi thích trẻ con.

Mẹ Thương, khoảng ba mươi lăm, dè dặt, kín đáo:

- Ban đầu tôi cũng không biết làm gì ngoài tình thương dành cho bọn trẻ, nhưng rồi thời gian qua tôi quen dần.

Mẹ Vinh cũng khoảng trên dưới ba mươi lăm:

- Ông Tùng là một người hiểu biết, thú thật là đôi khi tôi thấy sợ ông. Còn bọn trẻ của tôi đó hả, gì cũng được nhưng mỗi lần đi học về mở vở ra thấy điểm hai hoặc điểm ba là tôi nổi nóng ngay lập tức.

Mẹ Thanh, thân ái hơn:

- Rồi sẽ có lúc cô không hiểu được cô đang muốn gì nữa. Đến kỳ nghỉ phép, cô sẽ đi đâu đó và cô sẽ nhớ bọn nhỏ kinh khủng để rồi khi trở lại đây cô lại thấy nhớ một điều gì khác. Tôi đã như vậy rồi. Có lúc tôi tự hỏi bọn trẻ là cái gì đối với mình, thân thiết gần gũi đó rồi đôi khi thấy xa cách làm sao. Tôi không biết mình có trụ lại đây cho đến hết thời hạn mười năm không.

Mẹ Dung, khoảng bốn mươi:

- Tôi thích bọn trẻ của tôi và ở đây tôi thấy dễ chịu. Tuy nhiên... đôi khi tôi thấy bối rối một cách lạ lùng, nhất là khi bỗng nhiên tụi nó ngồi im lặng trước mặt mình.

Từ giã các bà mẹ, tôi về nhà mình. Cái mũ len của bé Trang lấp ló sau khóm hoa thược dược và cái mũ màu xanh của bé Phương thập thò kế bên. Gần khóm hồng nhưng là Phi, Dũng, Thu Vân. Ngồi thụp sau bụi ngâu là Quang. Khánh đang úp mặt vào tường. Bọn trẻ đang chơi trò năm mươi, chúng không thấy tôi. Nếu thấy tôi, bọn chúng sẽ tiếp tục chơi hay co người lại “con chào mẹ” và lảng lảng vào nhà ngồi lặng im quanh cái bàn đá lạnh lẽo?

Tôi rón rén đi nhẹ vào nhà. Tôi không muốn bọn trẻ nhìn thấy tôi đã về và cứ tiếp tục đùa vui thoải mái.

Bé Cát An đang nằm trên nền nhà ôm một con búp bê trong lòng và ru à ời. Hình ảnh quá bình thường nhưng... tôi chợt thấy lòng nhói đau không duyên cớ.

- Sao con không vào giường nằm, bé Út? Nằm trên nhà lạnh lưng lắm.

- Dạ thưa mẹ, trong phòng không có ai - Cô bé lồm cồm ngồi dậy và nhìn tôi bằng đôi mắt dò hỏi. Đôi mắt cô bé đen nhánh, còn đôi mắt búp bê thì xanh lơ như những đám mây trong trời ngoài kia.

Buổi chiều tôi cho bọn trẻ ăn sớm và tiếp tục đi thăm những bà mẹ sáng nay tôi chưa đến.

Mẹ Xuyên, cao, gầy, tầm tuổi bốn mươi lăm.

- Từ khi còn trẻ, tôi đã nghĩ rằng sau này tôi sẽ làm một việc gì đó có ý nghĩa hơn là đơn thuần kiếm sống. Tôi yêu thích công việc này. Bọn trẻ thật là dễ thương phải không?

Mẹ Hoa trẻ nhất, khoảng ba mươi, vui vẻ và dí dỏm:

- Một chút lãng mạn và một chút ý nghĩ mình đang làm một việc có ích cộng lại đã đưa tôi đến đây.

Tôi ngồi lại nhà Hoa khá lâu. Buổi tối thích hợp cho một cuộc trò chuyện tâm tình. Hoa mời tôi ăn mứt dâu và uống nước cam nóng. Hoa còn tiễn tôi một đoạn trên đường giữa các khóm lay ơn và khóm hồng nồng nàn hương đêm trong trẻo.

- Thùy về. Hôm nào rảnh qua đây mình bày Thùy đan mũ, đan áo cho tụi nhóc. Trước kia, mình chuyên đan áo len xuất khẩu cho một hợp tác xã đan len nổi tiếng ở đây. Nhưng bù lại, Thùy phải dạy mình cách pha cà phê sao cho ngon đó nghe.

Tiếng Hoa cười vui trong đêm nghe ấm áp làm sao. Tôi thích nghe tiếng cười vui vẻ, giòn giã. Tôi thích nhìn thấy những con người yêu đời và tin vào việc mình làm. Tôi cảm thấy Hoa và tôi rất hợp nhau.

Tôi đi nhanh về nhà. Bọn trẻ đang chờ tôi giảng bài cho chúng.

Từ bên trong vang lên tiếng cười và tiếng la hét, quá ồn ào so với cái yên lặng của đêm qua.

- Chụp nè, Khánh.

- A... Bánh ra ngoài rồi - Phi hét lên.

Bánh? Tôi nhớ rất rõ rằng trong đồng đồ chơi không hề có một trái bánh nào.

Tôi xoay nắm đấm cửa.

Bọn trẻ “ơ” lên một tiếng rồi im lặng, quên cả câu chào muôn thuở “Dạ thưa mẹ”.

Một cái đầu búp bê lẩn lóc ở góc phòng - đầu của con búp bê to nhất, đẹp nhất, cái đầu tròn với mớ tóc vàng quăn tít, đôi mắt xanh biếc, đôi môi hồng chúm chím.

- Các con dọn dẹp đồ chơi cho gọn gàng rồi học bài.

- Dạ...

Tôi cầm vở toán của Dũng lên. Một điểm mười đỏ chói, mắt cậu bé lấp lánh nhìn tôi. Tôi buông vở toán xuống, cầm vở tập làm văn lên, cậu bé nhìn đi nơi khác. Bốn điểm cho bài văn “Em hãy tả con heo”.

Dũng viết “... Nhà em có nuôi một con heo. Nó cao một mét, nó có bốn chân, trên cái đít của nó có một cái đuôi. Nó luôn quẩn quít bên em, nó rất tốt bụng...”

- Con thấy con heo ở đâu hả Dũng?

- Dạ thưa mẹ, con thấy trong ti vi.

Tôi đến bên Trang. Môn nào cô bé cũng khoảng năm, sáu điểm có khi là ba, bốn điểm. Cô bé học yếu

kinh khủng và tôi cảm thấy lúng túng. Bắt đầu từ đâu để củng cố lại việc học tập của bé đây?

“... Mở vở ra thấy điểm hai, điểm ba là tôi nổi nóng ngay lập tức”, câu nói của mẹ Vinh vang bên tai tôi.

Không được nổi nóng, mình không có quyền nổi nóng khi một đứa bé không được thông minh như những đứa khác, nó không có lỗi khi nó không thông minh. Điểm ba thật đỏ trên trang giấy trắng và một gạch dài của cô giáo rạch ngang dòng chữ bằng mực tím. Không được nổi nóng nhưng không thể không khó chịu. Tôi nuốt xuống cái gì đó chặn ngang cổ mình.

Tôi đến bên Quang. Cậu bé nhìn tôi và nở nụ cười bẽn lẽn:

- Dạ thưa mẹ, chữ viết của con xấu lắm.

Quả là chữ viết rất xấu, nó không ngoằn ngoèo như chữ của Phi nhưng nó to và không đều. Vở toán, vở vẽ... những điểm tám điểm mười kiêu hãnh. Tôi lật vở tập làm văn, đề bài “Em hãy tả cảnh gia đình quây quần bên nhau vào buổi tối”.

Quang viết “Buổi tối gia đình em thường quây quần bên nhau trong phòng khách. Ông em kể chuyện cho bé Út nghe. Bà ngoại và mẹ em đan len. Ba em đọc báo. Anh chị em em ngồi quanh bàn học bài, làm bài. Tối thứ bảy không phải học bài, em cũng đến bên để

nghe ông kể chuyện. Ông rất thương yêu chúng em”.
Điểm năm đỏ chói nằm trong ô điểm.

Tôi im lặng trả vở cho Quang. Chợt cảm thấy muốn vuốt mái tóc Quang nhưng rồi tôi vẫn giữ tay mình im xuôi theo hông.

Quang nhìn tôi, chờ đợi lời nhận xét.

- Bài văn của con làm hay lắm - Rồi bỗng nhiên tôi buột miệng hỏi - Con thấy cảnh gia đình quây quần ở đâu?

- Dạ thưa mẹ, con thấy trong phim hôm thứ bảy, coi trên ti vi.

Trên ti vi! Cảnh gia đình quây quần trên ti vi! Con heo trong phim trên ti vi! Con chó bông trên kệ... Những đứa bé này không thấy được một cảnh gia đình thật sự với những lời yêu thương và tiếng ồn ào muôn thuở. Trong mắt chúng, có lẽ không có cái gì là thật. Cả tôi, có lẽ cũng không thật. Một ngày nào đó, tôi bỗng biến mất như mẹ Hằng và chúng lại có một mẹ mới với một kiểu sống khác, một cách cư xử khác. Chúng sẽ không có kỷ niệm về người mẹ duy nhất từ thuở ấu thơ cho đến lúc trưởng thành.

Tôi quay mặt ra cửa sổ giấu đôi mắt cay cay.

- Dạ thưa mẹ, em Út buồn ngủ.

Tôi bế Cát An lên. Tôi không thể vừa cho Cát An ngủ vừa trông coi bài vở cho mấy đứa lớn được. Tôi nhìn Thu Vân:

- Con học buổi chiều, vậy thì con sẽ làm bài vào buổi sáng. Buổi tối, con giúp mẹ trông em Út, được không?

- Dạ thưa mẹ, được.

Thu Vân bỗng Cát An ra khỏi phòng học như con khỉ ôm một trái bí đỏ. Cát An quả là nặng.

* * *

Tối thứ bảy bọn trẻ chạy đi coi ti vi, còn lại Cát An ở nhà với tôi. Tôi dạy cô bé hát bài về một con dê trắng không vâng lời mẹ. Khi Cát An ngủ, tôi đọc một tờ báo và nhâm nhi món mứt dâu Hoa đem qua cho hồi chiều. Đêm thật yên tĩnh và dịu dàng.

Ngày mai tôi sẽ đưa Khánh và Phi đi chợ phố. Mỗi chủ nhật tôi sẽ dắt hai đứa theo, tuần sau sẽ là Dũng và Trang, tuần sau nữa là... Tôi sẽ mua trứng và bột về làm bánh. Mỗi chủ nhật tôi sẽ nấu một món gì đó khác với thường ngày - bánh nướng, chè thập cẩm hoặc là bánh xèo... Tôi sẽ bảo bọn trẻ của tôi mời bọn trẻ của Hoa đến nhà vừa ăn vừa đùa vui. Tôi sẽ..., tôi sẽ...

Tôi bước ra thềm, đêm lành lạnh. Trăng trên trời cao trôi, trôi, trôi... Hương hoa, gió, bầu trời, cây lá khe khẽ uốn mình... Và tiếng guốc ai gõ trên đường vang trong đêm yên tĩnh...

Như thế này mà có ai đó ngồi cạnh để trò chuyện thì tuyệt vời biết mấy.

* * *

- Nè Khánh, Phi. Hôm nay mẹ sẽ đưa hai con đi chợ phố.

Hai cậu bé mở to đôi mắt nhìn tôi, còn mấy đứa khác thì nhìn nhau. Tôi vừa chải tóc vừa nói tiếp:

- Mỗi chủ nhật mẹ sẽ dẫn các con đi chợ, chủ nhật tuần sau mẹ sẽ dẫn Dũng và Trang. Thay áo quần đẹp đi Khánh, Phi.

Ánh sáng lóe lên trong mắt bọn trẻ rồi về bồn chồn hiện lên rất rõ.

- Chuyện gì vậy? - Tôi hỏi

Hay là, khác với lũ em của tôi trước kia, những đứa bé này không thích đi chợ? Đi chợ với mẹ là điều bọn nhỏ này chưa từng cho nên chưa biết đến niềm vui được đi chợ?

- Dạ thưa mẹ...

Hôm nay sương tan sớm, nắng ấm áp nơi nơi. Mình sẽ bỏ mũ len ở nhà và để cho tóc bay tung trong gió...

- Dạ thưa mẹ... Hôm nay có mẹ của con đến thăm con.

Cái gì? Tôi sững sờ. Bàn tay đang lùa vào tóc roi thông xuống. Phi còn mẹ?

- Còn con, Khánh?

- Dạ thưa mẹ, hôm nay ba của con cũng đến thăm con.

Mặt trời ấm áp ngoài kia, còn tôi đứng trong này lạnh ngắt.

- Con, Quang?

- Dạ thưa mẹ, con không có ai.

- Phương?

- Dạ thưa mẹ, có ba con đến thăm.

- Dũng?

- Dạ thưa mẹ, con không biết mẹ con có đến không... Mẹ con rất bận.

- Trang?

- Dạ thưa mẹ...

Dạ thưa mẹ... Dạ thưa mẹ... Quang hoàn toàn mồ côi, Thu Vân còn bà nội và Trang có một bà cô. Những đứa khác đều còn ba hoặc mẹ.

Vậy mà tôi tưởng chúng hoàn toàn mồ côi!

Tôi bỗng muốn hét lên. Vậy là cũng chẳng phải mẹ cũng chẳng phải con! Tôi chỉ là cô giữ trẻ và lãnh lương hằng tháng! Yêu thương, ân cần, dịu dàng, trù mến...

Đáng đời mày chưa, Thùy ơi.

Tôi chẳng biết nên cười hay nên khóc và bọn trẻ nhìn tôi sợ hãi.

Cát An òa khóc. Tiếng khóc khiến tôi tỉnh lại. Tôi cố giữ bình tĩnh nhưng giọng vẫn lạc đi:

- Vậy thì các con hãy thay áo quần đẹp đợi ba mẹ đến thăm. Mẹ sẽ đi chợ một mình.

Tôi vào phòng thay áo quần, mang giày, chải tóc... Ai đó chứ không phải tôi. Ai đó với một ước mơ mới manh nha đã vỡ tan. Ai đó xa lạ, lạc lõng...

Tôi chưa kịp ra khỏi phòng để xuống bếp lấy giỏ đi chợ thì linh tính cho tôi biết rằng thiếu phụ đang đi trên lối nhỏ giữa hai vườn hoa là mẹ của đứa nào đó trong bọn trẻ của tôi.

Tôi tựa lưng vào tường, trân trân nhìn ra.

Thiếu phụ đi nhanh, túi xách bằng da màu sữa đang đưa bên vai phải. Thiếu phụ thật cân đối và duyên dáng trong cái quần màu trắng và cái áo len màu đỏ.

- Mẹ... ẹ... ẹ... - Phi xô cửa chạy ào ra.

Thiếu phụ cúi xuống ôm choàng lấy Phi, môi áp vào má cậu bé và hai mẹ con quần vào nhau. Đôi xăng đan của Phi đập vào hông quần màu trắng để lại những vết mờ.

- Ba... a... a...

Khánh la lên và lao ra con đường nhỏ hai bên rung rinh hoa loa kèn như những cái chuông. Cậu bé nhảy vào vòng tay của người đàn ông trung niên mặc áo len nâu.

- Ô... Ba oi...oi oi oi... - Phương ào ra, cô bé suýt té nhào ngay bậc tam cấp đầu tiên.

Tôi ngồi phịch xuống nền gạch bông lạnh lẽo, khoảng trống mở ra... trống hoác. Tôi đã đi chợ, đã trả giá từng đồng để có thể mua thêm chút thức ăn. Tôi đã nấu nướng, đã rửa chén, đã giặt áo quần... Đêm đêm tôi thức dậy tém lại mền mùng, nâng niu giấc ngủ say cho từng đứa... Vậy mà chưa đứa nào đu lầy cổ tôi, chưa đứa nào dành cho tôi một tiếng reo hò chờ đợi. Chúng để dành tình yêu cho những người đang đứng ngoài kia, những người sinh ra chúng và đã đưa chúng vào đây.

Chẳng biết điều gì đã giúp tôi bình tĩnh mỉm cười chào khi họ ra về, có lẽ chính là niềm tự ái. Khi mẹ bé Phi chào tôi kèm theo cái nhìn dò xét, bỗng nhiên tôi ngẩng cao đầu. Tôi biết là mình đang rất kỳ cục, nhưng tôi cứ ngẩng cao và nhìn thẳng vào mắt họ. Ở nơi nào đó tận góc ngách của trái tim đang đau đớn, tôi biết họ cũng đang đau đớn. Và... tôi thấy dễ chịu hơn. Thật là kỳ quặc.

- Lần trước đến thăm cháu, tôi chưa được gặp cô
- Ba của bé Phương vừa nói vừa vò cái mũ dạ mềm trong tay.

“Và lần sau ông cũng không gặp, không bao giờ gặp lại nữa” - Tôi lạnh lùng thầm trả lời - Tôi sẽ rời khỏi nơi này ngay ngày mai. Tôi không thể tiếp tục

cái công việc làm mẹ này được nữa. Tôi sẽ về vùng kinh tế mới hiu quạnh của tôi và nếu không xin được một việc làm khác, tôi sẽ lại là thôn nữ và sẽ lấy ông chồng quê mùa ở cùng thôn. Tôi sẽ sinh ra những đứa con của tôi! Ngày mai tôi sẽ đi.

Ngày mai tôi sẽ đi.

- Dạ thưa mẹ, hôm nay nhà mình có nấu cơm không?

- Con nói gì? - Tôi nhìn Thu Vân, tai vẫn còn lùng bùng.

Thu Vân cúi đầu nhìn xuống nền gạch hoa màu nâu đỏ:

- Dạ thưa mẹ, hôm nay nhà mình có nấu cơm không?

- À... Mẹ sẽ đi chợ ngay bây giờ - Tôi cố hết sức chế ngự tiếng ù ù trong tai.

Thu Vân chậm chậm xoay lưng bước ra vườn hoa, màu áo đỏ chói lên trong nắng. Tôi chưa kịp thất bím mái tóc dài của cô bé và cài lên hai cái nơ con bướm. Cô bé thông minh nhạy cảm. Chúng ta sẽ chia tay nhau. Quang đầu rồi? Hai khuôn mặt nhỏ bé ấy đã kịp để lại dấu ấn trong tôi.

Tôi muốn khóc, nhưng không thể khóc với tám đứa con nít được. Tôi gượng cười:

- Hôm nay các con thích ăn món gì?

* * *

Bữa cơm trưa buồn buồn trôi qua. Bữa cơm chiều buồn buồn trôi qua. Buổi tối tư lự trôi qua. Bọn trẻ không thì thầm trò chuyện cùng nhau và tôi cũng không nhắc chúng lấy đồ chơi xuống mà nghịch. Giờ học lặng lẽ trôi qua và rồi bọn trẻ đi ngủ.

Tôi mở tủ. Mớ áo quần ít ỏi của tôi nằm khiêm nhường trong một góc, cái túi xách nằm ngấn dưới. Tôi lấy áo quần ra khỏi móc và nhét vào túi xách. Nước mắt tuôn trào... Bọn trẻ và tôi đang cách nhau một bức tường dày, tôi tha hồ khóc với mình... Trái tim tôi đập loạn nhịp đau đớn. Tôi đã bắt đầu cảm thấy gấn bó! Một chút xiu ban đầu của gấn bó!...

Về đi thôi! Về lại ngôi nhà có hai người sinh ra mình và anh chị em yêu thương mình! Về lại nơi có tiếng reo hò mừng rỡ khi mình đi đâu về! Về lại nơi có tiếng cười và nỗi lo thân quen!... Về đi thôi!...

* * *

Tôi dậy sớm nấu mì và đánh thức bọn trẻ dậy. Tôi và chúng ăn sáng trong yên lặng. Rồi như thường lệ, năm đứa đi học, còn lại Thu Vân, Dũng và Cát An ở nhà buổi sáng.

Quang ra khỏi nhà sau cùng, khi bước hết bậc tam cấp, cậu bé ngoái lại nhìn tôi, đôi mắt buồn mênh mông.

Tôi nhìn quanh ngôi nhà lần nữa trước khi đi lên phòng giám đốc. Chén hoa ngày hôm qua đến nay vẫn còn tươi nguyên.

“Thưa chú, cháu xin lỗi chú, cháu đã làm phiền chú rất nhiều. Cháu không thể...”

“Tại sao?”

“Thưa chú, vì những lý do riêng”.

“Tôi đã nói ngay từ đầu là cô còn quá trẻ để làm ở đây mà”.

Tôi vừa đi vừa mừng tượng tượng cuộc nói chuyện giữa ông và tôi. Ông hẳn là bức mình lắm.

“Cô thật là bông bột. Cô làm phiền tôi quá”.

Rồi tôi sẽ xách cái túi của mình, một mình đi ra bến xe, một mình ngồi chờ đợi trước phòng vé, một mình lắc lư trên chiếc xe ngoằn ngoèo trên đường dốc lạnh giá dài thăm thẳm, quay về nơi như bao lần tìm việc không được đã quay về. Và ngày lại ngày trôi qua... hôm nay tĩa đậu, tĩa lúa, ngày mai bẻ bắp phơi ngô, ngày kia đi làm đổi công cho người ta, tiếp nữa là làm cỏ, và mãi mãi... Chiều xuống là toan tính heo, gà, mèo, chó và vá áo quần rách... Đêm, bên ánh đèn dầu hỏa vàng vàng không biết tìm đâu ra một tờ báo mới để đọc, họa hoàn lắm mới có tờ báo mua từ ngày đi chợ phố và tờ báo mới đã trở thành cũ từ lâu, báo đang có một phim rất hay và mình thì chỉ nhìn thấy tên phim trên báo...

Mày chỉ cần một việc làm bất kỳ để kéo mày ra khỏi hiện tại hiu quạnh thôi mà! Và mày đã có một việc làm! Một việc làm để được ra đi!...

- Chào cô.

Tôi khựng lại. Ông Tùng đang đứng ngay trước mặt tôi:

- Cô nghĩ gì mà cấm cúi đi không nhìn ai hết vậy?

Tôi định gặp ông và bây giờ tôi không biết phải nói gì. Tôi cần môi nhìn ông, sương phớt qua mắt ông một màng xám nhạt.

- Có phải cô định gặp tôi không?

- Thưa... Sao chú biết? - Tôi ấp úng.

Ông mỉm cười nhìn tôi bằng ánh mắt đen sắc sảo:

- Tôi định đi họp nhưng thấy cô đi về hướng văn phòng nên tôi đứng lại đây đợi. Có chuyện gì vậy, Thù?

Ông gọi tên tôi một cách trêu mến khiến mi mắt tôi rung rung. Suốt cả tuần nay tôi thấy cô độc biết chừng nào. Tôi cần mạnh mẽ lại, e chừng sẽ òa khóc ngay bây giờ.

- Bọn nhỏ làm cô buồn phải không?

- ...

- Bởi vì chúng là con - Giọng ông trầm tĩnh - Còn cô là mẹ.

Ông lắc lắc mái tóc, những giọt sương li ti quanh mắt ông tan đi và những hạt sương mới rắc xuống hai vai ông:

- Tối thứ bảy vừa rồi lên coi ti vi, bọn nhỏ nói rằng cô nấu ăn rất ngon. Cô hãy quay đầu nhìn về phía cửa nhà cô kia, ba đứa con của cô đang giở mũi vào kính nhìn ra. Cô có nghĩ rằng chúng đợi cô về không?

- Không - Tôi buột miệng cay đắng - Tội nó nhìn ra coi chừng cháu sắp về chưa để quyết định nên chơi tiếp hay ngồi im bên bàn.

Ông nhìn tôi chăm chú. Tôi mở to mắt nhìn lại ông. Vậy là hết! Ngày mai mình về lại nhà mình! Bỗng nhiên tôi muốn khóc thật to.

- Thôi được rồi, Thùy - Ông gọi tên tôi nghiêm trang và trù mến - Bây giờ tôi phải đi họp. Ngày mai hoặc ngày kia tôi sẽ đến thăm mẹ con cô. Hoặc nói thế này đúng hơn, ba sẽ đến thăm con và các cháu của ba.

Một sợi dây ngân dài trong lòng tôi. Tôi nhìn theo ông cho đến khi ông ngồi hẳn vào trong xe. Anh tài xế thò đầu ra:

- Thùy đi chợ phố không, tôi chở đi luôn?

Tôi lắc đầu. Chiếc xe màu trắng lướt như ru trên mặt đường nhẹ bốc hơi sương.

Tôi đi chậm chậm về nhà. Quanh tôi vườn hoa nối tiếp vườn hoa ngọt ngào hương sắc. Tôi hít thật sâu

vào lòng mùi hương tinh khiết của buổi sớm mai và nỗi buồn trong giây phút có vẻ vui đi một chút.

Sau khung cửa kính, ba khuôn mặt của Thu Vân, Dũng và Cát An biến mất như không hề nhìn thấy tôi về và càng không có vẻ gì chú ý tới tôi cả. Khi tôi bước vào, ba đứa ngồi im bên bàn và đồng loạt “Con chào mẹ”.

- Thu Vân học bài đi con. Dũng chơi với bé Út. Mẹ đi chợ - Tôi nói và đi về phòng mình.

Tôi mở túi xách, lấy ra một bộ áo quần. Bộ áo quần nhăn nhúm vì cú nhét quả quyết đêm qua. Tôi cảm bàn ủi.

Giờ này chắc ba và anh Ngữ đang làm cỏ ngoài rẫy để chuẩn bị cho vụ mùa sắp tới. Má bán rau trên chợ. Chợ nhỏ đìu hiu với vài đôi quang gánh, vài cái mẹt. Chưa vào mùa, người đi chợ rất thưa. Chung, Minh chắc đã đi học, trường bên xã cách thôn năm cây số, mùa nắng thì nóng đến cháy da và bụi mù mịt nhưng đường còn dễ đi. Vào mùa mưa thì con đường là những vũng bùn nối tiếp nhau dài như bát tận, mỗi lần đi học về, răng em tôi đánh vào nhau lộp cộp và thân hình nhem nhuốc như mới đi làm đồng về.

Giờ này Hương, Vi, Nga chắc cũng đang ngoài rẫy, mặt mũi quần khăn kín mít vì sợ đen da. Chị

Thoại vừa giữ con vừa cắt cỏ quanh bờ rào về cho bò, mùa nắng này cỏ hiếm như gạo...

Tôi lấy giấy bút ra viết thư, tí nữa đi chợ phố ghé bưu điện gửi luôn. Đáng lẽ tôi phải viết thư cho gia đình ngay sau khi đến đây. Chị Thoại chắc đang nghĩ tôi vui cuộc sống mới mà quên mất chị rồi.

“Ba má yêu thương của con...”

Đây không phải là câu đầu thư thông thường như bao câu đầu thư cần phải có. Sống mũi tôi cay xè. “Ba má yêu thương của con, Chị Thoại và các em yêu quý...” Đây là lời yêu thương tôi gào lên từ đáy lòng. Tôi nhớ dáng ba tôi gân guốc, dáng má tôi thấp đậm. Tôi nhớ mùi xà bông gội đầu thường tỏa ra khi các em tôi vừa tắm xong, nhớ tiếng thở hăng đêm, tiếng ú ớ trong giấc mơ. Tôi nhớ vòng tay bé bỏng của cháu tôi “Dì Thùy ơi, ẵm Sơn đi chơi đi...”

“... Ở đây mọi việc đều tốt đẹp. Những đứa bé rất ngoan và rất thương con. Ở nhà bây giờ ra sao? Ba có hay đau lưng không hở ba? Ở đây trời lạnh, con ăn nhiều ngủ nhiều nên ai cũng nói con mập ra má ơi...”

Má tôi luôn phàn nàn về thân hình gầy gò của tôi và chẳng ước ao gì khác hơn là thấy tôi mập.

Tôi dán lá thư lại, lau nước mắt. Ngoài trời, sương tan dần và những bông hoa lấp lánh nắng mặt trời. Tôi ra khỏi phòng. Không thấy ba đứa ngồi im bên bàn nữa. Tôi đi ra sân. Dũng và Cát An đang im

lặng ngồi chồm hổm trước một khóm hoa. Muốn nói “Sao hai đứa không chơi cái gì mà ngồi im như vậy?” nhưng rồi sợ làm hai đứa giật mình, tôi lại thôi.

Tôi đi vào phòng học. Thu Vân đang ngồi trước trang vở mở rộng, khuôn mặt buồn lặng.

- Con đang làm gì vậy, Thu Vân?

- Dạ thưa mẹ, con làm bài tập làm văn.

“Nếu gặp một người ăn xin trên đường phố, em nghĩ gì?” Một đề bài hơi khó, quá khó so với học sinh lớp năm. Tôi nhìn xuống phần bài làm của Thu Vân “... Em không thích nhìn thấy một người ăn xin trên đường phố vì đó là một nỗi buồn...”

Cô bé của tôi ơi, vẻ buồn lặng trên khuôn mặt nhỏ có phải do đề bài tập làm văn này gây ra không?... Vì đó là một nỗi buồn! Không có định nghĩa nào hay hơn. Đó là một nỗi buồn!

* * *

Tiếng gõ cửa cộc cộc và khuôn mặt một người đàn ông hiện bên ngoài khung kính. Tôi mở cửa và không ngăn được tiếng kêu trời ơi.

Dũng đang nằm trên đôi tay rắn chắc của ông. Giờ này lẽ ra Dũng phải đang ở trong lớp học mới đúng.

- Tôi thấy cậu bé ngồi khóc dưới một cây thông ven đường. Tôi vừa ngừng lại hỏi tại sao thì cậu bé

ngã lăn ra bất tỉnh. May mà bà bán thuốc lá gần đó chỉ cho tôi biết là cậu bé ở đây.

- Cảm ơn ông - Tôi xúc Dũng qua vai mình. Người Dũng nóng hổi, hai cánh tay mềm oặt đung đưa đập vào lưng tôi.

Người đàn ông đặt cái cặp của Dũng lên bàn và nhìn tôi chăm chăm:

- Cô là mẹ nuôi của các cháu?

Mẹ nuôi? Tên gọi nghe mà đáng. Tôi bỗng ghét đôi mắt chăm chăm của ông ta

- Cảm ơn ông đã đưa bé về đây.

Người đàn ông nhún vai và quay đi. Tôi gồng người lên để khỏi phetch xuống nền. Tôi cố gắng hết sức để bế Dũng vào giường. Những đôi mắt đang ngủ trưa he hé nhìn ra.

Tôi nói:

- Nếu không muốn ngủ thì các con hãy dậy đi.

Ngay lập tức, bọn trẻ chui ra khỏi đồng mền nệm dày và phốc xuống giường và chạy tới vây quanh giường Dũng. Tôi sửa lại dáng nằm của Dũng và nói với Quang:

- Con lấy một cái khăn nhúng nước rồi đem vào đây cho mẹ.

Tôi lấy thuốc hạ sốt cho Dũng uống và pha một ly sữa.

- Mẹ không sợ hả mẹ? - Quang ngược nhìn tôi.

- Sợ gì hả con?

- ...

- Người ta không ai tránh khỏi đau ốm hay đôi khi là một tai nạn, và vậy thì mình phải... Nhưng...

- Nhưng gì hả con?

- Mỗi lần tụi con đau, mẹ Hằng sợ lắm - Quang thì thào.

- Con biết vì sao mẹ Hằng sợ không?

- Mẹ sợ... vì tụi con không phải là con ruột của mẹ... lỡ có chuyện gì xảy ra... người ta sẽ nghĩ rằng tại mẹ làm sao đó... - Cậu bé nói nhỏ, ngắc ngứ.

Thốt nhiên tôi rùng mình. Mẹ Hằng rất có lý trong nỗi sợ này.

Tôi quay mặt đi nơi khác tránh không để Quang nhìn thấy khuôn mặt tôi vào lúc này. Nhưng có điều gì đó thật chân thành trong giọng nói của cậu:

- Mẹ để con chăm sóc em Dũng cho. Mẹ ngủ một tí đi. Trưa nay con chưa thấy mẹ ngủ. Em Dũng chỉ cần nằm yên thôi mà mẹ.

* * *

- Con của cô bị đau hả Thùy? - Ông Tùng hỏi ngay sau khi bước vào nhà. Mặt ông hơi xanh dưới ánh đèn điện, cái áo len xám nhạt của ông dường như sẫm màu hơn.

- Dạ thưa chú, bé Dũng đau ba ngày nay.

- Ba ngày? Giờ đã khỏe chưa? - Ông ngồi xuống ghế.

- Dạ thưa chú, bé vẫn mệt lắm.

- Ba ngày... Sao cô không đưa nó đi bác sĩ?

- Dạ thưa chú... - Tôi nói và chợt nhận ra mình đã bị ảnh hưởng của những đứa trẻ “dạ thưa mẹ”, “dạ thưa mẹ”... - Bất giác tôi mỉm cười.

- Có chuyện gì vui vậy?

- Dạ thưa chú, không - Tôi lại cười.

- Cô là một người mẹ lạc quan - Ông cười vang -
Mấy hôm nay tôi bận quá nên không xuống thăm cô như đã hứa. Bọn trẻ ra sao rồi?

- Dạ thưa... các cháu học bài.

- Còn Cát An?

- Dạ, Cát An ngủ.

Ông đi tới đi lui, nhìn lên kệ đồ chơi, nhìn xuống bếp, ghé qua phòng học, rồi ông vào phòng ngủ sờ trán Dũng.

- Ngày mai cô đưa Dũng đi khám bác sĩ nhé, lỡ ra là bệnh hay lây thì kịp thời cách ly với mấy đứa khác
- Ông dịu dàng nhìn tôi - Cô có cần một dì xuống giúp mẹ con cô không?

- Thưa... có lẽ là không.

Ông vén tấm rèm đỏ nhìn ra trời đêm bàng bạc ánh trăng:

- Cô có thích cảnh thiên nhiên không Thù?

Trong phút giây tôi không biết trả lời sao.

Ông quay nhìn tôi, khuôn mặt ông hiền hòa khiến tôi nhớ đến ba tôi. Tôi buột miệng:

- Chú...

- Cô nói tiếp đi.

- Cháu muốn biết... nếu lỡ ra... có bé nào gặp điều không hay thì... sẽ ra sao?

- Cô sợ lắm phải không? - Ông hỏi thật nhẹ nhàng. Tôi gật đầu.

- Cô sợ, mà cô vẫn để bé Dũng ở nhà suốt ba ngày nay và cô lại từ chối sự giúp đỡ của một bà dì. Cô thật là mâu thuẫn.

Tôi im lặng nhìn ông.

- Hay nói đúng hơn, cô thật là can đảm.

Mâu thuẫn? Can đảm? Cả hai đều sai! Tôi chỉ là một người điếc không sợ súng mà thôi. Tôi buống bình đưa mắt nhìn ông.

- Cô có cần giúp đỡ điều gì không? Về cá nhân cô hay về mấy đứa bé, hoặc cách sinh hoạt của bọn trẻ, hoặc là... gì gì đó... về mọi mặt. Cô có cần giúp đỡ về những gì cô còn ngờ ngàng?

Tôi ngỡ ngàng về hết thấy mọi sự nhưng nói ra thành lời cụ thể là sự việc gì thì tôi chịu. Tất cả mọi sự chồng chéo lên nhau và tôi đang lạc vào rừng rậm của công việc làm mẹ. Vả lại, điều gì đó trong tôi đã ngăn không cho tôi nhận sự giúp đỡ của ông. Nếu nhận, nghĩa là tôi thừa nhận điều ông đã nói ngay ngày đầu tiên *“Cô còn rất trẻ để làm công việc này”*. Tôi không muốn nghe ông lặp lại câu nói đó một lần nữa.

Ông thông thả đi ra cửa chính, đặt tay vào nắm đấm cửa. Dường như động tác xoay mạnh nắm đấm giải tỏa được điều gì đó trong ông nên ông thở phào và bước ra thêm. Rồi đột ngột ông quay lại, ánh trăng hắt bóng cảnh liêu lên mặt ông.

- Tôi... thuở nhỏ, tôi rất thích chơi đá banh nhưng không bao giờ có tiền mua banh. Khi đủ tiền mua banh thì tuổi không còn nhỏ nữa. Cuộc sống khốn khó đè lên tôi mặc cảm thiếu tự tin, rụt rè. Cho đến năm bằng tuổi cô bây giờ tôi vẫn chỉ là một cậu bé hai mươi lăm tuổi nhút nhát, sợ hãi trên mọi nẻo đường đời.

Khuôn mặt ông nhòa ánh trăng. Tôi kéo hai vạt áo lên quấn vào người và lắng nghe. Tôi không thể hình dung được ông giám đốc nghiêm trang uy quyền và sắc sảo đứng trước mặt tôi đây đã có thời là một cậu bé hai mươi lăm tuổi nhút nhát, sợ hãi mọi thứ. Thật

khó mà ghép hai hình ảnh đó với nhau. Tuy nhiên, cảm giác dễ chịu lan tỏa trong tôi khi nghe ông kể về mình.

- Còn cô, tự tin đến đây, chọn một con đường thật khó khăn. Đến lúc này tôi vẫn tự hỏi tại sao cô lại thiết tha tới đây đến vậy. Lý lịch ghi rằng cô có rất nhiều em, chẳng lẽ chừng đó em chưa làm cô ngán con nít sao? Lãng mạn hay là ý nghĩ cao đẹp đã đưa cô đến đây?

Tôi đỏ bừng mặt mũi. May mà ánh trăng mờ không đủ soi rõ khuôn mặt tôi. Tôi kéo hai vạt áo lên quấn chặt hơn nữa và dựng cổ áo che kín vành tai mình đang nóng dần lên. Tôi cần một việc làm và đây là nơi đầu tiên nhận tôi sau bao năm chạy vạy xin xỏ khắp nơi. Chỉ có vậy thôi. Ông đã tưởng tượng về một cô gái khác và gắn vào tôi. Tôi đến đây từ ruộng rẫy chói chang nắng trưa và bùn lầy mùa hè.

- Còn chú... vì sao chú đến đây? - Trong cơn bối rối, tôi buột miệng hỏi và nhận ra mình vô lễ thì đã lỡ rồi.

Ông nhìn tôi và cười:

- Cô hãy đoán đi.

- Cháu xin lỗi - Tôi đáp ứng.

Ông bước đi thật nhanh trên lối đi nhỏ dẫm ánh trăng. Hương hoa dậy khắp không gian. Đám hoa cánh bướm ngả qua màu sữa chập chờn lay động.

- Ngày mai cô đưa bé Dũng đi bác sĩ nhé - Giọng ông vọng lại trầm vang.

* * *

- Con không đi bác sĩ đâu mẹ ơi.

- Nhưng con đang bị đau mà Dũng.

- Con không đau nữa đâu. Đừng đi bác sĩ nghe mẹ - Dũng nhìn tôi van lơn bằng đôi môi khô khốc.

- Dạ thưa mẹ, sáng nay tụi con có được ăn sáng không? - Khánh thập thò ngoài cửa và sau vai Khánh là những khuôn mặt khác đã chỉnh tề áo quần cặp sách.

Tôi bối rối. Quá lo cho Dũng tôi đã quên nấu bữa sáng cho bọn trẻ. Tôi nhìn đồng hồ, đã đến giờ học và không thể cho bọn chúng ăn kịp.

- Các con... - Tôi lúng túng nhìn từng đứa và bật ra - Mẹ cho các con tiền lên trường mua cái gì ăn nhé?

Bọn trẻ có vẻ khoái chí. Chúng xòe tay nhận tiền và không đợi ra đến ngoài cổng làng, chúng nháy nhót ngay khi vừa ra khỏi nhà.

- Thu Vân, con ra đầu đường mua bánh mì về cho con, Dũng và bé Út ăn sáng.

- Dạ thưa mẹ, mua bánh mì cho mẹ ăn sáng nữa chứ? - Ánh mắt Thu Vân biểu lộ sự quan tâm dịu dàng.

Lòng tôi mềm lại.

- Con ăn bánh mì nhúng sữa nghe Dũng?

- Dạ...

- Con thích ăn bánh quy hay mút mật, kẹo, cam...?

- Dạ không - Dững thần thờ lắc đầu.

- Hôm đó làm sao mà con ngồi khóc ở gốc cây ven đường? Sao con không đến lớp học?

- Dạ thưa mẹ, con có đến lớp học... nhưng con... đau bụng quá, con xin cô giáo về, giữa đường...

Dững nói dối. Tôi biết cậu bé nói dối. Cô giáo không bao giờ để một cậu bé học trò lớp ba đang bị đau đi về nhà một mình.

- Thôi được rồi, con uống ly sữa này đi.

- Không đi bác sĩ hở mẹ?

- Nếu từ đây đến trưa con khỏe lên thì sẽ không đi bác sĩ.

- Trưa nay con sẽ hết bệnh, đừng chích thuốc nghe mẹ - Giọng cậu bé ướt nước.

* * *

Kết quả của việc cho bọn trẻ tiền ăn sáng là đang giấc ngủ trưa cả nhà giật bắn mình bởi một tiếng còi chói tai.

- Cái gì vậy các con?

Im lặng. Im phăng phắc. Quang đỏ bừng mặt mũi chĩa cái còi ra.

- Dạ thưa mẹ... con...

- Cái còi này ở đâu con có?
- Dạ thưa mẹ... con mua...
- Con mua? Tiền đâu con mua?
- Dạ... tiền mẹ cho hồi sáng.

Hừm... ừm! Vậy là tại tôi.

- Thôi, các con ngủ tiếp đi. Quang từ nay về sau đừng thổi còi trong lúc mọi người đang ngủ nhé.

Được một lúc lại có tiếng cựa quậy và tiếng xỏ dép lê trên nền. Tôi bực mình mở mắt ra. Suốt đêm tôi thức với Dũng và bây giờ tôi mệt lử.

- Phi, đang ngủ mà con đi đâu vậy?

- Dạ thưa mẹ... con đau bụng.

Một lát sau thì đến Phương, cô bé cũng đau bụng.

Tôi bực bội:

- Nói cho mẹ nghe, sáng nay các con đã ăn gì?
- Dạ... con ăn me ngâm.
- Dạ... con ăn mực nướng.

Chế độ ăn uống được chăm sóc cẩn thận của bọn trẻ đã phản ứng lại những món ăn lạ và rất mất vệ sinh thường bày bán trước cổng trường cấp một.

Nhưng... chính tôi ngày xưa cũng rất thích ăn quà vặt, một miếng xoài ngâm nước đường pha phẩm màu vàng khè lúc đó rất là ngon. Vậy thì... thỉnh thoảng có nên cho chúng tiền ăn quà không?

Mệt quá. Trước mắt là cho mỗi đứa uống nửa viên thuốc cầm tiêu chảy. Tôi sẽ ngủ từ bây giờ cho đến chiều và tôi sẽ cho bọn nhỏ ăn cơm chiều với trứng luộc.

Dũng đã bớt sốt nhưng vẫn phải nằm trên giường, cơ thể suy nhược một cách khó hiểu dù tôi thay đổi liên tục các món và cậu ăn được khá nhiều, cậu chịu uống sữa và ngậm kẹo, có khi còn mỉm cười chia kẹo cho Cát An.

Một trận cảm sốt không thể làm mềm oặt một cậu bé đang tuổi ăn tuổi lớn như vậy, nhất là đang giai đoạn bình phục. Tôi đã từng chăm sóc em tôi bị đau khi còn nhỏ, tôi biết. Đôi mắt lạc lõng của cậu bé và đôi khi vẻ lạc lõng chuyển qua bồn chồn khiến tôi nghĩ đến căn bệnh tinh thần.

Có khi nào cậu bé bị tâm thần không? Tôi tự hỏi và rùng mình ớn lạnh. Đó có phải là lỗi tại tôi không đưa cậu bé đi bác sĩ để định bệnh kịp thời và đúng căn bệnh không? Hoặc là cha mẹ cậu bé đã truyền lại cho con mình chứng bệnh tiềm tàng từ dòng máu...

Đủ các ý nghĩ rối rắm trong đầu tôi, cho đến tối thứ bảy thì tôi hoảng hồn thật sự khi cậu bé ngoảnh miệng cười thật tươi với ánh mắt lảng đãng sau vai tôi. Cậu bé cười với ai đó sau lưng tôi!

Luồng khí lạnh buốt chạy dài từ gan bàn chân lên đến đỉnh đầu, tôi từ từ quay lại. Không có gì cả ngoài bức tường sơn màu hồng nhạt.

- Con làm sao vậy Dũng? - Tôi muốn khóc.

Dường như tiếng gọi của tôi đã lôi cậu bé từ chốn mơ màng xa xôi nào trở về, nụ cười tắt lịm trên môi cậu.

- Dạ thưa mẹ... con có làm sao đâu.

Tôi ngồi bên cạnh Dũng cho đến khi cậu bé ngủ say, lòng cồn cào và buồn lạ lùng. Ngày mai tôi sẽ dẫn cậu bé đi bác sĩ cho dù cậu nài nỉ tôi. Cần phải có bác sĩ, và...

Nếu không còn Dũng trong ngôi nhà này thì sẽ ra sao? Tôi nhìn vào tấm rèm màu đỏ thẫm trong đêm, cảm thấy nỗi buồn của mình dường như đã có tên gọi. Nếu không còn Dũng trong ngôi nhà này thì sẽ có một khoảng trống, những khoảng trống khắp nơi. Một cái giường bỏ trống nệm mềm vắng ngắt, một chỗ ngồi bỏ trống trong phòng học cặp vợ chồng, một cái ghế bỏ trống trong phòng ăn, một tên gọi chỉ còn trong nỗi nhớ...

Giờ thì tôi có thể hiểu tại sao bọn trẻ thỉnh thoảng nhắc đến tên mẹ Hằng. Mẹ Hằng đã ra đi mãi mãi sau một tai nạn xe cộ và đó là một khoảng trống. Tôi chưa đủ đầy để lấp khoảng trống đó trong lòng chúng.

Dù đó không phải là khoảng trống to lớn lắm!

Và ngày mai là một ngày nặng nề đối với tôi - Chủ nhật! Sẽ có ba mẹ của bọn trẻ đến thăm. Sẽ có những tiếng reo cuống quýt, những giọt nước mắt nhớ thương...

Ngày mai tôi sẽ bị lãng quên.

Trong lòng những đứa con của tôi ngày mai sẽ không có chỗ cho tôi. Nhưng tôi đã biết rồi và lần này tôi sẽ tự che chắn cho mình khỏi bị tổn thương.

* * *

Người đàn bà nhỏ bé mặc cái quần đen cũ và một cái áo len xanh đậm đã sồn lông bước ngập ngừng trên lối đi ngập hoa dẫn đến nhà tôi. Đến bậc tam cấp, bà bỏ dép ra, co ro đặt bàn chân lên nền gạch bông lạnh buốt. Khuôn mặt bà sầm sầm bên ngoài khung kính nhập nhòa hơi sương.

Cửa đã mở toang từ sáng sớm. Tôi bước ra thêm. Tôi đã chuẩn bị để tiếp khách, nhưng tôi hoàn toàn không ngờ bà là người đến với đứa bé nào đó trong bọn trẻ của tôi. Tuần trước tôi không thấy bà. Bà thật nhỏ bé và nhấn nhục. Tôi cúi đầu chào bà.

- Chào cô - Giọng bà khàn khàn - Cô cho tôi hỏi mẹ Hằng.

- Mẹ Hằng mất rồi! Tôi thay mẹ Hằng...

Tôi ngừng lời vì thấy môi bà mấp máy điều gì và mắt bà hoe đỏ.

- Dững ơi, mẹ Dững đến kìa...

Tiếng bé Trang reo lên và ngay lập tức, xuyên qua cửa phòng ngủ rộng mở, tôi thấy Dững tung tấm mền bông dày hất xuống nền nhà. Cậu bé nhảy xuống giường, thân hình xanh xao lao ra và nhào vào lòng mẹ.

- Mẹ... mẹ ơi... Sao lâu quá mẹ không đến thăm con... Mẹ ơi...

* * *

Ngày chủ nhật là ngày hạnh phúc nhất của đứa bé nào có cha hoặc mẹ đến thăm! Sự thật là như vậy! Hiển nhiên và hợp lý!

Ngày qua ngày, tuần qua tuần, từng chủ nhật trôi qua, tháng tháng trôi qua... Giờ thì tôi và bọn trẻ hiểu nhau hơn, chúng gần gũi tôi hơn và trong nhà vang tiếng nói cười. Tôi mua cho bọn con trai trái banh và những cặp que đan cho bọn con gái để mẹ Hoa dạy chúng đan. Tôi mua một cặp vợt để thứ năm và chủ nhật bọn trẻ túa ra sân đánh cầu.

- Con đan như vậy đẹp không mẹ?

- Mẹ ơi, anh Quang đá mạnh quá banh văng qua rào rồi.

- Mẹ nấu gì mà thơm quá vậy?

- Mẹ ơi, ba con nói tuần sau ba con sẽ mua bánh cho con.

- Mẹ ơi, mẹ con nói tuần sau mẹ con mua cho con một đôi giày.

Giờ thì tôi và bọn trẻ đã hỏi han nhau về gia đình riêng.

- Mẹ con chết rồi, ba con lấy vợ khác. Con ở với bà ngoại rồi bà ngoại chết, con vào đây. Ba con nói khi nào có tiền ba sẽ nói đi đón con về - Phương rù rì kể cho tôi nghe.

- Ba con đi tìm trầm rồi không thấy về, mẹ con lấy chồng. Chồng mẹ con đánh con nhiều lắm - Phi kể, những trận đòn còn hằn trong đôi mắt một mí và giọng cậu bé đục lại - Mẹ con nói mẹ thương con lắm nhưng mẹ lỡ có em bé với dượng rồi.

- Con không biết con có mẹ không - Trang buồn buồn nói - Con ở với ba rồi ba chết, con ở với bà nội, bà nội chết, cô của con gọi con vào đây.

- Sao mẹ không thấy cô của con đến thăm?

- Cô con ở tận Biên Hòa lận.

- Ừ. Biên Hòa thì xa lắm.

- Ba con chết, mẹ con nghèo lắm. Mẹ con nói gọi con vào đây để được ăn học đàng hoàng, rồi khi nào mẹ có tiền mua được căn nhà nhỏ thì đón con về - Dũng kể, đôi mắt lấp lánh một ước mơ.

- Ba má con làm sao con cũng không biết nữa, lâu thật là lâu con vẫn không thấy má về nhà... Rồi ba đi Sài Gòn... Sài Gòn rộng lắm phải không mẹ?

- Ừ, Sài Gòn rộng lắm.

- Rồi... con đi với mấy đứa... Rồi mấy chú công an đưa vào đây - Khánh vừa nói vừa hí hoáy xếp cái tàu bay giấy.

Tôi nhìn Quang:

- Còn con, Quang? Con kể cho mẹ nghe đi.

- Con không có ba mẹ, một bà bán bánh tiêu đem con về nuôi, rồi bà bị đau chết. Ủy ban phường xin cho con vào đây - Quang nhìn tôi rồi nhìn lên trần nhà.

- Con đã gặp một người bà tốt bụng - Tôi nói và cố không tỏ ra đặc biệt chú ý vì sợ Quang bị tổn thương. Đã mồ côi mà lại không biết cội nguồn. Giờ thì tôi hiểu được nỗi buồn mênh mông trong mắt Quang.

- Con ở với bà nội từ nhỏ... rồi... - Thu Vân ngập ngừng.

- Rồi sao nữa hả con?

- Người ta nói với bà nội là nên gọi con vào đây - Cô bé nói thật khẽ khàng.

- Bà nội của con chắc là yếu lắm rồi phải không? Bà yếu nên không thể đi xa thăm con được đâu. Mai mốt, mẹ sẽ đưa con về thăm bà nội - Tôi nhớ rằng chưa có ai đến thăm Thu Vân...

- Không được đâu mẹ... Khó lắm... - Mắt cô bé tối lại.

- Bà của con ở xa lắm à? - Tôi nhẹ nhàng hỏi.

- Bà nội của con không ở một chỗ... bà... đi ăn xin... Lâu rồi không ai muốn bà giặt đồ nữa.

“... Em không thích nhìn thấy một người ăn xin trên đường phố, vì đó là một nỗi buồn”.

... Một nỗi buồn... lớn hơn một nỗi buồn... đó là một vết thương. Tội nghiệp cô bé của tôi.

- Mẹ ơi! Mẹ có con chưa? Con của mẹ sinh ra đó?

Tôi bật cười:

- Mẹ không... mẹ chưa... mẹ chỉ có ông bà và các anh chị. À, mẹ còn có em và cháu nữa.

- Nhà mẹ đông người lắm hả mẹ?

- Ừ. Nhà mẹ đông người lắm.

- Nhà của mẹ... có biết tội con không?

- ... Có chứ. Thứ năm này các con và mẹ cùng viết thư gửi về ông bà ngoại nhé.

Bọn trẻ cười rúc rích. Viết thư là một chuyện thú vị đặc biệt.

- À... và gửi hình tặng ông bà nữa - Tôi nói - Mẹ sẽ gọi một người thợ chụp hình đến đây. Cả nhà sẽ chụp hình chung. Các con sẽ mặc bộ áo quần đẹp nhất, màu đỏ càng tốt, hoặc là màu vàng, màu xanh lá cây.

Bé Phương chỉ vào cái mũ màu tím nhạt trên đầu:

- Màu mũ của con được không mẹ?

* * *

- Cô... Cô là mẹ của lũ nhóc này đó à? - Người thợ chụp hình nhìn tôi, đôi mắt anh mở to.

Tôi mỉm cười gật đầu. Anh nhìn quanh nhà tôi rồi nhìn lũ trẻ. Và anh cười tỏ ý đã hiểu:

- Có nghĩa là bọn trẻ gọi cô là mẹ?

- Tôi là mẹ của bọn trẻ thật mà.

- Các cháu có một người mẹ thật dễ thương - Anh nói với bọn trẻ và tất cả cười khúc khích.

Anh có khuôn mặt sinh động, vóc dáng cao lớn nhanh nhẹn, đôi tay vững vàng kéo vai đứa này xếp đứng cạnh đứa kia, nâng cầm đứa bé này nghênh lên một chút và xoay mặt đứa khác nghiêng lại một chút...

- Rồi. Nào... tất cả hãy cười thật to đi... một hai ba... Rồi - Anh hạ máy xuống nhìn ra vườn hoa - Cảnh ở đây thật đẹp, chúng ta ra vườn chụp đi, cô... Tôi đề nghị như thế này nghe, cô hãy trang điểm đậm đậm một chút, tôi sẽ chụp chân dung cô... Tôi chụp tặng cô thôi mà. Cô rất dễ thương. Trời ơi, cảnh ở đây đẹp quá.

Anh với sức sống nồng nhiệt lan tỏa khiến căn nhà chỉ có mẹ và con trở nên rộn ràng. Đôi giày cỡ rộng

đặt ngoài thêm. Cái mũ lưới trai màu đen đặt hờ hững trên bàn. Điều thuốc cháy dở dang đặt sát mép bàn rơi tàn xuống nền gạch hoa sạch bóng. Cái túi xách bằng da màu đen đã bạc màu và sờn quai treo lơ lửng nơi lưng ghế...

Anh nói gì với bọn trẻ và bọn chúng cười rộ lên... Anh như cánh cửa mở toang và bay vào đây cả bụi bặm cùng làn gió ấm ánh nắng mặt trời.

- Đó đó... ôm nhau đi, ôm nhau đi, ôm nhau như kéo co vậy... Cô bé này ngồi đây - Anh nhắc bổng Cát An lên và đặt xuống ngay đằng trước đoàn kéo co đang toét miệng ra cười.

- Chụp nữa không mẹ ời?

- Chụp nữa đi mẹ...

Anh lắc đầu:

- Thôi, mẹ hết tiền rồi, vào nhà đi - Anh chụp mũ lên đầu, nhét cái máy chụp hình vào giỏ, xỏ chân vào giày rồi nhìn tôi - Chị tên gì để tôi ghi vào biên lai?

- Thùy.

- Khởi biên lai đi nhé - Anh nhét quyển sổ vào túi - Tôi nhớ tên chị rồi. Ngày mai tôi đem hình đến.

Bọn trẻ nhìn theo anh và la lớn:

- Hình cháu đẹp đẹp nghe chú.

* * *

Anh không lấy tiền hình thật.

- Tôi đã nói là tôi tặng chị mà.

- ... Cảm ơn anh.

Anh đặt xấp hình lên bàn và mân mê cái mũ lưỡi trai trong tay. Buổi trưa, bọn trẻ đã ngủ hết và ngôi nhà chìm trong yên tĩnh. Anh cũng có vẻ lặng lẽ hơn lần trước.

- Chị ở nơi khác đến phải không?

- Sao anh biết?

- Tôi đoán vậy, chị có vẻ gì đó khác khác...

- Tôi đến đây gần một năm rồi.

- Nếu... tôi đến thăm chị thì có phiền gì không?

- ... Tôi không biết. Ở đây tôi chưa bao giờ có khách. Chỉ có những đoàn từ thiện đến thăm các cháu thôi.

- Rồi... chị cứ như thế này hoài sao?

- ...

- Xin lỗi... tôi tò mò quá... tôi xin lỗi. Hôm qua ở đây về, tôi hỏi thăm mấy người bạn về Làng trẻ từ thiện này. Họ kể cho tôi nghe, kể về... Thôi... chào chị.

Anh đột ngột đứng dậy và đội cái mũ lên đầu. Chiếc Honda màu đen nổ máy phành phạch phóng ra cổng phun lại một luồng khói xanh đặc.

* * *

“Rồi... chị có như thế này hoài sao?”

Câu nói dường như rõ hơn vào ban đêm, khi bọn trẻ đã ngủ say. Câu nói vang lên giữa bốn bức tường và đọng lại thành đôi mắt bối rối dưới hàng lông mày rậm. Minh đổ ra ngơ ngẩn như một cô bé, tôi nói với mình để trấn áp nỗi bồn chồn mơ hồ đâu đó.

Dạo này tôi ít viết thư về nhà. Bận rộn, không còn thời gian nhiều cho nhưng nhớ và theo tháng ngày nhưng nhớ cũng vui đi. Chiều qua tôi vừa nhận được thư Hương.

“... Ba định gọi đậu phụng qua cho chị nhưng ra hỏi bưu điện tiền cước mắc quá nên thôi. Ba nói để tết chị về thăm nhà rồi đem qua luôn. Năm nay nhà mình được mùa mùa đậu phụng nên ba má sắm một cái máy cassette. Trong thôn có nhà trúng mùa ngon đến nỗi họ định mua video về để chiếu cho cả thôn coi. Dân trong thôn đang đợi coi phim đây.

Ba má bàn sang năm nhà mình nuôi heo để mua máy cày. Heo đâu chưa thấy nhưng gà mùa này bị dịch quá trời, má nói giữ lại con gà mái để chờ chị về, còn cả bầy thì bán đở bán tháo.

Chị Thùy nè, anh Lành con ông Cả đầu thôn muốn cưới em, chị thấy được không? Má và chị Thoại nói ảnh hiền, em cũng thấy ảnh hiền, nhưng mà...”

* * *

- Cô định xin nghỉ phép ngay dịp Tết sao?

- Dạ.

- Cô có việc gì cần lắm không? - Ông Tùng hỏi bằng một giọng không vui khiến tôi nhột nhạt.

- Dạ... Tết là một dịp gia đình sum họp... - Tôi lúng túng.

- Cô không nghĩ rằng những đứa con của cô cũng cần gia đình sum họp à?

Tôi ngó người ra.

Ông Tùng nhìn vào tờ lịch trên tường:

- Bọn trẻ đã quen có cô cả năm nay rồi, bỗng nhiên vào dịp tết là dịp được quần quít bên mẹ, nào làm bánh, làm mứt, may quần áo mới, nào chúc tết, mừng tuổi, nào đi chơi... Bọn nhỏ làm sao thoải mái ăn Tết bên cạnh bà di lâu lâu tới nhà vài ngày?

Mặt tôi nóng như. Ông có lý. Tôi thật là... Trong mắt ông, tôi vẫn chỉ là một cô bé không biết xử sự.

Nhưng... những con gió cuối năm! Những con gió cuối năm khiến nỗi nhớ nhà lại dâng tràn trong tôi. Giờ đây, thôn xóm của tôi đang xanh xang sẫm tết. Má tôi đang thầm tính tiền vải may quần áo mới hết bao nhiêu. Ba tôi phẩy tay “Bà may cho bà và tụi nó thôi, tôi không may đâu”. Rồi má tôi vẫn cứ mua vải may áo quần mới cho cả nhà, không trừ một ai. Lũ em tôi tíu tít đến tiệm may, còn ba tôi thì không “Tôi

đã nói với bà là tôi không may mà”. Má tôi lẳng lặng gói một bộ áo quần cũ của ba đem đến tiệm may và nói với thợ may “May y như bộ này, nhưng rộng hơn một chút, dài hơn một chút”.

“Sao đến hôm nay vẫn chưa thấy con Thùy về?”. Ba tôi vừa rít thuốc lòn vừa nhìn ra đầu thôn. “Hồi trước nó thích nghe nhạc thì nhà không có tiền mua máy, giờ mua được máy lại không có nó”. Và ba tôi chờ, tin chắc rằng tôi sẽ về ăn tết với gia đình.

Còn con gà mái để dành cho tôi nữa.

- Cô có nghĩ rằng bọn trẻ sẽ nhớ cô lắm không?
Nếu...

Nhìn thấy đôi mắt đỏ hoe của tôi, ông Tùng dừng lời. Ông chống tay lên bàn, tư lự nhìn bầu trời qua khung cửa mở rộng. Bầu trời như thấp xuống, từng đám mây dày cuộn lại lơ đãng trôi.

- Nếu cô nhớ nhà quá... Thôi được, tôi sẽ sắp xếp để cô về đúng dịp tết.

- Dạ thôi - Tôi nuốt con nghẹn ngào - Cháu ở lại.

- Tết cô dắt lũ nhỏ đến nhà tôi chơi. Bà nhà tôi rất thích con nít. Tôi sẽ lì xì cho lũ nhỏ và lì xì cho cả cô nữa. Cô thích gì hả Thùy?

Tôi hít mũi, mỉm cười.

- Cô cười như mếu vậy. Cô biết không, thứ bảy vừa rồi lên coi ti vi, bọn trẻ nhà cô nói với bọn trẻ nhà mẹ Hảo là mẹ tao đẹp hơn mẹ mày.

“... Con đã mua quà cho cả nhà rồi. Áo, quần, giày dép và bánh mứt. Tết này ba má chỉ gói bánh tét thôi...”

Nước mắt tôi trào ra.

“... Con gói quà về nhà qua đường bưu điện. Tết này con không về thăm nhà được...”

Tôi lau nước mắt và nước mắt lại tiếp tục tuôn ra

“... Ba đừng lo nhiều về con. Ở đây con rất khỏe. Chuyện cưới xin của Hương đến đâu rồi?...”

Tôi xếp lá thư lại.

- Dạ thưa mẹ con đi học về.
- Mẹ ơi. Hôm nay cô giáo không cho bài tập về nhà.
- Cô của con cũng vậy mẹ ơi.
- Cô con nói “thôi cho nghỉ”.

Bọn trẻ mang không khí tết từ lớp học về nhà. Cô giáo bận lo tết quên ra bài tập cho học trò, cô giáo bị mùa xuân quyến rũ nên đâm ra dễ tính hơn. Càng gần tết, tay chân áo quần của bọn trẻ càng lấm lem vì nhảy nhót nghịch ngợm nhiều hơn. Tôi chợt nhận ra một điều, khi người lớn bận rộn là khi bọn con nít rảnh rỗi hơn và chúng cũng lem luốc hơn.

- Em có một cái áo có túi, tết em sẽ mặc áo đó để đựng mứt.

- Xì, mứt mà đựng trong túi áo sao được. Phải gói trong giấy.

- Em sẽ xin mẹ một cái bịch ni lông để đựng mứt.

Tết, tôi không có thời gian để trông coi bài vở hằng đêm và sau một tuần nhìn lại thì Trang, cô bé học yếu nhất, từ điểm năm tụt xuống đến thê thảm. Giảng bài và sửa lỗi chính tả cho bé Trang là việc khó nhất trong những công việc hằng ngày của tôi.

Tết, bọn trẻ tíu tít vây quanh tôi, háo hức chờ đợi nôi mứt rim xong để cạo đường dưới đáy. Chúng theo tôi đi chợ phố để thử giày dép. Chúng ngắm nghía những bộ áo mới tinh treo dọc theo tường. Chúng nhấp nha nhấp nhồm chạy lên chạy xuống và bỗng nhiên nhoèn miệng cười.

Tất cả đều sốt ruột đợi mùa xuân.

* * *

Ngày hai mươi tám Tết.

Tôi vừa gói xong cái bánh tết cuối cùng, chưa kịp dọn chỗ rổ rá và lá vụn thì anh xuất hiện trên ngưỡng cửa, trên tay anh là cành mai vàng rực rỡ.

- Tôi... tôi đem đến tặng chị một cành mai.

Tôi không biết nói gì, làm gì. Môi tôi tê cứng và tay chân thừa thãi làm sao.

- Tôi đặt ở đây có được không?

Tôi gật đầu.

Anh dựa cành mai vào góc nhà, rồi quay ra thềm ôm vào một cái lu sành trắng men xanh lục.

- Tôi... tôi nghĩ rằng chị bận lắm chắc không kịp ra phố mua... nên tôi mang luôn cái lu này đến. Nó... không được đẹp lắm.

Anh đặt cái lu cạnh cạnh mai và đứng nhìn tôi.

- Mời anh ngồi - Tôi đắp máy môi.

- Thôi, tôi về.

Anh biến nhanh như lúc xuất hiện. Khi tôi định thần lại thì anh đã đi xa. Mùi khói xe còn đọng.

Anh biến mất nhưng cạnh mai là một hiện hữu, vài đóa năm cánh vàng lấp ló giữa bao là nụ.

- Mẹ ơi sao chú í không chụp hình nhà mình hả mẹ?

- Mẹ ơi, Tết chú í có đến chụp hình cho tụi con không?

- Mẹ ơi!

- Mẹ ơi!...

Tiếng gọi của bọn trẻ dường như vọng đến từ nơi nào đó rất xa. Nổi bật chồn mơ hồ tôi cố lãng quên giờ trôi lên lên như lời rì rào của vườn hoa muôn sắc ngoài kia. Mùa xuân chợt mang một hương vị khác!

Tôi áp mặt vào cửa kính nhìn ra xa xa. Những ngọn đồi chập chùng sương giăng hư ảo. Tôi nhìn lên trời cao, bầu trời xanh thẳm, từng đám mây bạc bồng bênh trôi. Tôi nhìn không gian dịu dạt lá bay và con đường dài thẳm nhẹ hơi sương... Tất cả bỗng như gần hơn, thật hơn và ấm áp hơn.

Tôi đặt cành mai vào cái lu. Màu xanh lục óng ánh hài hòa một cách dễ chịu với màu xanh non của nụ đơm đầy cành xòe ra bên trên.

- Đẹp quá mẹ ơi - Thu Vân tấm tắc kêu lên. Hai đóa mai vàng lấp lánh trong đôi mắt đen nhánh.

- Mình trang trí cành mai đi mẹ. Con thấy trong ti vi cũng có một cành mai như thế này mà có treo thiệp đẹp lắm - Quang nói hồ hởi.

- Đúng rồi, Thu Vân - Tôi cười, lấy lan niêm phấn khích của bọn trẻ - Con vẽ rất đẹp, vậy con hãy vẽ thiệp trang trí cành mai đi, cả Khánh nữa.

- Con nữa, mẹ. Con cũng vẽ được. Hôm qua con vẽ cái thúng được cô cho bảy điểm.

- Ừ. Tất cả các con cùng vẽ.

Thu Vân cười rạng rỡ:

- Nhưng mẹ chưa mua giấy màu và bìa cứng.

- Đây - Tôi đưa tiền cho cô bé - Con ra quầy sách báo đầu đường mua giấy và bìa. Cẩn thận, ngoài đường người ta đi mua sắm, xe cộ đông lắm.

Bọn trẻ reo lên chạy theo Thu Vân. Những cái mũ len nhiều màu nhấp nhô như bướm bay.

Tôi xách giỏ bánh vừa gói xong đem qua nhà Hoa. Tối nay, tôi và Hoa cùng thức để luộc bánh.

- Thùy không gói bánh chung à? - Hoa hỏi khi tôi xếp ra bàn những đòn bánh tét tròn.

- Thùy không biết gói bánh chưng. Hoa gói bằng cách nào mà bánh vuông đều vậy?

- Phải có khuôn. Để mình tặng Thùy một cặp. Tết... xời oi... Thùy thấy mệt hay vui?

- Thùy không biết - Tôi cười - Có lẽ là cả hai.

* * *

Tôi nhớ mừng một Tết năm nào má tôi cũng cho cả nhà ăn chay, một nồi com gạo thơm và một chén chao, một chén xì dầu và đĩa miến xào nấm - “Ăn chay ngày đầu năm cho lòng mình thanh tịnh nghe các con”. Rồi má tôi cẩn thận dặn thêm “Đến nhà ai, họ dọn mời đừng có quên mà ăn món mặn nghe”.

Nhưng ở đây tôi không thể ăn chay được. Bọn trẻ sẽ thắc mắc và bối rối khi thấy tôi không cùng ăn chung món ăn. Vậy là bọn trẻ và tôi đón năm mới bằng hai con gà quay vàng rục và một nồi măng khô hầm giò heo. Hôm nay ăn sáng trong phòng khách. Giữa bàn có một lẵng hoa hồng đỏ thắm điểm những cái nơ nhỏ bằng dây ruy băng trắng.

- Chúc các con một năm mới tươi vui, học giỏi và ngoan - Tôi nói, lòng xúc động kỳ lạ.

Bọn trẻ nhìn tôi bằng những đôi mắt trong trẻo, đen ánh. Thu Vân và Quang hích vai nhau rồi Quang đứng lên:

- Anh em con chúc mẹ một năm mới luôn được vui.

Dáng ra vẻ đàn anh của Quang mới dễ thương làm sao.

Gió lùa vào, lạnh và vàng rực nắng, hương hoa tràn khắp nơi. Gió thổi rung rinh những đóa mai mới nở đầu cành, đong đưa những tấm thiệp xanh, vàng, đỏ, trắng cột bằng dây len đủ màu lua tua bay.

Tôi thắt bím tóc của Thu Vân và cài lên bím tóc hai cái nơ màu vàng. Tôi cột những đuôi gà mái tóc của Phương và cài một dải nơ xanh biếc. Tôi cột thành hai sừng mái tóc của Trang rồi thắt lại bằng sợi ruy băng đỏ và chụp lên mái tóc của Cát An một cái mũ vải thêu hoa.

Với những đứa con trai thì biết làm gì đây? Tôi chải tóc, bẻ lại cổ áo và thắt lại dây giày cho chúng rồi bật cười:

- Đẹp rồi. Các con đi chơi đi.

- Tụi con tha hồ đi chơi hả mẹ?

- Ừ. Nhưng trước tiên hãy chạy qua nhà dì Hoa chúc Tết và rủ các con của dì Hoa đi chơi chung.

Chúng chạy tóa đi, vọng lại tiếng giày thình thịch.

Còn lại mình tôi trong ngôi nhà sạch sẽ, tinh khiết thoảng hương hoa. Tôi quay người trước gương - một cái áo rộng tay màu xanh nước biển và quần màu kem. Tôi muốn thắt bím như Thu Vân nhưng như

vậy thì trẻ quá, không ra dáng một bà mẹ. Hay là cột nhổng đuôi gà? Tôi thả mái tóc buông trên vai. Tôi đến đây với mái tóc ngắn và bây giờ nó đã dài. Mọi hôm tôi túm tóc lại bằng sợi dây len cho gọn gàng, tiện làm việc. Tôi vuốt tóc mình, những sợi tóc mượt mà lẫn lẫn trong những ngón tay. Phon phớt màu xanh trên mi mắt, phon phớt hồng trên má và phon phớt đỏ trên môi. Mình cũng không đến nỗi nào!

Tôi cất tiếng hát vang.

Chỉ có một mình tôi ở nhà và hôm nay là buổi sáng đầu xuân. Ô! Mùa xuân. Tôi hát to bài hát tôi rất thích từ hồi còn đi học. Bài hát ngủ quên suốt bao tháng ngày dài lao đao tìm việc làm và hôm nay bùng dậy xôn xao "... Tôi có một ước mơ về những con đường với hàng cây cao. Tôi có một ước mơ về ngọn đồi xa, về bầu trời cao..."

- Mẹ ơi, em Út bị té, áo quần của em dơ hết rồi - Thu Vân dắt Cát An vào nhà và ngạc nhiên nhìn tôi. Cô bé không nhận ra bà mẹ bận rộn hằng ngày.

- Con hãy thay cho em bộ áo quần khác. Ô kìa Cát An, sao con giống con mèo ăn vụng quá vậy? - Tôi bật cười khi thấy khuôn mặt lem luốc lọ nôi của Cát An.

- Di Hoa kêu tụi con vào bếp ăn chè. Em Út bị trượt chân vấp cái nồi luộc bánh tét bánh chưng. Mà di Hoa không dọn dẹp ngay như mẹ đâu. Nấu bánh tét bánh chưng từ mấy ngày rồi cái nồi vẫn còn nước

để đó - Thu Vân giải thích và vẫn nhìn tôi với đôi mắt ngạc nhiên. Rồi cô bé thốt lên - Mẹ đẹp quá!

Tôi kéo hai cô bé vào lòng hôn thật mạnh vào má Cát An và hôn lên đường ngôi giữa hai bím tóc của Thu Vân. Hai đứa cười khúc khích, mặt ửng lên. Rồi Thu Vân dắt Cát An vào phòng thay áo quần và chạy ừa ra khỏi nhà.

Tôi tiếp tục hát.

“... Ước mơ về vì sao xa trên bầu trời bao la, sao nói với tôi về đàn chim bay...”

- Chào chị, chị hát hay qua.

Anh đứng ngập ngừng trên ngưỡng cửa, ngay nơi hôm nào anh xuất hiện bất ngờ với cành mai trong tay. Cổ áo trắng bẻ thật thẳng bên ngoài cổ áo len màu xanh đậm như nâng cằm anh cao hơn. Hay là vì anh đứng quá nghiêm trang nên tôi cảm thấy vậy? Anh có vẻ như muốn cởi giày ra mà còn ngại ngần.

Tôi biết thế nào anh cũng đến. Thế nào anh cũng đến!

- Mời anh.

Anh ngồi xuống một cái ghế. Tôi rót cho anh một tách trà nóng và mở nắp hộp mứt. Mứt gừng, mứt đậu quyên, bánh đậu xanh... tất cả đều do tôi làm. Tôi rất muốn anh biết rằng tự tay tôi làm tất cả, còn trang trí cành mai là bọn trẻ của tôi.

- Thùy... - Anh gọi tên và bối rối dừng lại.

Phải nghĩ ra một chuyện gì đó để nói. Phải nghĩ ra một chuyện gì đó... Tôi không thích cảm giác nặng nề đầu môi như thế này. Tôi vốn là một cô gái lém lỉnh, ngày xưa tôi là một cô gái lém lỉnh.

- Hôm nay anh không đến chùa hoặc cảnh đẹp nào đó để chụp hình cho người ta sao?

- Chiều tôi mới đi. Hoặc cũng có thể là không.

- Sao vậy?

- Tôi không bị bắt buộc phải làm việc vào lúc này hay lúc khác. Tôi thích làm hay nghỉ tùy ý - Anh cười

- Tôi tự do như gió trời. Còn Thùy? Thùy có định đi đâu không?

- Thùy không được tự do như gió trời. Chiều nay Thùy phải nấu cơm cho bọn nhỏ ăn - Tôi trả lời anh với một tiếng cười khế.

Anh phì cười:

- Thùy... Bộ Thùy tưởng tôi không biết ngày Tết người ta ăn bánh tét bánh chưng thay cơm hay sao? Ông bà ta dạy làm bánh tét bánh chưng là để Tết đi chơi.

- Anh có định ăn bánh đến hết tháng giêng không?

- Tôi trêu chọc anh.

- Tôi đó hả? - Anh nhìn vào mắt tôi - Tôi ăn bánh, ăn xôi, mì... quanh năm. Nhưng đó không phải là vì mùa xuân kéo dài.

Câu nói của anh phảng phất một chút gì đó khiến tôi cảm thấy áy náy vì đã trêu chọc anh. Tôi rút thêm trà vào tách của anh và đẩy hộp mứt đến gần anh hơn.

- Thùy bài trí nhà rất dễ thương - Anh đưa mắt nhìn quanh và ánh mắt dừng lại ở cành mai - Chiều nay tôi đem máy đến chụp hình Thùy và mấy đũa nhỏ nghe. Rồi tôi hướng dẫn Thùy chụp hình.

- Thùy? Hướng dẫn Thùy chụp hình?

- Ừ. Để Thùy chụp giùm tôi một tấm đứng gần cành mai này. Mấy tấm thiệp thật là xinh.

- Người ta nói mấy ông chụp hình thấy cái gì cũng khen - Tôi lại trêu chọc anh.

Anh tỉnh bơ gật đầu:

- Đúng như vậy. Phải khen người xấu là đẹp hoài chán lắm. Được khen một người đẹp là đẹp thì thật hạnh phúc. Hoặc là khen một cành mai với những tấm thiệp đẹp.

Tôi bật cười trả đũa:

- Vậy thì chiều nay Thùy sẽ được chụp hình một người đẹp?

- Thùy thấy người đó đẹp thật không? - Anh hóm hỉnh nhìn tôi.

Tôi đỏ mặt. Tôi đã bị gây ông đập lưng ông rồi.

Anh cười vui vẻ đến nỗi tôi cũng cười theo.

- Sau khi chụp hình, tôi mời Thùy đi chơi. Thùy đã đến cảnh đẹp nào ở đây chưa? Tôi chắc là Thùy chưa đi đâu - Anh dịu dàng nhìn tôi - Tám đứa bé phải học hành, cơm nước, chăm sóc... Thùy đâu có thời gian rảnh phải không?

Tôi im lặng.

- Nhưng mà hôm nay là Tết - Anh nói nhỏ nhỏ.

- Thùy không biết mình có rảnh không nữa, trừ phi... - Tôi nghịch ngợm nhìn anh.

- Trừ phi dắt cả lũ nhỏ theo?

Tôi gật đầu. Anh đưa một ngón tay lên trời:

- Cái Honda cà tàng của tôi giỏi lắm chỉ chở được ba đứa thôi. Nếu Thùy đồng ý tôi sẽ mua một chiếc Toyota.

Một đoàn người xuất hiện trên lối dẫn vào nhà tôi. Anh nhìn ra:

- Bạn của Thùy?

- Không. Có lẽ là đại diện của một hội từ thiện nào đó.

Anh đứng dậy:

- Tôi về - Và anh liếc xéo tôi - Tôi không muốn Thùy nhìn thấy tôi lẫn lộn trong những người đó.

- Anh thật là...

Lối đi hẹp. Chiếc Honda và anh lách qua đoàn người phun lại một luồng khói.

Chiều anh lại đến. Bộ đồ trình trọng ban sáng được thay bằng bộ đồ tôi gặp lần đầu cùng với cái túi xách cũ sờn quai. Anh lấy máy hình ra khỏi túi xách và trêu chọc lũ nhỏ. Và anh xen vào những câu trêu chọc vài lời lửng lơ làm tôi đỏ mặt:

- Tôi chưa bao giờ được ăn mút ngon như hôm nay - Anh nói.

- Mẹ cháu làm đó chú.

- Mẹ rất tuyệt vời phải không? - Anh nói với bọn trẻ và quay sang tôi - Tôi phải đến những cảnh đẹp để chụp hình và khen những người xấu. Vài hôm nữa tôi đem hình đến. Thùy nhớ để dành cho tôi ít mút nhé. Cái nghề của tôi luôn phải ăn Tết muộn.

Chiếc Honda phóng đi, mái tóc anh rối bù trong gió.

* * *

Hoa lì xì cho bọn trẻ của tôi những món quà xinh xinh - nơ kẹp tóc, mũ len và một hộp chì màu cho Thu Vân. Tôi lì xì cho con Hoa một ổ bánh hai tầng dính những đóa hoa hồng bằng kem.

- Thùy khéo tay ghê.

- Đâu có, Hoa mới khéo tay kìa.

- Vậy là hai đứa mình cùng khéo - Hoa cười vui vẻ.

Hoa và tôi đi chúc Tết các nhà trong làng. Tôi ngần ngại trước đĩa hoa trên bàn khách nhà mẹ Hảo. Những đóa hoa cánh bướm bình dị được sắp xếp bên nhau thật hài hòa trên một cái đĩa sứ trắng hình bầu dục. Tôi tự hỏi tại sao người phụ nữ mập mạp có nụ cười lởi xởi này lại có thể trình bày một đĩa hoa trang nhã như vậy.

- Tôi chỉ là một bà già nhà quê nên tôi thích những loại hoa đồng nội như cánh bướm, mười giờ.

- Con chào dì!

- Con chào dì!

Bọn trẻ các nhà luôn miệng lặp lại những câu chào lễ phép.

- Con chào dì!

- Con chào dì!

Mẹ Dung rực rỡ trong chiếc áo dài đỏ tươi và quần ống rộng màu trắng. Dáng người thanh tú trước thềm cỏ ngậm sương chiều. Tôi buột miệng:

- Chị Dung đẹp quá.

- Lâu lâu làm dáng một chút mà - Dung cười vui vẻ.

Bầy con của Dung mặc những bộ áo quần rực rỡ màu da cam, màu hoàng yến, màu đỏ bông giấy, màu lửa...

- Con chào dì!

- Con chào dì!

Mẹ Thanh mời Hoa và tôi ăn mút cà chua. Những trái cà chua nhỏ, tròn, đều đặn xếp quanh cái khay nhôm. Tôi đã từng tập làm món mút này nhưng đến khâu cuối cùng là hong thì tất cả bị nứt ra và bẹp gì xuống mâm.

Mẹ Vinh khoe với chúng tôi về cô bé Thủy. Cô bé học giỏi nhất lớp và bài thơ cô bé gởi đến báo Nhi Đồng vừa được đăng trong số báo Xuân.

Hoa và tôi đi khắp các nhà. Nhà nào chúng tôi cũng được nếm những món ăn ngon và nghe kể về những đứa bé. Mẹ Xuyên buồn rầu:

- Tôi cho thằng Hùng tiền mua cây bút mới, cây bút cũ nó làm mất rồi. Vậy mà nó đâu có mua bút. Hôm nọ tôi gặp cô giáo, cô ấy nói Hùng kể với cô là mẹ không cho tiền mua bút mới. Buồn ghê.

Mẹ Thương vừa mời chúng tôi ăn món bò hầm nho, vừa khoe:

- Có ai ngờ tụi nó làm thơ tặng tôi không? Mấy hôm nay tôi thấy tụi nó cứ thầm thì với nhau. Hai cô đọc bài thơ này đi, thật là ngộ nghĩnh.

Mẹ Thương lấy trong túi áo khoác ra tờ giấy gấp tư. Tôi mở ra - Bài thơ “Mẹ và Mùa Xuân” viết bằng

nét chữ nắn nót, chăm chút - “... Mẹ cũng mặc áo mới/ Đẹp như hoa ngoài vườn...”

* * *

- Những ngày đầu, Thùy có cảm thấy... khó khăn quá không?

- Có - Tôi thành thật gật đầu - Mình tưởng không ở lại đây được nữa. Khó khăn và đơn độc.

- Còn bây giờ? - Hoa vừa hỏi vừa cúi xuống ngắt một lá hồng và kêu xuyết xoa vì bị gai đâm.

- Bây giờ thì... - Tôi bối rối.

Thật khó nói bây giờ tôi như thế nào, bọn trẻ và tôi... “Mẹ ơi...” Tôi bỗng nhớ mùi tóc của Cát An, tôi thường hôn lên mớ tóc lò xo xỏ ra dưới vành mũ len của cô bé.

- Thùy có định đưa bọn trẻ đi thăm mộ mẹ Hằng không?

Trong một giây tôi khựng lại. Tôi không có ý định đó hay nói đúng hơn tôi đã quên người mẹ trước đây của bọn nhỏ. Tôi đã quên! Thời gian, công việc và những đổi thay đã khiến lòng tôi nguôi đi những ám ức về dấu ấn của mẹ Hằng để lại trong nếp sống của bọn trẻ. Vả lại, chúng đang có một nếp sống khác. Năm tháng đi qua đã đưa mẹ Hằng vào kỷ niệm.

Hoa hiểu hết và tế nhị, Hoa đã nhắc tôi nhớ. Ngay lúc này, gió mùa xuân mơn man và mẹ Hằng là một kỷ niệm thân ái. Mẹ đã để lại cho tôi những đứa bé ngoan ngoãn, lễ phép. Giờ đây tôi đã biết về những ngày đầu tiên của bọn trẻ tại nơi này. Chúng về đây từ những xó xỉnh, những góc tối tăm của cuộc sống lang thang không nơi nương tựa, từ bất hạnh đột ngột giáng xuống gia đình đang ấm êm... Đứa mặc cảm tự ti, đứa rụt rè nhút nhát, đứa cộc cằn hằn học, đứa ngang ngạnh liều lĩnh, có đứa bỏ ra đi... Chùng đó tính cách ghép vào ở chung trong một nhà thật là khó khăn. Dạy cho chúng biết phép tắc lễ nghĩa tưởng như là một điều không thể làm được. Và nghiêm khắc là điều cần thiết.

Mùng hai Tết tôi đưa bọn trẻ đến thăm ông Tùng. Người tài xế xe buýt nhìn bọn trẻ qua kính chiếu hậu rồi quay nhìn Cát An ngồi trong lòng tôi:

- Máy đứa nhỏ dễ thương quá.

Tôi cười. Bọn trẻ mặc những bộ áo quần mới, màu sắc hài hòa, tươi sáng. Cát An thì còn nhỏ quá, Trang thì không xinh lắm, cô bé có một khuôn mặt hơi dài và sống mũi bị gãy. Nhưng Thu Vân và Phương thì thật là xinh. Bọn con trai đều hứa hẹn một chiều cao lý tưởng. Trừ Phi có đôi mắt một mí khiến khuôn mặt cậu không được sáng sủa lắm, còn lại đứa nào cũng kháukhỉnh. Nếu... nếu tôi có những đứa con

do chính tôi sinh ra thì tôi cũng mong các con của tôi được như thế này.

Nỗi buồn lạ lùng chậm chậm dâng lên trong tôi. Trước kia tôi chưa bao giờ nghĩ đến mình sẽ yêu ai, sẽ lấy chồng và sẽ có con.

- Mẹ ơi bong bóng bay đẹp chưa kìa - Cát An reo lên và thò tay ra ngoài cửa, chỉ lên trời. Ai đó đã thả từng chùm bong bóng đủ màu sắc bay lên cao.

- Ừ. Đẹp quá - Tôi cầm tay Cát An kéo vào lại.

Sương ngọt ngào, gió tinh khiết và hoa lá xôn xao...

Ông Tùng cười tươi đón chúng tôi ngay trước cổng. Giọng ông vang to:

- Chào năm mới. Chúc mẹ con cô một năm hạnh phúc.

Ông bồng Cát An lên và hôn vào má từng đứa. Khi ông áp mặt vào má Quang, cậu bé ngượng ngùng quay đầu đi, ông bật cười:

- Nào, chàng trai. Chúng ta bắt tay nhau. Đưa tay cháu đây.

Bà Tùng gần năm mươi. Bà không đẹp nhưng có khuôn mặt phúc hậu dễ mến. Tóc bà điểm bạc, loăn quăn. Dáng gầy gầy.

- Những đứa bé dễ thương quá - Bà dịu dàng nhìn bọn trẻ và ánh mắt dừng lại ở Thu Vân khá lâu.

Cắn hạt dưa, ăn mứt, hỏi han chúc tụng..., mọi việc diễn ra đúng như một ngày tết và tôi cảm thấy hài lòng về bọn trẻ của mình. Rồi tôi thấy bà Tùng tủm tỉm cười nhìn Phi.

Tôi nhìn theo hướng ánh mắt của bà. Hai túi quần của Phi căng phồng. Cả Phương, Khánh, Dũng, Trang. Túi quần túi áo đứa nào cũng tròn căng.

Tôi đỏ mặt. Khay mứt táo trên bàn không còn một trái. Món mứt táo ở nhà không có.

Cát An nói to:

- Mẹ ơi - Cô bé phát được âm “m” thật bất ngờ -
Mẹ nói bà dọn thêm mứt táo đi.

Tôi muốn chui xuống đất. La rầy bọn trẻ và bảo chúng đổ lại mứt táo trong túi ra khay? Hay im lặng giữ cho chúng khỏi mắc cỡ, đợi về nhà sẽ la? Làm gì đây? Tôi sượng sùng ngồi yên.

Bà Tùng vừa cười vừa dọn thêm mứt táo ra khay:

- Các cháu ăn mứt táo nữa đi.

Ông Tùng liếc nhìn khuôn mặt đỏ ửng của tôi và cười vang:

- Chúng chỉ là con nít, con nít thường là vậy. Nếu chúng không như vậy thì chúng đã trở thành cô, hoặc tệ hơn, đã là một ông già như tôi - Ngừng nói, ông vẫn còn cười.

- Ở nhà có rất nhiều bánh mứt... - Tôi bối rối tìm lời diễn đạt ý nghĩ của mình. Tôi muốn nói với ông rằng bọn trẻ được tôi chăm sóc đầy đủ, nhưng tôi không biết phải nói như thế nào.

Quang và Thu Vân chăm chú nhìn tôi một cách thông cảm. Hai đứa tinh nhạy quá tuổi của mình.

- Ô, Thùy... - Ông Tùng thôi không cười nữa. Ông nhìn tôi, giọng trầm, ấm áp - Không ai dám nghĩ cô thiếu chu đáo với mấy đứa nhỏ cả. Cô hãy nhớ rằng lũ nhỏ luôn gây cho chúng ta những điều bất ngờ, và như vậy nên chúng mới là con nít.

Rồi tôi đưa bọn trẻ ra thăm mộ mẹ Hằng. Khói nhang và sương lãng đăng quyện vào nhau. Tôi chia bó nhang thành từng nắm nhỏ đưa cho bọn trẻ:

- Các con hãy thắp nhang cho mẹ Hằng đi.

- Người ta thắp nhang làm gì vậy mẹ? - Phương rụt rè hỏi tôi, dải nơ xanh biếc trên tóc cô bé bay bay trong gió.

- Người ta thắp nhang để tưởng nhớ đến người mình yêu quý - Tôi đáp và thấy lòng rung rung.

Thu Vân cầm tay Cát An áp sát vào hông tôi. Đôi mắt Thu Vân đen láy nhìn tôi:

- Nếu mình nhớ một người nào đó... mà mình không biết người đó giờ ở đâu thì mình làm gì hả mẹ?

Tội nghiệp cô bé của tôi. Tôi muốn choàng tay qua cổ cô bé kéo vào lòng mình nhưng rồi tôi ghì lại. Tôi cần phải công bằng với tất cả. Một biểu lộ yêu thương đặc biệt dành riêng cho đứa này là thương tổn đối với những đứa khác. Tôi vẫy tay với tất cả:

- Các con hãy cắm nhang lên những ngôi mộ quanh đây. Và như vậy là ở nơi xa, ông bà, cha mẹ mình cũng được người khác thăm viếng. Như vậy là mình đã tỏ lòng thương nhớ với người mình yêu quý.

Điều tôi nói có vẻ dễ hiểu và có vẻ chấp nhận được. Bọn trẻ hăm hở cắm nhang lên các ngôi mộ chung quanh, khuôn mặt chúng tươi tỉnh và suy tư. Một điều gì đó vừa mở ra trong lòng chúng và đồng thời cũng mở ra trong lòng tôi.

* * *

- Bọn nhỏ thật là dễ thương.

Anh vừa nói vừa bày xấp hình lên bàn. Bọn trẻ xúm xít quanh anh, giành nhau coi hình.

Có rất nhiều người khen bọn trẻ dễ thương, nhưng lời khen của anh vẫn mang một âm vang đặc biệt và tôi thấy ấm lòng.

- Thù có để phần mứt cho tôi không? - Anh hỏi và tôi không hiểu anh nói thật hay đùa. Tay anh đặt

trên cái mũi lưỡi trai, điều thuốc hờ hững trên môi và mắt anh lấp lánh.

Quang cười tươi:

- Nhà còn nhiều mứt lắm chú.
- Không. Chú hỏi phần mứt để dành cho chú kìa.

Tôi tránh cái nhìn của anh và hỏi bằng giọng trêu chọc:

- Anh... mà cũng thật là nhõng nhẽo.

Anh mỉm cười xoay xoay tám thiệp màu đỏ đong đưa trên cành mai:

- Mai vẫn còn tươi, thật là hay.
- Ở đây trời lạnh nên hoa lâu tàn. Ở nhà Thùy, chỉ qua rằm tháng giêng là hoa lá xác xơ ngay.

- Nhà Thùy ở đâu?

- Ở... xa lắm.

- Ở đó có mai không?

- Ở đó có nhiều lan, lan trong rừng...

- Tôi không tin.

- ...

- Lan thường sống dựa vào cây khác. Tôi không tin Thùy đến đây từ một nơi có nhiều loài hoa sống dựa dẫm.

Mặt tôi nóng bừng.

- Thùy này.

- Gì vậy anh?

- Thùy kể tiếp về nhà của Thùy đi.
- Anh không tin mà.
- Xin lỗi, tôi tin - Anh cười - Tôi tin rằng không phải lan sống dựa vào cây mà là cây sống dựa vào lan.

Anh quả thật là... rắc rối.

- Từ mừng một Tết đến giờ anh phải khen nhiều cái xấu là đẹp nên bây giờ anh định làm ngược lại phải không? - Tôi trêu anh. Điều kỳ lạ là tôi thích trêu chọc anh.

Anh dụi mạnh điều thuốc lên vỏ hộp quẹt:

- Từ mừng một Tết đến giờ tôi phải nói dối nhiều quá nên bây giờ tôi muốn nói thật.

* * *

Anh đến... Anh đi... Anh đến... Anh đi... Bọn trẻ đã quen với sự thăm viếng của anh.

- Tôi đem đến cho bọn trẻ của Thùy chùm mận.
- Tôi đem đến cho Cát An gói kẹo.

Rồi dần dần anh ngồi chơi lâu hơn là ghé tặng quà.

- Thùy này, Thùy định dạy các con của Thùy thành công tử, tiểu thư hay sao mà tôi thấy Thùy làm tất cả công việc nhà hết vậy?

- Tụi nó còn nhỏ quá mà.

- Nhỏ thì làm việc nhỏ. Thùy nên dạy mấy cô bé tập nấu cơm đi là vừa. Ở đây nấu cơm bằng nồi cơm

điện thì, à, tôi e rằng con gái Thùy lớn lên sẽ không biết nhóm bếp củi. À, vậy thì bọn trai cũng khó mà tập làm việc. Chẳng có củi để chẻ, chẳng có giếng để tập quay và xách nước đổ vào lu cho mẹ, có sẵn bảo vệ rồi nên cũng không lý do gì luyện võ để canh ăn trộm. Thùy có định tập cho mấy đứa con trai nấu canh, rửa chén không?

- Nếu có làm việc thì đứa nào cũng phải làm mới công bằng.

- Công bằng thì rất hay nhưng con gái là con gái, con trai là con trai. Tôi hy vọng Thùy không bắt bọn con trai học đàn.

* * *

Anh đến... Anh đi... Anh đến... Anh đi... Giờ đây anh không chỉ tặng quà cho bọn trẻ:

- Thùy có thích đọc Charlie Chaplin không? Tôi có vài quyển được lắm.

- Có một quyển của Ernest Hemingway, mai tôi đem đến Thùy đọc cho vui...

- Ngang quầy mỹ nghệ thấy có bức tượng này đẹp, tôi đặt nó lên kệ sách, Thùy thấy xinh không?

* * *

Tháng sáu tôi về thăm nhà.

Anh chở tôi ra bến xe. Sáng sớm. Trời mưa. Anh nhìn cái dù màu đỏ trên tay tôi:

- Thùy mặc áo mưa của tôi đi. Cái dù này chỉ che được làn mưa bụi bay thôi. Mặc áo mưa vào đi Thùy. Tí nữa lên xe ngồi cả ngày mà người ẩm ướt khó chịu lắm.

Anh choàng cái áo mưa thùng thình qua người tôi. Mùi mồ hôi và mùi thuốc lá phảng phất.

Anh ghé vào tiệm ăn ven đường ép tôi ăn hết một tô mì đầy ắp. Anh mua một cái giỏ lưới và nhét đầy giỏ nào bánh, nào trái cây “Thùy nhắm nháp trên đường đi cho đỡ buồn”. Và anh đặt vào tay tôi hộp dầu cù là “Thùy có bị say xe không?”

Xe rời bến, tôi vẫn nhìn thấy anh ngồi trên chiếc Honda màu đen nhìn theo. Trời mưa và lạnh. Tôi quấn chặt áo len, kéo cái mũ che kín vành tai. Anh và bọn trẻ. Tôi nhắm mắt lại. Anh và bọn trẻ, ba má tôi, chị Thoại và các em, anh Ngũ và cu Sơn. Đầu óc tôi tràn ngập những khuôn mặt và giọng nói thân quen. Xe lắc lư, những khuôn mặt trong tâm trí tôi chao nghiêng và hơn tất cả là dáng anh ngồi trên chiếc Honda chìm dần trong màn mưa.

Mưa rơi... gió bay... mưa rơi... và lá bay... Cửa kính xe nhòe ướt...

“... A... Chị Thùy về...”

“Có đau ồm gì không con?” - Má tôi khóc.

“Khỏe hả con?” - Ba tôi bình tĩnh hơn.

“Ở đó không có nắng hay sao mà chị trắng vậy chị Thùy?”

“Trời ơi! Đi gì một mạch hơn năm. Tưởng chị đi không thềm về lại.”

“Dì Thùy ơi! Bồng Sơn chút đi...”

Và hàng xóm chạy qua.

“Mèn ơi! Không nhận ra cô Thùy nữa đó ghen. Ra đáng thành phố rồi còn gì.”

“Còn nhớ cách cấy lúa không?...”

Và chị Thoại rung rung nước mắt “Có gì vui không em?”

Chiếc xe lắc lư, lắc lư... Cô bé ngồi cạnh ngoẹo đầu qua vai tôi ngủ sâu. Xe lắc mạnh hơn...

* * *

Cũng là mưa nhưng là một kiểu mưa khác. Mưa lộp độp, từng hạt nặng bắn vào cửa xe và nhòa ra thành dòng chảy dài. Những cơn mưa quen thuộc của quê tôi. Mưa lộp độp trên nóc xe, chảy long tong quanh hông xe. Gió cũng khác. Gió mạnh. Gió thốc cuốn rừng cây xào xạc. Mình sắp về đến nhà rồi. Tôi áp mặt vào cửa kính nhìn ra hai bên đường. Chiếc xe lao tới. Con đường lùi lại. Rừng cao su sừng sững và

thăm thăm sâu. Đêm âm u. Vọng lại tiếng kêu của thú hoang và tiếng cành cây rã rắc. Trong tầm đèn xe, vài chiếc xe đạp chở củi lăm lăm quay bánh bên mép đường lầy lội.

Xe rơi vào một vũng lầy rộng khoét giữa lòng đường, bùn đặc bắn lên lộp bộp. Người tài xế đạp mạnh ga, cái kính vỡ ra:

- Đ.m... đường với sá.

Chiếc xe lại lao tới. Bến xe liên tỉnh nhấp nháy ánh đèn. Tôi thở mạnh, nhẹ nhõm. Nếu trời không mưa ở hướng vùng kinh tế mới của tôi thì tôi có thể về nhà ngay trong đêm nay. Lạy trời đừng mưa! Lạy trời đừng mưa! Nếu mưa, sẽ không có ông xe thồ nào dám đi trong đêm. Từ bến xe về chợ phố là ba cây số, từ chợ phố về đến vùng kinh tế mới của tôi là mười tám cây số. Xe thồ chỉ đi hết bốn mươi phút nếu đường không lầy. Ban ngày thì còn có xe hàng và xe máy cày, còn đêm tối chỉ có xe thồ. Lạy trời là không mưa.

Tội nghiệp cho ông xe thồ và tội nghiệp cho nỗi ám ức muốn về nhà ngay của tôi. Trời mưa không to lắm, nhưng chính vì vậy mà con đường ngập bụi trở thành bùn lầy đặc quánh. Chiếc xe lão đảo trầy trật. Đèn xe vàng quạch nhập nhoạng xuyên qua bóng tối của màn đêm và rừng cây hai bên rũ xuống. Đất đá, rễ cây, củi mục và những loại trái non rụng rơi lổn nhổn trong những vũng lầy.

- Cả ngày nay chẳng được cuộc nào nên tôi nhận lời chờ cô chứ đường này đi thật là chua - Giọng ông xe thổ khàn khàn, nhuộm lạnh.

- Dạ... bác giúp giùm cháu. Gần tới rồi mà - Tôi nói, răng đánh vào nhau. Lạnh đến run người. Cái túi xách trên tay tôi nặng gấp hai mươi lần. Đường đêm hun hút sâu.

Ich, xe nhào xuống một vũng lầy rồi lại gù lên vượt qua. Luồng đèn xe ngoằn ngoèo theo tay lái.

- Cô không có nhà quen ngoài phố để ngủ nhờ một đêm sao?

- Dạ... Cháu muốn về nhà ngay.

Cuối cùng thì xe cũng qua được quãng đường lầy lội nhất. Tiếng suối ì ầm khiến tôi tỉnh táo hẳn.

- Sắp đến rồi đó bác.

- Ừm - Ông ậm ừ trong cổ.

Chiếc xe nhích từng chút, từng chút, bò qua cây cầu ghép bằng những miếng ván bìa bắc qua khúc eo của con suối. Mặt nước đen ngòm chảy xiết quanh mép cầu.

Những nóc nhà mờ mờ nhấp nhô hiện ra từ xa, tiếng chó sủa vắng lại, khung cửa sổ nào hắt ra một ngọn đèn. Ngọn đèn nhỏ xíu giữa đêm mưa ẩm lòng đến tức thở.

- Cháu đi làm xa hơn cả năm nay, nên cháu nhớ nhà quá - Tôi nói, phân bua cùng ông về chuyến xe vất vả đêm nay.

Giọng ông khàn đục như giọng ba tôi. Giọng của những người làm việc cực nhọc thường là như vậy.

- Hèn chi. Nãy giờ tôi nghĩ không biết có chuyện gì mà đêm hôm tăm tối cô muốn đi cho bằng được.

Đêm tối mênh mông, nhưng ở đằng kia, xuyên qua khoảng tối mênh mông này là gia đình thân thương của tôi, ba má của tôi, anh chị em của tôi, đứa cháu kháu khỉnh của tôi, và con chó Lu có một vòng lông xù quanh cổ. Nó sẽ sủa? Nó có còn nhớ tôi?... Cả nhà sẽ bật dậy vì tiếng chó sủa...

- Tới rồi, ngừng lại đi bác - Tôi la lên.

Tiếng chó sủa vang khắp xóm khuấy động đêm làng quê im lìm dưới mưa. Tôi vội vàng trả tiền và lúi rúi cảm ơn.

Con Lu chồm lên người tôi, lưỡi nó chạm vào tay tôi nóng ấm.

- Thùì phải không? Hôm nay cả nhà ai cũng máy mắt trái... - Giọng má tôi và bóng dáng quen thuộc in bóng trên ngưỡng cửa, cây đèn dầu nhỏ xíu rung rung trong tay.

- Má!

* * *

- Sang năm chị mà về lại là ngon.

- Ngon cái gì?

- Nghe người ta nói qua Tết sẽ làm đường tráng nhựa và xây cầu đường hoàng. Mình mà có tiền sắm xe chạy ào cái là ra tới phố. Còn điện thì chưa nghe nói gì nhưng nhà mình bây giờ tối tối từ bảy đến chín giờ là có đèn điện rồi đó.

- Ở đâu ra vậy?

- Nhà ông Hòe sắm video về chiếu, họ có máy nổ, họ cho mấy nhà gần gần mỗi nhà bắc một bóng. Tối tháng trả họ tiền dầu chạy máy. Tối nay chị đi coi phim với tụi em?

- Phim hay không?

- Ô... Ngoài phố có phim gì mà video chiếu được là trong này chậm hơn một chút cũng được coi phim đó.

- Chuyện Hương và Lành đến đâu rồi?

- Thì vẫn vậy. À, chị Thùy chưa biết hả? Có anh chàng bác sĩ để ý Vi nhà mình đó ghen.

- ...

- Hồi mấy bữa anh chàng bác sĩ mới ra trường vô đây thực tập thực tế gì đó. Vi nhà mình bị đập một cây đinh sét... Vậy mà chàng ta “xin phép được chở Vi ra phố chích ngừa”. Ba má không cho đi...

- Sao lại không cho đi?

- Thì ba má sợ... hì hì... Nhưng sau đó thì hai người cũng đi mà. Chị Thoại nói “Thay mặt ba má chị cho đi, ba má la chị chịu cho”. Ủm... à... hôm

bữa, anh chàng nói “Nếu Vi đồng ý, anh sẽ xin về làm việc ở trạm xá trong này”.

- Ê, nói thêm nghe - Vi la lên, mặt mày ửng đỏ.

- Chị thì chị không ưng nó vô làm ở trạm xá của mình - Chị Thoại thông thả nói.

- Ờ... sao chính chị đã nói là chị thấy... “cái thằng đó được mà”? - Nga ngạc nhiên.

- Ý chị muốn nói là nó kéo luôn Vi ra phố thì hay hơn - Chị Thoại nhẹ nhàng nói.

- Em phản đối - Nga lắc đầu - Nếu ai cũng chê cuộc sống ở thôn mình nghèo mà kéo nhau ra phố hết thì... Em nhất định không thèm lấy chồng phố - Sau lời tuyên bố hùng hồn, Nga đỏ bừng mặt mũi.

Cả nhà cười rộ. Chung liếc nhìn tôi:

- Còn em, em sẽ cố thi đậu đại học y khoa để trở về làm tại thôn mình. Nhiều khi chỉ cảm sốt thôi mà cũng phải ra phố tìm bác sĩ thì thật là khổ.

Chị Thoại lắc đầu:

- Tụi mày còn trẻ, tụi mày nghĩ vậy. Nhưng mai mốt rồi sẽ tiếc nếu cứ chôn chân tại đây.

- Tại sao lại chôn chân? Mình cứ bước... - Minh gân cổ.

- Bước trong bùn lầy - Hương vụt thốt lên thất vọng và cay đắng.

Tôi lại làm những việc trước kia tôi vẫn làm. Băm rau heo, tắm heo, nấu cơm, đem cơm ra rẫy...

- Chị Thùy cuộc đất lại coi còn nhớ không? - Em tôi trêu chọc.

Những nhát cuộc đầu tiên phạt xuống yếu ớt rồi quen dần. Làm sao mà tôi quên được công việc mà mình đã làm từ nhỏ đến lớn. Tuy nhiên bàn tay tôi phồng rộp lên.

Nhóm bếp bằng rom ẩm vì mưa, củi là những cành cây to cong queo còn cả vỏ xù xì, bếp là hai thanh sắt dài gác ngang hai tảng đá nhẵn mặt. Tôi phù phù thổi lửa bằng một khúc tre dài. Mới có mấy ngày mà bàn tay tôi đã đầy những vết nứt li ti bám đầy mủ rau và lọ nổi. Gót chân tôi dày lên.

Anh Ngử lầm bầm:

- Kiếm đôi giày mà mang. Đường trời mưa này mà đi dép thì chân nào mà chịu nổi.

Buổi tối tôi lại ngủ chung với Hương, Vi. Nga cũng qua ngủ chung và chị em tôi rúc rích suốt đêm. Trò chuyện, trêu chọc rồi lăn ra ngủ. Cả ngày làm mệt, các em tôi ngủ rất ngon. Tôi nằm yên trên giường lắng nghe tiếng mưa rơi trên mái tranh, thấy lòng mình mở ra một khoảng trống lạ lùng.

Chủ nhật tôi rủ các em đi chợ phố mua sắm vải, nơ cột tóc, mũ, guốc...

Chị Thoại lắc đầu:

- Dành dụm mà phòng thân chứ, đừng xài phí, Thùy. Tiền có lúc cần lắm đó em.

Tiền không phải là “có lúc cần lắm” mà là “luôn luôn cần lắm”, tôi biết vậy, nhất là đối với gia đình tôi. Nhưng tôi cũng biết ba cô em gái của tôi thềm được mua sắm những vật dụng xinh xinh dành cho con gái - những cái nơ voan cài tóc, bông tai giả ngọc lỏng lánh, mũ vành kết hoa và những bộ áo quần mềm mại tươi màu...

Tối, dưới ánh sáng yếu ớt của bóng đèn điện mà mỗi cơn gió tạt ngang lại đung đưa chớp tắt, chị em tôi cài nơ, cột tóc, phủ lên người những xấp vải mới, úm cho nhau và khen chê ồn ào. Ba má tôi vừa tắc lưỡi tiếc tiền vừa cười hài lòng. Gia đình tôi là một gia đình nghèo đông con, nhưng ba má tôi rất hãnh diện về đàn con của mình.

Hương giới thiệu chồng sắp cưới với tôi. Lành rất tự nhiên gọi tôi bằng chị. Hai bàn tay Lành to lớn, rám nắng, đầy vết chai, lúng túng xoắn lại trước mặt tôi. Hàm răng đều đặn bám đầy nhựa thuốc nhoeo thành nụ cười mộc mạc. Lành cứ gật đầu “ạ” mỗi khi tôi nói gì, hoặc là “vậy à?” “ơ, hay quá”... Tôi vừa ôm cu Sơn vào lòng vừa trò chuyện với Lành và khi cu Sơn ngủ gục trong tay tôi thì Lành mừng rỡ “cháu muốn ngủ kìa chị”.

Lành là một chàng trai hiền lành, chăm chỉ làm ăn và chỉ có vậy thôi.

Lành không khen khi Hương cài cái nơ hồng rất xinh lên tóc. Ánh mắt Lành không hề thay đổi khi Hương mặc cái áo mới màu xanh ngọc rất dễ thương. Lành điềm nhiên nhìn đôi bông tai giả bạc lóng lánh lấp ló trong tóc Hương và hỏi “Em mới mua à? Bao nhiêu vậy?” rồi vói tay lấy cái ống điếu của ba tôi trên bàn vẽ thuốc, đốt, rít sọc sọc khoái trá, khói thuốc đấng cả hơi thở.

- Cái anh này, em đã nói với anh là không được hút thuốc lòn nữa mà - Hương kêu lên.

Lành cười hiền:

- Ba vẫn hút, có sao đâu em?
- Nhưng mà em không thích anh hút.
- Vậy thì hút cái gì bây giờ?
- Bỏ thuốc lá đi - Hương vùng vằng.
- Đàn ông không hút thuốc kỳ lắm em.
- Kỳ cái gì? - Hương la lên.
- Ờ... Em làm sao vậy?

Một lần khác. Hương thay sẵn bộ đồ mới ngồi đợi Lành đến đón đi xem video. Bảy giờ, bảy giờ mười lăm phút, bảy giờ rưỡi... tám giờ... Lành lò mò tới, nụ cười chất phác trên khuôn mặt:

- Anh quên mất. Ngồi lột đậu được nửa thúng anh mới nhớ. Bây giờ mình đi coi nửa phim sau cũng được nghe em?

* * *

- Nó là một thằng con trai hiền lành chăm chỉ - Má tôi nói.

- Gia đình nó rất đàng hoàng - Ba tôi nói.

- Ảnh luôn luôn đến giúp nhà mình đúng khi ba má cần - Nga nói - một mình ảnh làm bằng hai người khác.

- Anh Lành không bao giờ đánh bài, ngày tết cũng không bao giờ thấy ảnh đụng tay vào một con bài nào, bầu cua cũng không - Minh nói.

- Anh Lành là một trong những người được nhất ở thôn mình - Chung kết luận.

Và Hương chưa chút lặp lại:

- Đúng. So với những người không bằng thì anh Lành hơn hẳn.

Thật đau lòng khi biết em của mình lấy chồng với trái tim trống rỗng. Em tôi sẽ trở thành bà già ngay tuổi thanh xuân. Người già chỉ cần biết mua gạo đổ vào khạp, mua ván làm nhà, mua heo thả chuồng, mua gà nuôi... và mua thuốc lúc ốm đau. Rồi đợi khám khá hơn một chút, mua vàng cất thật kỹ.

Khoảng trống lạ lùng trở nên quen thuộc hàng đêm và đã có tên gọi - Nhớ!

Tôi nhớ bọn trẻ và nhớ anh.

Giờ này chắc chúng đã ngủ say, không biết dì Trúc có nhớ thức Cát An dậy đi tiểu không? Ở đó chắc là đang mưa, hương hoa nồng nàn trong mưa. Nghỉ hè, bọn trẻ tha hồ ngủ nán trong tấm mền bông dày và sáng ra lười biếng gí mũi vào kính nhìn trời đất. Chúng có nhắc đến tôi “Mẹ ơi... Mẹ ơi...”... “Mẹ ơi... ngày mai mẹ đi hủ mẹ? Chùng nào mẹ về?”...

Anh. Anh hiểu biết, chu đáo, ân cần và hóm hỉnh. Tôi hiểu về anh như vậy có đúng không? Có lúc anh thật chuẩn mực và có lúc như anh nói, anh tự do như gió trời. Và cơn gió đòi anh đã khuấy động lòng tôi.

Mày không có quyền yêu.

Tôi biết. Chùng nào tôi còn là mẹ của những đứa bé thì không được yêu đương. Nhưng làm sao bắt lòng mình thôi nhớ?

Và nổi nhớ dâng cao... dâng cao... Anh với vóc dáng cao lớn, mạnh mẽ, tự tin, sinh động, sắc sảo.

“Thùy này, Thu Vân vẽ rất đẹp. Sao Thùy không cho cô bé học thêm môn vẽ?”

“Thùy không biết gì về vẽ cả”.

“Rất hiếm người biết. Nhưng Thu Vân thì trời đã cho cô bé biết. Tôi ghi danh cho cô bé học hội họa ở Nhà văn hóa nhé?”

“Để Thùy hỏi lại chú Tùng”.

“Ồ, Thùy là mẹ mà. Chuyện này thuộc quyền của Thùy”.

“Thùy này, bé Trang học yếu quá phải không?”

“Vâng”.

“Sao Thùy không cho cô bé học thêm?”

“Thùy phân công Quang kèm Trang học rồi”.

“Hừm... ừm... Có thể Quang học giỏi nhưng không biết cách truyền đạt. Vả lại, thường thì anh chị em rất khó mà dạy cho nhau. Người ta nói đó là bụt chùa nhà không thiêng”.

“Vậy thì Thùy sẽ dạy cho bé Trang học”.

“Thùy định cày đáng tất cả công việc hay sao? Như vậy là không hay đâu. Người ta có thể có nghị lực, lòng kiên nhẫn..., có tất cả, ngoại trừ thời gian.”

Thời gian.

Mười năm.

Nổi nhớ dâng cao... dâng cao... Anh và bọn trẻ... Bọn trẻ và anh. Ánh mắt nhìn... tiếng gọi... và giọng nói...

** * **

Vẫn như lần trước, ba đưa tôi ra tận bến xe liên tỉnh. Lần này, giỏ xách trĩu nặng cà phê rang, đậu xanh, đậu phụng, chuối sấy. Mấy đứa em tôi còn tiếc “Nếu trời không mưa tụi em phơi mít cho chị làm quà”.

Ba tôi xách giùm tôi giỏ xách áo quần. Ba có vẻ như muốn dặn dò tôi nhiều điều nhưng rồi nhận ra tôi không còn là “con Thùy” lần đầu nhút nhát đi xa như năm ngoái nên lại thôi.

- Ba má không có nhiều cho con. Lần sau về thăm nhà đừng mua sắm gì tốn tiền nghe con. Khi nào đám cưới Hương, ba nói tụi nó viết thư qua cho con hay.

- Dạ.

- Mà con thấy thằng Lành được không? - Mắt ba tôi dò hỏi bồn chồn.

Buổi sớm lãnh đăng mưa. Hành khách đứng đầy trên bến. Những chiếc xe hơi hă chất đầy hàng lên mui.

Tội nghiệp ba tôi. Ba áy náy rất nhiều về việc gả Hương cho Lành. Tội nghiệp em gái tôi. Tôi không muốn nói dối, nhưng tôi cũng không muốn câu trả lời của mình khiến ba buồn thêm. Vả lại, đâu còn chàng trai nào để mà kén chọn. Người nào kha khá hơn, đều kiếm cách thoát khỏi vùng đất hiu quạnh này để ra thị xã, hoặc xa hơn, về thành phố. Mà ở nhà quê, tuổi của Hương chẳng còn cơ hội đợi chờ.

- Lành hiền hòa, khỏe mạnh và quan trọng là Lành rất thương Hương - Tôi trả lời ba và tự thuyết phục mình - Nhà ông Cả toàn những người hiền lành tử tế.

- Ba cũng nghĩ vậy - Ba tôi nở nụ cười buồn - Nhân vô thập toàn phải không con?

- Dạ phải. Nhân vô thập toàn ba à - Tôi mỉm cười và nỗi buồn dâng lên mi mắt. Ba tôi ray rứt lắm mà không thể làm gì khác hơn.

Người lơ xe đập vào cửa xe bộp bộp. Mắt ba tôi đỏ lên:

- Giữ gìn sức khỏe nghe con.

- Dạ. Ba về. Trời mưa kìa ba.

Xe chuyển bánh. Tôi ứa nước mắt nhìn lại ba đứng một mình trên bến đông người.

* * *

- Chiều nào anh cũng lên bến xe đợi tôi tới - Anh dịu dàng nói và đỡ hai túi xách trên tay tôi đặt qua xe của anh.

Tôi thở ra nhẹ nhõm. Bóng tối không cho anh nhìn rõ mặt tôi đang nóng bừng. Gặp lại anh thật là ấm áp.

- Mình ăn một chút gì rồi hẵng về nghe Thùy?

- Ồ... không - Tôi vội vàng phản đối. Tôi đang rất bụi bặm và tôi sợ anh nhìn thấy mặt tôi.

- Vậy thì anh chở Thùy về. Thùy có lạnh không?

Anh cho xe chạy nhanh ra khỏi bến xe ồn ào và nồng nặc mùi xăng dầu. Ra đến bên ngoài, anh chạy chậm lại. Tôi hít thật sâu làn không khí trong trẻo được mùi phấn thông bay. Bờ vai anh áp sát mặt tôi, bờ vai rộng, vững vàng.

- Thùy nói điều gì đi.

- Anh muốn Thùy nói gì?

- Nói gì cũng được. Thùy hãy nói về bất cứ điều gì...

- ...

- Anh nhớ tiếng nói của Thùy quá - Giọng anh thoảng như làn sương bay rây rây phớt qua môi.

Tôi lặng im sau lưng anh. Anh cũng lặng im. Chỉ có tiếng xe nổ đều đều trên đường đêm yên tĩnh.

Gió dịu dàng tinh khiết làm sao.

- Thùy có nhớ anh tí nào không?

Tôi không được phép nhớ thương một chàng trai nào. Tôi không được nhớ thương. Khi nào còn là mẹ của bọn trẻ thì tôi không được yêu đương.

- Thùy nghe anh nói gì không?

Tiếng xe đều đều. Con đường mờ sương thoảng hương hoa vườn nhà ai. Tôi lặng im chờ nghe anh nói. Dẫu có ra sao đi nữa thì tôi vẫn cứ muốn ngồi sau vai anh như thế này mà đi mãi đi mãi đi mãi...

* * *

- A! Mẹ về...

- Mẹ về...

- A... Mẹ ơi...

Bọn trẻ chạy túa ra từ thềm nhà xa lắc, lối đi nhỏ và tối nên chúng té nhào vì chen nhau. Cát An lúp xúp chạy sau cùng và khi thấy khoảng cách quá xa cô bé òa lên khóc.

- Con thấy mẹ trước tiên - Khánh ngược mặt nhìn tôi, đôi mắt sáng lên lấp lánh trong bóng đêm.

- Con nghe thấy tiếng xe của chú, con biết ngay là mẹ về - Quang hồ hởi cười.

Tôi bồng cát An lên, hôn thật mạnh vào đôi má phúng phính. Bọn trẻ co vai xuýt xoa:

- Vô nhà đi mẹ, lạnh quá.

- Chú vô nhà đi chú.

- Cháu mời chú vô nhà chơi.

Anh xoa đầu bé Trang đang đứng gần anh nhất:

- Chú về, mai chú đến. Tối nay mấy đứa đừng quấy để mẹ nghỉ nhé. Mẹ đi đường xa mệt lắm đó. Anh về, Thùỵ.

Chiếc xe lao đi, xuyên thẳng vào màn đêm thăm sâu.

Bọn trẻ ì ạch khiêng hai cái túi xách vào nhà. Chúng lôi cái túi lệt bệt và thở phì phò:

- Cái gì trong này mà nặng quá vậy mẹ?

- Em biết rồi. Đậu phụng trong này nè. Mẹ nói khi nào về mẹ đem đậu phụng để ngào đường ăn mà.

- Mẹ nói mẹ làm bánh đậu xanh nữa.

Hương hoa tràn ngập không gian. Hơi sương đọng trên da thịt và không khí trong trẻo làm sao! Tôi nhớ và bọn trẻ cũng nhớ! Giờ thì tôi chắc mình được yêu thương! Hãy cứ biết rằng mình đang hạnh phúc! Tôi nhớ và anh cũng nhớ! Vậy là hạnh phúc! Hạnh phúc có xen lẫn xót xa nhưng cứ tận hưởng hạnh phúc đang vây phủ! Ngày mai là chuyện của ngày mai!

Ngày mai anh sẽ thôi không đến đây nữa. Anh không thể cứ đến để rồi về. Ngày mai bọn trẻ sẽ lớn lên. Đứa trở về với người sinh ra mình, đứa bước vào đời thên thang ước mơ, đứa mệt mỏi trên đường đời gập ghềnh... Chúng sẽ xa tôi như tôi xa ba má tôi. Dáng cô đơn của ba tôi trên bến sáng nay đã giúp tôi nhận biết điều này. Những đứa con sẽ lớn lên và sẽ tỏa đi. Những người già ở lại với cô đơn. Và họ chấp nhận cô đơn cho con yên lòng bước đi.

Tôi vui mặt vào cái mũ len của Cát An, những sợi tóc lò xo của cô bé thơm thơm trên môi tôi.

Dì Trúc đứng trên ngưỡng cửa. Dì mập đến nỗi che gần hết ánh điện hắt ra thềm.

- Tụi nó đếm từng ngày cô đi. Con nhỏ Cát An đái dầm phát sợ luôn. Nhưng sao tụi nó bữa nay ăn

ít quá. Tôi nhớ hồi trước ăn nhiều lắm mà. Mèn ơi. Tuần trước có một phái đoàn gì đó của quốc tế đến tặng quà cho lũ nhỏ, họ nói xì xồ xì xào, tôi mù tịt. Thôi, tôi về. Trả lại lũ nhỏ cho cô. À, tôi đã nấu thức ăn cho cả ngày mai rồi đó nghen.

* * *

Anh đến... Anh đi... Anh đến... Anh đi...

Hằng tuần bọn trẻ có hai ngày náo nức đặc biệt - chủ nhật và thứ năm. Thứ năm anh đến, trái tim nhỏ bé của chúng mở ra cho những niềm vui, còn trái tim tôi che giấu niềm hân hoan. Có tình yêu nào kỳ khôi như mối tình của tôi không? Yêu nhau mà không biết nói gì đến ngày mai. Giữa chúng tôi là những đứa bé. Những đứa bé giờ đây không chỉ là công việc và bốn phận.

Anh đến, căn nhà bùng lên tiếng cười. Anh dạy cho con trai xếp thuyền, dán diều, sửa lại mớ đồ chơi móp mép... Anh dạy chúng tập võ... huych huych... bịch... ự... Bọn trẻ lăn nhào trên nền nhà và cười nắc nẻ.

Anh mua cho con gái mớ đồ chơi nấu bếp và hộp xếp chữ cho Cát An.

- Máy cháu nhờ mẹ dạy trò chơi này nhé, chú không biết.

- Á... Anh Phi đạp chân em.

- Tại Trang đứng sau lưng anh làm chi?

- Phi phải xin lỗi em đi thôi - Anh nói - Con trai phải xin lỗi con gái khi có điều gì xảy ra.

- Nhưng mà... - Phi há to miệng.

- Con trai không được nói “nhưng mà”. Phi hãy xin lỗi Trang đi.

Phi lăm bằm xin lỗi, bé Trang “xì” một tiếng dài.

Mùa thu đến, bọn trẻ đi học lại. Tôi vẫn tiếp tục công việc muôn thuở của bếp núc, chợ búa, may vá, giặt giũ... Thời gian dường như trôi qua nhanh hơn, hay nói đúng hơn thời gian không đủ để tôi làm hết những điều tôi muốn làm.

Buổi sáng tôi muốn đọc một cuốn tiểu thuyết nhưng đi chợ về thì đã đến giờ nấu cơm. Buổi trưa vừa ngã người xuống giường thì đã thấy bọn trẻ đi học. Tôi thích bọn trẻ của tôi thật xinh khi đi ra ngoài, vậy là tôi bỏ giấc ngủ trưa để thắt bím cột nơ cho Thu Vân, tôi lau quai giày của bọn trẻ sạch như mới và ủi áo quần thật thẳng “Con nhà ai mà dễ thương quá”... “Nhìn mặt mũi mấy đứa nhỏ sáng sủa ghê”... Tôi thích bọn trẻ được nghe những lời khen như vậy.

Buổi tối tôi muốn tập kịch “Bạch Tuyết và bảy chú lùn” cho bọn trẻ nhưng rồi phải dạy chúng làm bài. Rồi Dũng đau bụng, Cát An nhức răng, Phi cảm sốt, Phương ho, Thu Vân viêm họng, Quang đau tai... và những lỗ rách trên gối quần, vết rách ở lai quần... và đan áo len, mũ len chuẩn bị cho mùa lạnh sắp tới...

Đêm đến, tôi mệt nhoài.

* * *

- Thùỵ này, trước kia... vì sao Thùỵ lại đến đây và chọn công việc này?

Chúng tôi bắt đầu kể cho nhau nghe những điều riêng tư.

- Hồi đó em rất cần đi làm.

- Chú Tùng nói em rất thiết tha với công việc này.

- Anh gặp chú Tùng rồi à?

- Thỉnh thoảng anh gặp chú ở cổng. Chú Tùng khen em.

- Hồi đó em không thiết tha với công việc này lắm như chú Tùng nghĩ đâu. Em rất cần việc làm và sẵn sàng nhận làm bất cứ việc gì. Những ngày đầu ở đây em thấy cô độc.

- Còn bây giờ? Thùỵ, bây giờ em có thấy hài lòng không?

- Anh thấy đó, anh Phan, mấy đứa nhỏ và em rất mến nhau. Hôm về phép, em nhớ bọn nhỏ kinh khủng...

- Anh hiểu. Bọn nhỏ rất quý em. Thùỵ này, tại sao Làng trẻ từ thiện chỉ có mẹ mà không có cha?

- ...

- Những đứa bé cần phải phân biệt được tiếng bước chân của ba mạnh mẽ như thế nào, tiếng bước chân của mẹ nhẹ nhàng như thế nào. Khi bị ba la, chúng chạy vào lòng mẹ tìm sự bình yên và khi mẹ bận rộn với những công việc không tên suốt cả ngày thì chúng đu đưa trên lưng ba đòi nghe kể chuyện cổ tích. Mai kia học lớp hai, Cát An chẳng thể trả lời được câu hỏi “em của ba ta gọi là gì?”.

Anh đeo vào tay tôi cái vòng đá màu hổ phách:

- Thùy này. Anh mua một miếng đất, xây một căn nhà có chín phòng. Mình xin chú Tùng đưa bọn trẻ về ở chung nhé. Em mở một tiệm đan áo len. Anh dạy bọn con trai chụp hình. Chúng mình sẽ thành lập “Liên hiệp Công ty Khen Những Người Xấu”.

- ...

- Thùy này. Ba mẹ anh mất lúc anh mười tám tuổi. Vậy là lẽ ra thi vào đại học thì anh đi phụ hồ để kiếm sống. Anh hút thuốc, anh nhậu nhẹt, anh đánh nhau và anh bị công an bắt. Em có tin anh đã từng ở tù không?

- Không.

- Có đó Thùy. Thằng cai thầu ăn chặn bớt công thợ, bọn anh đập nó một trận, nó tìm đâu ra cái giấy chúng thương gây xương sườn. Bọn anh bị ngồi tù

sáu tháng. Anh thề khi ra khỏi tù sẽ đập gãy đúng mấy cái xương sườn đó của nó. Nhưng ở tù ra, lòng hận thù trong anh tiêu tan. Anh chỉ mong có một nơi để về. Rồi anh phụ thợ mộc, lơ xe, chạy mảnh máy móc. Và một, hai cô gái quen biết...

- Một, hai cô ấy đâu rồi?

- Anh không biết.

- Quen mà không biết? - Tôi kêu lên với một vẻ trêu chọc, những nỗi ám ức mơ hồ nhen nhóm và tôi cố dập tắt đi.

- Anh không biết, Thùy, thật sự không biết. Và anh cũng không hiểu đó là tình cảm gì, có phải là tình yêu hay không. Anh mong muốn có một nơi để đến. Anh mong muốn có một người đợi mình... Năm đó anh hai mươi chín tuổi.

- ...

- Bây giờ anh đã ba mươi sáu. Anh trở thành thợ chụp hình được bảy năm rồi. Như em nói, anh đã khen rất nhiều người xấu là đẹp - Anh nói với giọng trêu đùa nhưng khuôn mặt anh buồn buồn - Em... có định ở lại đây suốt đời không Thùy?

- ...

- Dù em có yêu quý bọn trẻ đến bao nhiêu chăng nữa thì em cũng không thể có chúng mãi được. Chúng luôn luôn mơ về cội nguồn. Chúng sẽ lớn

lên, chúng sẽ ra đi và nhớ đến em như nhớ một kỷ niệm ấm áp. Chúng sẽ không quay lại đây tìm vòng tay thân quen của em như người ta thường làm như vậy với cha mẹ mình. Em cần phải nhìn nhận một sự thật như vậy.

- Em hiểu, anh Phan.

- Nếu ở lại đây thì bọn trẻ không bao giờ hoàn toàn là của em. Đứa lớn ra đi và lại thêm đứa nhỏ khác vào nhà này. Một ngày nào đó em sẽ già đi mà trẻ con thì rất vô tình. Chúng chỉ thích những gì trẻ trung, mới mẻ.

- Em biết, trẻ con đúng là như vậy. Nhưng em hy vọng em có hai đứa con của mình.

- Em nói sao?

- Quang và Thu Vân, hai đứa không còn ai.

- Trời ạ, tình thương đã biến em thành một người ích kỷ. Người ta đùm bọc những đứa trẻ bơ vơ nhưng người ta vẫn mong người thân của chúng tìm đến. Tình máu mủ là điều không gì thay đổi được. Anh tin chắc rằng chú Tùng thiết tha mong những đứa bé này được trở về sống trong vòng tay của người thân. Chú không mong sở hữu bọn trẻ như em.

- Anh Phan. Em đâu có mong chúng mồ côi. Nhưng sự thật là như vậy.

- Anh xin lỗi, Thùy. Anh chỉ muốn em thấy rõ mọi điều... nếu em... Thôi được rồi, mình hãy nói chuyện khác đi.

- ...

- Anh thuê một căn nhà nhỏ trên phố để mở tiệm chụp hình và ngủ lại đó luôn. Cơm thì đựng đầu ăn đó. Em có chịu nấu cơm tháng cho anh không? Bọn nhỏ nói em nấu ăn ngon lắm.

- Ngon với tụi nó thôi.

- Ngon với tụi nó là thiên đường đối với anh. Ăn cơm quán hoài anh ngán quá rồi. Thứ năm tuần sau mình nấu cái gì vui vui đi em. À, đúng rồi, mình ăn mừng Thu Vân được đứng nhất tháng này nhé?

* * *

- Mẹ ơi con đứng thứ bảy, có nấu cái gì không mẹ?

- Chú Phan nói đĩa nào đứng từ một đến mười thì chú tặng quà mà sao...

- À, chú quên. Cho chú xin lỗi nhé, cháu tháng này đứng mấy?

- Cháu đứng chín. Cháu được xếp loại tiên tiến.

- Cháu đứng sáu.

- Cháu cũng...

- Cháu cũng...

- Được rồi. Bây giờ các cháu thích cái gì?

- Cháu thích hộp bút chì màu giống chị Vân.
- Cháu thích truyện cổ tích.
- Cháu thích chú bày cháu thả diều, sao cháu thả diều nó không bay?
- Cháu thích...
- Còn Cát An, bé Út thích gì?
- Cháu thích mẹ.
- Ồ. Mẹ thì không thể của riêng cháu được. Mẹ là của tất cả chúng ta. Còn Trang, cháu thích gì?
- Cháu đứng thứ ba mươi lặn.

* * *

- Thùy này. Sao em cứ quay mặt đi nơi khác hoài vậy?

Hơi thở của anh ấm và vòng tay anh thiết tha đến nỗi tôi không thể lẩn tránh anh mãi được nữa. Và khi môi anh dịu dàng áp vào môi tôi thì nỗi buồn cũng tan đi. Anh ôm chặt tôi trong vòng tay mạnh mẽ.

- Thùy ơi!... Thùy ơi...

- Thùy ơi. Anh không biết phải làm sao bây giờ. Anh nói với chú Tùng nhé.

- Đừng, anh Phan.

- Anh không dám xui em lìa xa bọn trẻ. Nhưng mình không thể như thế này mãi. Nói với anh đi Thùy.

- Em không biết, anh Phan.

- Em không biết nên nói gì phải không? Vậy thì em hãy ừ đi. Anh sẽ mua nhà, một căn nhà thật rộng. Bất cứ lúc nào bọn trẻ đến cũng có chỗ ở lại với chúng mình, nghe Thùy - Anh bóp mạnh vai tôi đau điếng.

Những nụ hôn của anh không hoàn toàn dịu dàng. Những nụ hôn đòi hỏi, thúc hối và tôi lẩn tránh khổ sở. Sự có mặt hầu như thường xuyên của bọn trẻ giúp tôi lẩn tránh được nỗi khát khao của anh.

- Thùy...

- Anh dạy Dũng chơi cờ vua giùm em đi anh Phan.

- Không cờ vua, không xếp thuyền gì cả. Nghe anh nói đây, Thùy...

- Chú Phan, chú dạy cháu tô màu đi.

- Thùy...

- Kìa anh Phan, bọn nhỏ đang về tới kìa.

- Kệ tụi nó.

- Mẹ ơi.

- Mẹ ơi mẹ đang làm gì vậy? Giày của con bị đứt quai rồi.

- Ngày mai mẹ sẽ mua giày cho các cháu. Ngày mai chú sẽ chở mẹ đi mua giày mới cho. Bây giờ hai đứa ra vườn chơi đi.

- Ngoài vườn lạnh lắm. Cháu thích ở trong nhà hơn. Chú Phan ơi, chú kể chuyện cổ tích đi.

* * *

Gió xuân lại thổi về.

Tôi nhận được thư nhà báo tin đám cưới của Hương. Chị Thoại viết “Em đừng mua những món quà dễ thương vô ích cho đám cưới. Nếu có, gởi về một ít tiền là hay nhất”...

Nếu đám cưới không gần dịp Tết thì tôi đã xin ông Tùng cho về nhà vài ngày. Nhưng Tết đã gần kề và bọn trẻ lại háo hức quanh tôi.

- Áo của con mẹ nhớ may túi nghe mẹ.

- Tết này mẹ nhớ mua mứt táo nghe mẹ.

- Mẹ ơi, chú Phan có cho mẹ một cành mai nữa không?

- Tụi con cắt thiệp trước nghe mẹ?

- Mẹ ơi...

Không có chụp hình cũng chẳng có cành mai. Chiều ba mươi Tết anh lừ đừ tiến vào nhà, quần áo xốc xếch, mặt mũi bơ phờ. Anh buông người phịch xuống nền nhà lạnh lẽo.

- Thùy - Tên tôi vắng ra khỏi môi anh khô khốc.

- Anh Phan, anh sao vậy?

- Em có biết ngày ba mươi Tết năm ngoái anh làm gì không?

Giọng anh trống rỗng khiến tôi đau đớn. Anh lúc này khác xa Phan thường ngày đến đây. Điều gì đó tận cùng chua chát.

- Hôm đó là một ngày hạnh phúc. Anh chuẩn bị để mừng một Tết đến đây. Anh cứ sợ em không tiếp anh. Anh cạo râu, anh ủi áo quần... anh hồi hộp... và giao thừa đi qua lúc nào không hay.

Ánh mắt anh dừng lại ở chén hoa trên bàn, năm đoá hồng đỏ và hai lá dương xanh. Giọng anh vọng về từ nơi nào xa thẳm:

- Thù. Anh sợ nhất đêm giao thừa. Từ lâu rồi, anh chỉ sợ phút giây giao thừa, cái khoảnh khắc kinh khủng. Anh không biết đi đâu vào giờ đó. Anh không biết phải làm gì vào giờ đó. Anh bịt chặt tai lại mà tiếng pháo vẫn rộn ràng xuyên qua tai anh, đâm thẳng vào tim anh. Giao thừa không có chỗ cho những người như anh. Anh chẳng đợi mùa đông đi qua, chẳng đợi mùa xuân đến. Ngày qua ngày, tháng qua tháng, năm nối tiếp năm...

Nỗi buồn trong anh quá lớn và bây giờ nó căng phình, vỡ ra... Tôi cầm hai bàn tay anh, những ngón tay vững vàng thường ngày giờ lỏng lẻo, lạnh giá.

- Anh Phan.

- Đêm nay... Giao thừa lại đến. Anh chẳng biết trốn chạy vào đâu được. Nó đến, quyền uy, ngạo nghễ. Nó sẽ xuyên qua tai anh như bao lần, đâm qua tim anh như bao lần. Thù ời... Cho anh ở lại đây đi em... Một đêm nay thôi...

Không phải là lời khẩn cầu khao khát yêu đương. Cái gì đó xa lạ, tàn nhẫn, móp méo, đắng cay...

- Anh Phan, anh làm sao vậy? - Tôi lay mạnh vai anh. Cái gì đã khiến anh rã rời thảm hại đến thế này? Tôi bật khóc.

Tiếng khóc khiến anh bùng tỉnh. Anh nhìn quanh và lau nước mắt cho tôi bằng những ngón tay chậm chạp không sinh khí.

- Anh xin lỗi em. Gặp thằng bạn cũ nó lôi anh đi uống. Em đã chuẩn bị Tết cho các con chưa?

“Em đã chuẩn bị Tết cho các con chưa?” - Tôi nóng bừng hai tai. Anh hay gọi chúng là “bọn nhóc”, “lũ nhỏ”... Trong một giây, tôi cảm thấy mắt anh xoáy sâu vào ngực tôi. Rồi anh nhìn ra cửa. Sương chiều giăng mây.

- Anh quên mua quà tết cho các con. Mấy hôm nay gặp lại bạn bè cũ liên miên. Bọn anh lại kéo nhau đi uống.

- Xong hết rồi, anh Phan. Bánh mứt. Em có quà cho anh - Tôi nói với mong ước làm cho anh vui. Tôi đã mua cho anh một cái áo len mới và tôi định Tết anh đến tôi sẽ “lì xì”.

- Gì vậy em? - Anh hỏi lại lơ đãng. Anh không chú ý đến điều tôi nói và cũng quên mất câu anh vừa thốt. Anh nhìn đâu đâu vào bầu trời xám xám ẩm sương.

Bất chợt anh lay vai tôi:

- Nói gì đi Thùy! Em hãy nói gì đi... Hoặc là làm gì đi, cắm hoa hay đan len... Anh ngồi nhìn em làm. A, đúng rồi, em hát đi Thùy, hát bài về một giấc mơ em hay hát đó... Hát đi Thùy.

Tôi nhận ra anh say mèm.

* * *

Sáng mừng hai Tết anh đến. Bọn trẻ vây quanh anh, đổi hờn:

- Tụi cháu cắt thiệp nhiều lắm mà chú không đem cành mai đến.

Chúng bày ra bàn những tấm thiệp đủ màu sắc với những hình vẽ sắc sỡ, ngộ nghĩnh. Anh xoay một tấm thiệp trên tay:

- Chú quên mất. Cho chú xin lỗi - Mất anh dừng lại ở tấm thiệp của Thu Vân. Một chùm bong bóng bay trên nhành mai đầy lộc non.

- Cháu thấy cảnh này ở đâu vậy Thu Vân?

- Dạ hồi Tết năm ngoái, mẹ dắt đi chơi, cháu thấy bong bóng bay lên trời.

- Hôm kia chú Phan làm mẹ khóc - Cát An vừa ngậm táo vừa nói.

- Sao? - Anh kinh ngạc nhìn tôi - Hôm kia anh đến đây hả Thùy?

Tôi nhẹ lắc đầu. Tôi muốn quên đi hình ảnh anh xiêu vẹo tả to.

- Chú lì xì cho mấy đứa nè. Các cháu chạy ra vườn hoa chọn cảnh trước rồi tí nữa chú chụp hình.

Bọn trẻ reo lên, vỗ tay và chạy tóa ra vườn. Còn lại anh và tôi bên cái bàn đầy mứt bánh và những tấm thiệp màu.

Anh nhìn tôi chăm chăm:

- Hôm đó anh làm gì mà em khóc vậy Thùy?

- ...

- Nói cho anh biết đi, Thùy - Giọng anh nóng nảy, bồn chồn - Anh không nhớ là mình đã đến đây. Anh có làm gì sai trái không?

Tôi lắc đầu. Thật khó mà ghép hình ảnh người đàn ông ngày hôm kia vào với anh đang đứng trước mặt tôi. Người đàn ông đó đã giúp tôi hiểu được anh hơn.

- Thùy... anh đã làm gì hờ Thùy?

- Đừng nhắc lại nữa, anh Phan. Anh chẳng làm gì cả. Anh ngồi thật lâu và đến giờ cơm chiều thì anh về. Em cứ sợ anh sẽ...

- Đâm đầu vào một gầm xe nào đó? - Anh nhìn tôi nửa đùa nửa thật.

Tôi đã nhìn thấy một Phan cô độc trong anh và tôi không muốn anh bị tổn thương thêm nữa. Tôi mỉm một nụ cười trêu chọc:

- Và như vậy thì sẽ rất tội cho ông tài xế.

Anh cũng mỉm cười và đưa tay nghịch nắp hộp mứt. Rồi anh rải nắm hạt dưa đỏ thắm lên mặt bàn đá xanh.

- Mứt em làm hả Thùy?

Tôi gật đầu. Anh nhìn tôi chăm chăm. Trong ánh mặt trời thênh thang gió xuân chiều qua cửa sổ, mắt anh buồn mênh mông.

- Tháng mấy em về thăm nhà?

- Em sẽ xin chú Tùng cho em đi vào tháng ba.

- Anh đi với em nghe Thùy?

Tôi lặng yên. Tôi muốn gặp anh. Tôi thích trêu chọc anh. Tôi thích nghe anh nói. Tôi cảm nhận rất rõ không khí trong nhà bùng lên thế nào khi có anh, ngay cả lúc anh im lặng chơi cờ vua với Quang.

Tôi nhớ khi vắng anh. Trên đường đi chợ phố, nghe có tiếng xe Honda là tôi quay lại nhìn. Đáng

người cao cao khoác máy hình bên hông cũng khiến tôi nghĩ đến anh. Buổi tối, giữa vườn hoa lạnh buốt ngào ngạt hương tôi thích áp đầu vào ngực anh, lắng nghe nhịp tim anh đập và vòng tay anh rắn chắc dịu dàng. Nhưng những lúc thế này tôi sợ. Tôi không biết nói gì đến ngày mai.

Bọn trẻ kêu vang từ vườn hoa rực rỡ:

- Chú Phan ơi. Chọn cảnh xong rồi.

- Chú Phan ơi...

Anh vịn hai tay vào nhau:

- Anh sẽ đâm đầu vào gầm xe thật đó Thùy - Giọng đùa cợt của anh nghe đau đớn làm sao.

- Anh Phan, em không biết mình nên làm gì...

- Còn anh thì anh biết.

Vẫn giọng đùa cợt đau đớn, anh cười, khoe môi hằn hai dấu phẩy thật rõ nét. Dưới ánh sáng mênh mông gió, tôi nhìn thấy những nếp nhăn quanh mắt anh và những sợi tóc trắng ẩn hiện hai bên thái dương. Tôi muốn ôm lấy khuôn mặt khắc khoải của anh và nói với anh một câu dịu dàng. Nhưng tôi vẫn ngồi tại chỗ, cắn chặt môi cho khỏi trào nước mắt.

Anh vẫn cười, chua chát, cay đắng, tràn ngập khát khao:

- Anh biết anh muốn có một ngôi nhà, một người vợ đợi anh đi làm về, anh đưa vợ anh đi chợ, nghe vợ

anh cần nhàn về tội nhậu nhẹt - Giọng anh đục lại - Anh muốn có một đứa con của anh, nó bi bô, ca hát, quyền hành với anh. Khi anh đưa nó đi chơi, người ta trầm trồ “thằng nhỏ giống ba quá chừng”...

Tôi lặng khóc. Tôi đang mặc một cái áo màu hoàng yến “rất dễ thương”, cô thợ may nói vậy. Tôi mặc cái áo dễ thương này vào ngày hôm nay để đón anh. Nhưng anh không khen tôi dễ thương, anh cũng chẳng tặng một món quà đặc biệt cho ngày tết. Anh chẳng thèm quan tâm đến mấy đứa bé đang sốt ruột dậm chân ngoài kia. Chẳng cần biết hôm nay là ngày tết. Anh phẩy tay vào tất cả.

Anh đặt tay lên vai tôi, bóp mạnh:

- Thùy.

- Anh Phan - Tôi kêu lên.

- Chú Phan - Tiếng gọi của Quang rất gần. Cậu bé đã vào nhà và đứng ngay sau lưng anh. Khuôn mặt cậu tái đi - Chú làm gì mẹ cháu vậy?

- ...Ồ... Quang. Chú đùa một chút... Cho chú xin lỗi - Anh cười, khuôn mặt xanh xạm - Mình ra vườn hoa đi cháu. Cháu cầm cái máy chụp hình giùm chú đi. Hôm nay nắng đẹp quá phải không?

* * *

- Sao cô lại chọn tháng ba nghỉ phép?

- Dạ tháng ba trời nóng nhưng đỡ hơn tháng sáu trời mưa.

- Rồi... cô có quay lại đây không?

Tôi sượng người nhìn ông. Khuôn mặt ông hiền hòa xa vắng.

- Sao chú lại hỏi như vậy?

- Không. Xin lỗi. Tôi chỉ buột miệng vậy thôi.

Ông buông cây bút xuống bàn, thở dài nhẹ nhõm. Mắt ông nhìn ra vạt cỏ xanh mượt sương trước văn phòng.

- Cô có bận gì không?

- Cháu định đi chợ.

- Tí nữa rồi đi. Tôi muốn... à không. Tôi và cô đi loanh quanh một chút nhé, ở trong này ngọt ngào quá.

Tôi lo lắng đi bên ông. Có chuyện gì đây? Những đứa bé của tôi hiếu động nhưng mà ngoan. Chúng học khá, trừ bé Trang ra. Chúng khỏe mạnh. Tôi không thấy có việc gì đáng trách cả. Có vài lần tôi đưa Thu Vân long rong trên đường tìm bà nội nhưng không gặp. Hai lần tôi viết thư cho cô của bé Trang ở Biên Hòa nhưng không nhận được hồi âm. Tôi không thấy mình có điều gì đáng trách, ngoại trừ anh hay đến đây. Nhưng anh chỉ đến vào sáng thứ năm mỗi tuần và chơi suốt buổi sáng với bọn trẻ. Thỉnh thoảng anh ghé lại vào buổi tối và luôn ra về trước chín giờ. Tôi có lỗi gì không?

Có điều gì ông muốn nói với tôi mà không muốn cho cô văn thư trong phòng nghe thấy?

- Chú Tùng? - Tôi hỏi hộp gọi tên ông.

Ông bước ngắn và chậm, trầm ngâm nhìn xuống mũi giày lấm chấm sương.

- Vậy là mai cô đi rồi hả?

- Dạ.

- Mới đó mà đã hai năm rồi. Tôi nhớ hồi cô đến đây như một nữ sinh, tóc ngắn và đôi xăn đan quai trắng.

- Bây giờ cháu giống một bà mẹ chưa chú?

- Cô là một bà mẹ. Bọn trẻ nhà cô rất tự tin. Tôi thích vẻ tự tin của chúng. Tôi thích ngắm bọn trẻ nhà cô khi chúng tung tăng chạy, nhất là mấy đứa con gái, chúng có những cái nơ buộc tóc rất xinh. Ờ, có lần tôi thấy chúng đi mua quà vật bên kia đường.

- Cháu nghĩ... - Tôi đỏ mặt - Hồi nhỏ cháu rất thích ăn quà vật.

- Tôi cũng nghĩ như cô. Nhưng đồ ăn bày bán sẵn cho trẻ con thường là không hợp vệ sinh. Lâu lâu một lần thôi.

Đột ngột, ông đứng lại:

- Còn chuyện giữa cô và Phan?

Tôi khựng lại theo ông. Sương lất phất bay vào mắt.

- Tôi và Phan hay gặp nhau vào buổi trưa thứ năm ngay cổng làng. Tuần trước tôi và Phan nói chuyện với nhau khá lâu.

Tôi không nghĩ ông sẽ đề cập đến vấn đề này. Anh là của riêng tôi! Một khoảng trời riêng của tôi! Niềm hạnh phúc riêng và nỗi đau cũng riêng tư!

Hương hoa giăng quanh. Ông và tôi đứng trước khoảng vườn trồng nhiều hoa cẩm chướng, màu tím lấm chấm chạy dài đến chân tường. Suong lơ đãng rơi.

- Nếu một bà mẹ vì lý do nào đó không thể tiếp tục làm mẹ nữa thì có quyền ra đi - Giọng ông đều đều, bình thản.

- Chú Tùng - Tôi thấy đau lòng. Khuôn mặt ông khiến tôi nhớ đến ba tôi.

- Hơn ai hết, tôi muốn cô ở lại với bọn trẻ. Và cũng hơn ai hết, tôi muốn cô có một hạnh phúc bình thường như bao cô gái khác.

- Chú Tùng... - Tôi nghẹn ngào.

- Người ta thường làm tất cả cho người họ yêu thương, nhưng thường là người ta không thể làm được tất cả. Người ta luôn luôn phải chọn lựa, hoặc là điều này, hoặc là điều kia. Tôi rất quý cô, Thùy ạ. Nỗi mất mát nào của cô cũng khiến tôi buồn lây.

Ông đã chạm đến điều tôi lo sợ nhất. Tôi chẳng thể lẩn tránh được nữa rồi. Tôi cắn mạnh môi, lắng

nghe ông nói. Ông không trách móc phàn nàn. Ông chỉ buồn và điều này an ủi lòng tôi.

- Phan có lý khi nói rằng những đứa trẻ sẽ lớn lên, còn cô sẽ già đi. Một lúc nào đó cô sẽ cảm thấy cô đơn. Và những khoảng trống mênh mông lũ trẻ con không thể lấp đầy. Quyền quyết định thuộc về cô, Thùy ạ - Ông nói chậm rãi - Nếu cô không thể tiếp tục ở lại đây...

- Chú...

- Tôi có bốn phận phải nói hết với cô, nói tất cả. Chính ra trong lòng tôi, tôi rất mong cô được hạnh phúc. Cô rất dễ thương.

- Nhưng... Chú Tùng. Nếu cháu ở lại hoặc ra đi? Chú hãy cho cháu một lời khuyên? - Tôi níu lấy ông với cảm giác mình có lỗi.

- Tôi? - Ông cười nhẹ - Tôi không có quyền có ý kiến trong chuyện này. Tôi chỉ biết chúc cô hạnh phúc dù cô đi hay ở lại. Thôi, cô đi chợ đi.

Ông quay người thật nhanh. Hình như ông không muốn cho tôi thấy ông đang xúc động. Nhưng tôi kịp nhìn thấy ông rút khăn mùi soa chấm mắt, một góc khăn bay bay.

Vấn đề đã đặt ra, phân định rõ ràng. Tôi không thể vừa có anh, vừa có bọn trẻ. Mọi cánh cửa đều mở rộng và tôi có quyền mở ra hoặc khép lại. Lần này quyền lựa chọn thuộc về tôi - Sự lựa chọn tàn nhẫn!

Tôi yêu anh.

Và tôi yêu bọn trẻ của tôi.

Nếu tôi được gặp anh sớm hơn.

Nếu tôi được gặp anh sớm hơn...

* * *

- Mai mẹ đi hỏi mẹ? - Thu Vân chạy vào phòng tôi.

- Bé Út ngủ rồi hả con?

- Dạ. Mẹ để con xếp áo quần cho. Mẹ định đem bộ quần áo nào theo?

- Con xếp cái áo len lại giùm mẹ.

- Cái áo len này rộng dễ sợ. Mẹ mua cho ông ngoại hả mẹ?

Cái áo len đàn ông tôi định tặng anh trong dịp Tết, nhưng từ đó đến nay giữa tôi và anh là một khoảng cách khó chịu. Chúng tôi trò chuyện vui đùa với bọn trẻ và lặng im khi chỉ có hai người. Ngày mai tôi sẽ đem theo cái áo này về tặng anh Ngự.

- Rồi chừng nào mẹ về?

- Nhanh thôi mà, Vân. Con ở nhà ráng giúp dì Trúc chăm sóc các em nhé. Nhớ kèm Trang học nữa.

- Dạ - Cô bé gạt đầu ra dáng chị hai và tôi muốn ôm khuôn mặt bầu bĩnh vào lòng mình. Nhưng tôi ghì ý muốn của mình lại và tiếp tục xếp áo quần

vào gió. Ngoài cửa, bọn trẻ đang thập thò từ phòng học chạy qua, chúng sốt ruột khi biết mai tôi đi.

Tôi không được để lộ tình cảm đặc biệt của tôi dành cho Thu Vân. Cần phải công bằng. Cả Quang nữa. Hai khuôn mặt với đôi mắt buồn rầu hay nhìn lên trời nghĩ ngợi mông lung luôn làm ray rứt lòng tôi. Nhất là vào ngày chủ nhật. Trong khi những đứa khác lao vào vòng tay cha mẹ thì Thu Vân ngồi im lặng vẽ, Quang im lặng chơi cờ với Trang. Ván cờ vua ngày chủ nhật có nhiều nước sai và bức vẽ đầy nét tẩy xóa. Rồi khuôn mặt Quang và Thu Vân trắng nhợt ra khi Trang thì thầm:

- Mai mốt em cũng có cô em đến thăm. Cô em ở Biên Hòa.

* * *

Anh chở tôi ra bến xe. Đường sớm vắng ngắt. Áo và mũ len của tôi ẩm sương. Tôi đặt tay qua vai anh, vai áo anh cũng ẩm ướt. Anh ngừng lại trước quán mì năm ngoái. Tôi không thể ăn được khi đối diện với tôi là khuôn mặt anh vô cảm đến lạnh giá.

Tôi đẩy tô mì còn nguyên ra giữa bàn. Anh không buồn ép tôi ăn thêm, ra hiệu tính tiền và lầm lì lên xe, nổ máy.

- Thù đi đường giữ gìn sức khỏe. Cho anh gọi lời thăm gia đình em - Anh nói khi ra đến bến.

Xe chưa đầy khách. Tôi và anh đứng bên nhau giữa trời lộng gió, sương bay lên mi mắt tê lạnh.

- Cảm ơn anh - Tôi trả lời cũng khách sáo và lạnh lùng không kém.

Tôi khóc suốt đêm qua. Tôi mong sáng nay gặp để nói với anh vài lời. Vậy mà anh như vậy đó - hững hờ, lạnh lẽo... Vậy là hết. Vậy là hết. Hết yêu đương và hết ray rứt. Tình yêu là thế này sao?

- Lên, lên. Ai có vé mời lên.

Tôi trèo lên xe, nhét hai túi xách kênh càng xuống gầm ghế. Xe rùng rùng chuyển bánh. Tôi không quay đầu lại, không muốn biết anh đã về hay còn đứng giữa trời sương.

Gió. Người ngồi gần tôi thò tay kéo cửa lại và lẩm bầm “lạnh ghê”.

* * *

- Sao dạo này con ăn cơm ít quá vậy Thùy?

- Đâu có sao đâu má, tại trời nóng quá mà.

- Kỳ này con về không được vui như lần trước. Có gì vậy con?

- Không sao đâu má.

Tôi ăn uống, trêu chọc cu Sơn, khen anh Ngũ mặc cái áo đẹp. Tai ác làm sao, mỗi lần nhìn cái áo treo trên tường tôi lại nhớ đến anh. Ba sai em tôi ra phố

mua về hai băng nhạc mới. Chung, Minh chuyển ra phố học cấp ba, tiếp xúc với thị thành trông lạ hẳn ra. Hai đứa nói với tôi:

- Chủ nhật em dắt chị đến quán cà phê này nghe nhạc hay lắm.

Chị Thoại suốt ngày bận rộn với đàn heo mới đẻ. Hương ra riêng từ hồi mới lấy chồng. Anh chàng bác sĩ thuyết phục sao đó mà Vi xin ba ra phố học sư phạm “để về dạy mấy đứa nhỏ trong thôn”. Có thằng rể tương lai là bác sĩ của trạm xá thôn mình, ba má tôi vui thấy rõ. Còn lại mình Nga ở nhà. “Đợi Vi đi học về rồi vài năm nữa em xin ba má ra phố học may”.

Nhà bỗng nhiên vắng hoe, vắng đến bực mình! Tôi hay cau mày và tôi biết mình vô lý.

Tôi cắn mạnh môi trong đêm khuya đầy tiếng muỗi vo ve. Không thể nào yên giấc được. Nóng đến nổi gió đêm thổi qua, mái tranh kêu lắc rắc... Và anh hiện diện khắp nơi.

Tôi đẩy cửa bước ra sân. Con chó sủa lên rồi nhận ra tôi, nó ve vẩy đuôi. Tôi vượt đám lông bồm xồm quanh cổ nó. Đêm. Nỗi cô đơn hiện diện ngạo nghễ hơn ban ngày. Đêm. Nỗi buồn trải ra mênh mông hơn. Đêm. Nỗi đau dường như có hình dáng.

Người đầu tiên ra sân đứng như tôi đêm nay chắc là chị Thoại, rồi đến Hương. Ước mơ thiếu nữ cho đến ngày lấy chồng xếp lại ngậm ngùi.

Tôi may mắn hơn. Tôi gặp anh. Anh hiểu biết, nhân ái. Cuộc sống bên anh sẽ là một cuộc sống cởi mở, khoan dung. Anh luôn dịu dàng cùng tôi. Bên anh, tôi sẽ được chiêm ngưỡng và hòa mình vào vẻ đẹp của cuộc sống.

Anh hiện ra trên bầu trời cao, nơi những vì sao sáng như mắt Cát An. Anh hiện ra trên vòm lá rì rào của lũy tre đầu thôn. Anh hiện ra trên cây cầu đi qua suối, nơi tôi thích đứng nhìn buổi chiều chậm chậm trôi về chân mây xa. Anh hiện ra trong tiếng reo của cu Son “Kìa... ba ơi. Con chuồn chuồn”. Tiếng reo của cu Son giống tiếng reo của Phi, giống đến nỗi tôi quay đầu nhìn lại.

Anh hiện diện khắp nơi, ngoài cổng, trong nhà, ban ngày, đêm khuya..., khi sống động vui vẻ, khi lặng lẽ trầm tư, khi trêu chọc lửng lơ, khi khắc khoải khát khao...

Tôi nhớ anh quá chừng.

Nhưng anh đã xa rồi. Anh đã quyết định trước khi tôi lựa chọn.

Nếu anh không quyết định trước thì mày chọn ai? Giữa anh và những đứa bé, mày yêu ai hơn? Câu hỏi vang lên trần trụi, tàn nhẫn. Không thể so sánh anh và những đứa bé được. Không thể. Anh là anh và những đứa bé là những đứa bé. Mỗi người ở một vị trí riêng trong trái tim tôi. Anh là tình yêu và ước mong nương tựa cuộc đời. Những đứa bé là nâng

niu, chăm chút, là khám phá cay đắng, chia sẻ nỗi niềm. Một chút tình mẫu tử, có khi là ngọt ngào, có khi là xót xa. Những đứa bé với tôi không còn chỉ là công việc làm mẹ nữa - Một gắn bó. Rất nhiều mong đợi và rất nhiều nhớ nhung.

Anh đã xa rồi và khoảng trống mở ra trong tôi thật lớn “... *Những khoảng trống rất mênh mông mà lũ trẻ con không thể lấp đầy...*” - Tôi hiểu. Giờ thì tôi đã hiểu - “... *Anh biết anh muốn có một ngôi nhà, một người vợ đợi anh đi làm về...*” - Cái vòng đá màu hổ phách trên tay tôi óng ánh trong bóng đêm mờ mờ ánh sao mùa hè. “... *Anh đưa vợ anh đi chợ, nghe vợ anh cần nhân về tội nhậu nhẹt. Anh muốn có một đứa con của anh, nó giống anh...*”

- Em có chuyện gì vậy Thùy? - Chị Thoại hỏi tôi. Chị lại có bầu và mặt chị lấm chấm vết nám nâu nâu.

- Không có gì đâu chị.

- Em giấu chị. Có chuyện gì quan trọng lắm phải không?

Nếu có thể gục đầu vào lòng ai đó mà khóc òa lên. Không ai cả. Người mẹ nông thôn của tôi chỉ sợ con đau ốm rồi gây người đi. Chị Thoại thì quá mệt mỏi để tôi trút bớt nỗi đau này của mình qua chị.

Tôi cứng cổ mỉm cười:

- Không có chuyện gì đâu chị. Nhà bỗng nhiên vắng mấy đứa nên em thấy buồn thôi mà.

Đến ngày tôi đi ba tôi lên cơn sốt rét, chứng bệnh kinh niên ở đây. Vậy là tôi đi một mình. Tôi ngồi trên những bao đậu chất cao trên rơ-moóc máy cày, giữa những người cùng thôn theo hàng ra phố bán.

- Cô Thùy về thành phố lại hả?

- Dạ.

- Càng ngày cô Thùy càng đẹp ra.

- Con Hương em cháu lấy thằng Lành có phước ghê nghe Thùy. Cái thằng thật là hiền mà lại chăm làm. Nhà cháu có hai thằng rể ngon lành, thằng nào cũng giỏi.

- Bên nhà ông Tư Căn đó hả, thằng con rể nhậu say chửi bà già vợ không còn non nước gì hết.

- Mới tối qua nè, bên nhà ông Hình, anh rể em vợ rượt nhau chạy cùng xóm.

Rơ-moóc nhúc qua nhích lại, người tôi lắc lư, lắc lư... Bụi đỏ mù trời...

Và rồi xe khách cũng lắc lư, lắc lư... Tôi ngủ lơ mơ cho đến khi mở mắt ra thì đã thấy trời đêm mù sương.

- Chị ngủ ngon dễ sợ - Người đàn ông bên cạnh tôi nói - Tôi chưa thấy ai ngồi xe mà ngủ được như chị.

- Tôi mệt quá - Tôi trả lời khe khẽ và cột lại tóc. Bao đêm tôi mất ngủ và bây giờ mắt tôi cay xốn xang.

- Chị rửa mặt không? - Người đàn ông đưa cho tôi một chai nước.

Tôi ngần ngại phác một cử chỉ từ chối.

- Chị rửa mặt đi. Nước tôi đem theo để uống nhưng trời lạnh quá nên còn nhiều.

Tôi cầm chai nước, nở nụ cười cảm ơn.

Xe chạy vào bến. Tôi quần chặt áo len, bước xuống xe. Trời đêm, tối, mệt mỏi, bụi bặm. Người đàn ông bước cạnh tôi:

- Đưa tôi xách giùm chị một cái giỏ.

Một bàn tay mạnh mẽ từ đằng sau kéo quai giỏ ngược lại. Tôi và người đàn ông cùng quay lại nhìn. Suýt nữa thì tôi đã hét lên.

Anh.

Anh cau mày nhìn người đàn ông:

- Anh đợi em suốt mấy ngày nay.

- Chào chị - Người đàn ông bước nhanh.

- Ai vậy? - Anh giùm tôi.

- Anh ra đây làm gì?

- Anh ra đây để đứng - Ánh tinh quái lóe lên trong mắt anh, vẻ trêu chọc lửng lơ ngày nào.

Tôi thả túi xách qua tay anh kèm theo một cái nhéo thật mạnh. Vậy là vẫn còn anh và tình yêu của anh. Thôi thì mặc kệ. Tôi nhớ anh quá chừng.

Tôi ngồi sau, tựa cằm lên vai anh. Cổ áo anh cọ vào mặt tôi, lớp len mềm mại bay mùi mồ hôi quen thuộc.

Đường yên tĩnh, sương nhẹ bay và gió hây hây...

Anh ngừng xe lại dưới bóng tối của một tàn cây. Vòng tay anh siết chặt vai tôi:

- Anh không dám mơ về một ngôi nhà và một người vợ đợi anh đi làm về nữa. Anh chỉ mơ một đứa con của anh và em. Chỉ một đứa con thôi. Anh và con sống với nhau. Khi nào em nhớ thì đến với cha con anh.

- Anh Phan...

Nụ hôn cuồng nộ. Sương đêm khiến những ngón tay tôi lạnh giá.

Đột ngột, anh buông tôi ra. Giọng anh tắc lại:

- Mình về đi em.

* * *

- Tụi nó không ngoan bằng năm ngoái - Di Trúc buồn phiền kể và tôi hiểu tại sao bọn trẻ không dám chạy ulla ra đón tôi về. Chúng đang ngồi trong phòng học đợi phản ứng của tôi - Có ai ngờ là thằng Quang cầm đầu tụi nó đi đánh nhau không? Còn rủ thêm cả con nhà cô Hoa nữa. Tôi và cô Hoa phải đi xin lỗi người ta. Thật là mắc cỡ. Họ nói mình không biết dạy con.

- Vì sao bọn trẻ đánh nhau?

- Còn vì sao nữa? Tinh nghịch quá, phá phách quá...

Phòng học im phăng phắc và tôi biết bọn nhỏ nghe rất rõ.

- Tôi về đây.

Đợi dì Trúc ra khỏi nhà, tôi đi qua phòng học. Tôi đang bụi bặm và rất mệt. Tôi chỉ muốn tắm và một giấc ngủ say. Nhưng tôi hiểu rằng mình phải nói chuyện với bọn trẻ ngay lập tức, chúng không reo lên nhưng chắc chắn rằng chúng đang đợi tôi. Xét cho cùng, đứa con trai nào thuở nhỏ lại không ít nhất có một lần đánh nhau? Em trai tôi và bọn con trai lớp tôi ngày xưa...

Bọn trẻ ngồi ngay ngắn tại chỗ học thường ngày, kể cả Cát An, khuôn mặt cô bé cũng căng thẳng không kém các anh chị. Mắt và gò má bên trái của Quang tím bầm.

- Ở nhà có chuyện gì vậy con?

- ...

- Quang, mắt con bị sao vậy?

- ...

- Thu Vân, hãy nói cho mẹ nghe, ở nhà có chuyện gì vậy?

Thu Vân nhìn tôi, rồi nhìn lên tường, rồi liếc nhìn Quang. Tôi cố gắng giữ giọng nhẹ nhàng nhưng vì quá mệt nên giọng tôi nặng nề:

- Quang. Dì Trúc nói...

- Chỉ đúng một nửa - Quang cộc lốc trả lời. Cậu đúng bật dậy, đơn độc, nhỏ bé, lằm lì.

- Thôi được rồi - Tôi nhìn vào mắt Quang - Ngày mai các con sẽ kể cho mẹ nghe nửa còn lại. Bây giờ các con học bài tiếp đi.

Tôi dợm chân bước ra, Quang gọi lớn:

- Mẹ!

Tôi đứng lại. Quang nhìn tôi bằng ánh mắt u tối:

- Không phải tụi con tinh nghịch quá, phá phách quá...

- ...

- Tại tụi nó trước. Tụi nó giật mũ của Thu Vân, con đòi lại, tụi nó nói...

- Tụi nó nói sao? - Tôi cố gắng chống lại cơn buồn ngủ dâng lên mi mắt.

- Tụi nó nói “mồ côi mà bày đặt bênh nhau”.

- ...

- Rồi tụi nó đi sau lưng con, hò lên rất to “mồ côi bày đặt”.

Tôi lặng người, cơn buồn ngủ bay biến. Tôi nghiệp cậu bé của tôi. Tôi muốn bước tới ôm chầm cậu vào lòng nhưng tôi vẫn đứng yên tại chỗ, hãy để cho cậu giữ được lòng kiêu hãnh của đứa anh trai trước đàn em nhỏ.

- Vậy là con đánh nhau hả Quang?

- ... Dạ. Một mình con đánh nhau với ba đứa nó... bởi vậy tụi nó mới đánh ăn con. Con về rủ thêm con của dì Hoa với...

- Con! - Phi rụt rè lên tiếng.

- Dạ con nữa! - Khánh thập thò ngón tay trở.

- Dạ, con! - Dũng len lén nhìn tôi.

- Con nữa mẹ! - Phương lúng búng trong miệng.

Tôi chung hững. Cả Phương, cô bé vốn hiền khô.

- Anh Quang nói con đi theo để giữ áo len, đánh nhau nóng lăm - Phương nhỏ nhẹ nói.

- Mà cái thằng kia hèn lăm mẹ, nó nắm tóc em Phương. Con trai mà đánh con gái là hèn phải không mẹ?

Kiểu suy luận này là của anh, kết quả của những buổi sáng thứ năm anh đến đây.

- Các con học bài tiếp đi. À, mẹ có mua chuối khô làm quà cho các con, có cả bánh đậu xanh nữa.

* * *

Tắm rửa xong, con buồn ngủ biến mất. Tôi ngồi hong tóc trong phòng.

- Mẹ ơi... - Tiếng gọi vang lên ngoài cửa, rất nhỏ và khắc khoải.

Tôi mở cửa ra. Quang. Cậu bé rụt rè chạm tay vào áo tôi:

- Con đánh nhau, mẹ có buồn không?

Tôi cầm tay Quang kéo vào phòng. Chỉ có một mình, không có đứa bé nào khác để mà ghen tị. Tôi ôm Quang vào lòng và hôn lên mái tóc cắt ngắn. Thân hình thẳng cứng từ từ mềm ra trong tay tôi.

- Đánh nhau là không hay, Quang. Nhưng nếu mắt con có làm sao thì mẹ rất buồn.

- Tại tụi nó trước mà mẹ. Tụi nó giật mũ của Thu Vân, tụi nó còn nói “mồ...”

- Tụi nó không đúng khi nói như vậy. Tụi nó không hiểu biết. Con không nên suy nghĩ về những lời nói đó.

- Làm sao không nghĩ được mẹ, nó cứ vang lên bên tai. Trên lớp, tụi nó còn kể cho nhau nghe và mấy đứa khác cứ lặp lại sau lưng con, tụi nó nói nhỏ nhưng con vẫn nghe.

Ồi cậu bé của tôi ơi, thương tổn thật là lớn, thật là nặng nề. Mà cậu thì còn bé xíu... Tôi ôm cậu chặt hơn. Nước mắt cậu rơi trên cánh tay tôi.

- Quên đi con. Đâu phải là tất cả các bạn trong lớp đều nói, phải không? Chỉ có vài đứa thiếu hiểu biết nói thôi mà, phải không Quang?

- ...

- Hoặc nếu con nhớ đến thì hãy nhớ để tránh cho bản thân mình đừng xúc phạm đến người khác như

tụi nó. Nếu con gặp một bạn tật nguyên xấu xí trên đường, đừng bao giờ trêu chọc... Con hiểu mẹ nói không, Quang?

- Mẹ - Cậu bé ngọ nguậy đầu - Bà ấy nói cô giáo sẽ đuổi học con.

- Bà ấy là ai?

- Mẹ của cái thằng đánh nhau với con.

Bỗng nhiên tôi thấy ghét người đàn bà đó ghê gớm. Quang gồng người lên trong một vẻ cam chịu cứng cỏi, bồn chồn:

- Mẹ, nếu con bị đuổi học thì sao?

- Không ai đuổi học con cả, Quang. Con đừng lo lắng chuyện không đâu. Xuống bếp mẹ pha nước muối rửa mắt cho con.

- Mẹ...

- Mẹ hiểu rồi. Mắt con có đau lắm không?

- Dạ có.

Cậu bé theo tôi xuống bếp. Tôi lấy muối bỏ vào ly.

- Con nhắm mắt lại đi.

Cậu bé ngoan ngoãn nhắm mắt lại. Vết bầm khá rộng. Tôi vạch mí mắt của cậu bé ra, trong mắt đầy những vết đỏ li ti. Lòng tôi lại trào lên cảm giác tức tối với người đàn bà tôi chưa biết mặt.

- Ngày mai mẹ sẽ đưa con đi bác sĩ. Con về phòng ngủ đi.

Tôi trở về phòng mình nhưng không thể ngủ được. Tôi bật dậy đi qua phòng ngủ của bọn trẻ. Và tôi thấy Quang lấy áo quần từ một cái giỏ xếp qua ngăn áo quần của cậu trong tủ.

Tôi giật mình - Quang đã định bỏ nhà đi.

Tôi nhè nhẹ lùi ra, không muốn Quang biết là tôi đã nhìn thấy.

* * *

Sáng hôm sau mang quà qua nhà Hoa tôi mới rõ hết sự rắc rối của việc bọn trẻ đánh nhau. Con của Hoa cũng bị vài vết xây xước trên tay chân. Dì Trúc đang ngồi cùng Hoa đan áo len.

- Rủi làm sao hai đứa bị thương lại là anh em ruột, bà mẹ của tụi nó tức ghê lắm.

- Quang của mình bị cũng rất nặng, mắt nó bầm tím - Tôi nhăn mặt. Cảm giác bức bối lại dâng lên - Con của bà ấy bị sao?

- Một đứa bị té trật khớp xương, một đứa bỏ chạy bị vấp đập mặt xuống đường, một viên đá đâm vào má. Cả hai đứa đều bị khá nặng, phải nghỉ học nằm nhà.

À! Hèn nào... Rất bỗng nhiên, tôi cười. Thật là kỳ khôi khi nghe tin con của người ta cũng bị đau đòn như con mình mà tôi lại cười.

Đó là một tình cảm ích kỷ, tôi biết vậy và tôi cố dập tắt ý nghĩ “đáng đời bà ta”.

- Những đứa nhỏ thật đại dột - Tôi nói.

- Đằng nào tội nó cũng phải đụng đầu với cuộc đời - Hoa nói.

Dì Trúc lẩm bẩm:

- Tôi chỉ ngại ông Tùng thôi.

Cả Hoa và tôi cùng chung ý nghĩ với dì Trúc. Mới hôm nào đây ông vừa khen lũ nhỏ của tôi ngoan.

* * *

- Đánh nhau trong trường hợp này là đúng - Anh hùng hồn tuyên bố với bọn trẻ.

- Anh Phan! - Tôi kêu lên.

Anh chẳng màng đến phản ứng của tôi, tiếp tục sửa mớ đồ chơi lăn lóc trên nền nhà và tiếp tục nói. Quanh anh, bọn trẻ phớt phơ lắng nghe.

- Đánh nhau là không hay. Nhưng đôi khi cần phải đánh nhau. Như Quang bệnh vực Thu Vân mà phải đánh nhau là rất đúng. Những đứa con trai không biết làm gì khác hơn là đi ăn hiếp con gái thì rất đáng bị đánh. Này, Quang, bác sĩ nói mắt cháu bị sao rồi?

Quang nằm dài trên nền nhà, dưới lưng lót một cái áo len. Cậu bé he hé đôi mắt mới nhỏ thuốc nhìn anh:

- Bác sĩ nói “còn thấy mắt cô giáo là được”.

Anh phì cười và tôi phải quay mặt đi nơi khác để giấu nụ cười của mình.

- Gặp mặt cô giáo là việc của mẹ. Còn cháu, chú sẽ tặng cho hành động dũng cảm bênh vực em gái một cặp kính. Còn Phương, là con gái mà dám có mặt trong một trận đánh nhau vì danh dự, chú sẽ tặng một đôi giày.

- Này, anh đừng có... làm sao mà tụi nó đâm ra thích đánh nhau để nhận quà thì hay lắm đó - Tôi nói với anh khi bọn trẻ đã chạy ra vườn chơi.

- Thù, bọn trẻ đánh nhau không phải vì nghịch ngợm, không phải vì tự ái trẻ con. Tổn thương thật là lớn và mình phải lái nó qua một hướng khác. Em hiểu mà Thù. Em luôn luôn hiểu tất cả, bọn nhỏ và anh, phải không?

Mắt anh nhìn tôi nồng nàn.

- Chú Phan ơi - Dũng chạy ào qua cửa - Chú Phan ơi, chú bày cháu làm cái vợt bắt bướm đi. Ngoài vườn bướm nhiều lắm.

* * *

Cuối tháng, bọn con trai đem phiếu liên lạc về - học lực tất cả đều xếp loại khá, còn đạo đức thì tất cả đều bị hạ từ “tốt” xuống “trung bình”. Quang phải viết kiểm điểm đến ba lần. Dù sao thì cô giáo cũng không thể làm khác được. Đánh nhau là không đúng.

- Tôi rất hiểu - Cô giáo chủ nhiệm của Quang nói với tôi hôm họp phụ huynh học sinh - Tôi hiểu các em nhỏ. Nhưng nếu cứ nhân danh sự xúc phạm mà giải quyết vấn đề này bằng cách đánh nhau thì trường học không phải là trường học nữa. Tuy nhiên, tôi sẽ đặc biệt lưu ý đến nguyên nhân dẫn đến việc đánh nhau này.

Bọn trẻ quần quít bên tôi hơn. Nhưng... chúng bắt đầu xa lánh anh. Chúng không còn vỗ vấp vui mừng khi anh đến. Chúng không nhờ anh chỉ dẫn cách làm đồ chơi. Chúng không háo hức đòi anh chụp hình và vôi vính anh kể chuyện cổ tích. Chúng không thắc mắc hỏi anh điều này điều nọ và rạng rỡ nhận quà từ tay anh...

Khi Quang đeo cặp kính vào và hãnh diện đi khắp làng để khoe món quà đặc biệt, cả làng trẻ nhìn cặp kính kiểu mới nhất và bàn tán âm ỉ. Và cuối cùng thì tiếng xì xầm đã thốt lên thành lời:

- Mẹ tao nói cái ông cho mày cặp kính sắp dất mẹ mày đi rồi. Tụi mày lại sắp mất mẹ nữa rồi.

Ban đầu tôi không hiểu sao bọn trẻ lại quần lấy tôi một cách khác thường. Chúng quần lấy tôi như níu giữ một quả bóng bay. Chúng quần lấy tôi như níu giữ thêm chút thời gian ngày chủ nhật.

Buổi trưa đi học về, thay vì về phòng thay quần áo ngay, chúng chạy xuống bếp trước:

- Mẹ ơi...

- Gì đó con?

- Dạ không.

Yên tâm vì thấy tôi ở trong bếp, chúng mới tỏa ra.

Có khi tôi ở dưới nhà kho và bọn trẻ thò đầu vào:

- Mẹ ơi...

- Gì vậy con?

- Mẹ ở trong đó, hả mẹ?

- Ừ, mẹ phơi áo quần xong sẽ ra ngay. Có chuyện gì vậy?

- Dạ không. Con gọi vậy thôi.

Có khi tôi đang ở bên nhà Hoa và bọn trẻ thập thò:

- Dì Hoa ơi, có mẹ cháu trong nhà dì không?

Khi tôi đi đâu lâu, chẳng hạn như đi mua sắm gì đó hết cả buổi sáng, xe buýt vừa ngừng trước cổng làng, bọn trẻ chạy ào ra, vui một nỗi vui tràn trề lạ lùng. Như là ai đó báo tin tôi đã bị tai nạn nhưng giờ đây tôi trở về hoàn toàn lành lặn.

* * *

- Thuyền định sao? - Hoa hỏi tôi.

- Mình không biết phải làm sao.

- Thùy yêu anh Phan không?

- ...

- Hoặc là Thùy nhận lời, hoặc là Thùy từ chối. Kéo dài như thế này rất khó. Đây không còn là chuyện riêng của Thùy và anh Phan mà là chuyện của cả nhà rồi.

Làm sao nói lời từ chối với người mình yêu thương?

- Hoa, có bao giờ Hoa... như vậy chưa?

- Mình chưa bao giờ hạnh phúc quá hay đau khổ quá - Hoa ôm vai tôi và nước mắt Hoa nóng vai tôi
- Mình hiểu Thùy. Và mình rất buồn nếu anh Phan không đến đây nữa.

* * *

- Mẹ ơi - Tiếng gọi vang lên ngoài cửa phòng.

- Gì vậy con?

- Mẹ ngủ hả mẹ?

- Ừ. Mẹ nghỉ trưa. Có chuyện gì không con?

- Dạ không. Mẹ ngủ đi.

Bọn trẻ của tôi. Nếu gọi mà không nghe tôi trả lời. Nếu một ngày nào đó ở trong phòng này là một người khác, một giọng nói khác...

Một người mẹ khác với những nề nếp khác. Bọn trẻ sẽ quen dần... những nỗi buồn mới và niềm vui

mới... Tất cả sẽ trở thành kỷ niệm và quên lãng. Như mẹ Hằng. Đạo này chúng không nhắc đến mẹ Hằng nữa.

Nếu có, chúng sẽ nhớ về tôi như nhớ về một người khách tình cờ đến đây, như nhớ đến cảnh mai gầy sau mùa xuân đến vội.

Anh đến... Anh đi... Anh đến... Anh đi...

Bọn trẻ nhìn anh tò mò, dò xét. Chúng nhìn anh như nhìn một người khách đáng ngại. Tệ hơn vậy nữa, chúng nhìn như chợt thấy nơi anh một con người giả dối, phỉnh phờ.

Điều này khiến anh bị tổn thương khủng khiếp. Anh, tôi và bọn trẻ đều bị tổn thương và cùng đau một nỗi đau không cùng.

Ngày ngày đi qua. Mùa hè đi qua. Mùa thu đi qua. Mùa đông đến.

Tôi nhận được thư của Nga.

“... Cu Bi của Hương đã biết cười rồi. Chị Thoại sinh bé gái, anh Ngũ mừng lắm. Chàng bác sĩ của Vi giờ là trạm trưởng trạm xá thôn mình. Vi sắp trở thành cô giáo. Chung, Minh học khá. Ba nói ngày nào hai đứa đậu đại học ba sẽ mổ heo khao cả thôn. Thôn mình giờ có thêm hai nhà chiếu video nữa, tha

hồ lựa phim hay mà coi. Cu Sơn bữa nay biết đánh vần truyện tranh rồi.

Ba má dạo này vui ra nên có vẻ khỏe hơn trước. Bây giờ chỉ có ba và anh Ngũ làm rầy thôi, má lo bày heo và vườn rau. Em thì cơm nước và khi nào việc rầy bận quá thì mới phụ vì hiện giờ em đang học may. Người ngoài phố vào đây làm ăn buôn bán đông lắm, họ mở tiệm may tại đây nên em khỏi ra phố học. Thôn mình bữa nay đông vui nhộn nhịp hơn trước nhiều. Chợ cũng lớn hơn, bữa nay người ta đóng sạp ngồi bán hàng hoành chứ không còn ngồi lung tung được nữa đâu vì chợ có thu thuế.

Tết này chị có về không?...”

* * *

- Thù này... Mai anh đi - Anh nói nhỏ, giọng khàn khàn.

Đã đến giờ khắc tôi sợ nhất. Đã đến lúc. Không thể lẩn tránh mãi được. Anh sẽ đi. Anh sẽ đi. Bây giờ là chia ly.

Anh và tôi đứng trên thềm. Bọn trẻ đang học bài trong phòng. Hương hoa đầm quanh tôi. Bóng đêm lướt qua mắt anh vùng tối âm u. Tôi kéo hai vạt áo lên lại, cố ngăn dòng nước mắt sắp trào ra. Anh sẽ đi. Bao nhiêu ngày tháng đã trôi qua.

- Anh đã gần bốn mươi rồi Thùy - Giọng anh khàn đến tắc lại trong cổ - Anh đã gần bốn mươi. Ở tuổi anh, người ta không thể sống mãi với những lần hẹn hò.

Tôi lặng yên. Nếu tôi mấp máy môi, âm thanh đầu tiên sẽ là tiếng khóc. Tôi lặng yên lắng nghe. Tôi biết là anh đã gần bốn mươi và anh cần có một chốn đi về. Tôi cắn môi lại, lặng nghe.

- Anh không đến đây nữa, Thùy. Bọn trẻ sẽ yên tâm - Anh lắc đầu như xua đi một ảo ảnh - Anh rất mến những đứa con của em. Chúng rất ngoan và nhạy cảm... như mẹ của chúng.

Nước mắt tôi lăn ra. Đây là lần cuối cùng tôi được nghe anh nói, lần cuối cùng tôi được đứng gần anh. Anh cao hơn tôi rất nhiều, dáng anh sừng sững đơn độc trong bóng đêm ngập hương hoa, sương lạnh buốt giăng quanh.

- Tháng ngày có em là đoạn đời hạnh phúc nhất của anh. Anh không biết sau này anh sẽ ra sao nhưng anh biết anh luôn nhớ em, Thùy.

Anh nấc nhẹ và tôi nhận ra anh đang khóc.

- Anh Phan...

- Thùy. Anh có món quà tặng em và vài món nhỏ nhỏ cho các con. Những món quà kỷ niệm thỉnh thoảng nhắc mẹ con em nhớ đến anh.

Anh run rẩy choàng qua cổ tôi sợi dây chuyền mỏng mảnh. Tôi lặng yên, hóa đá.

- Mình vào nhà đi em. Anh muốn gặp các con lần cuối. Tụi nó đang ghét anh lắm, nhưng không sao... Anh hiểu...

Anh xoay nắm đấm cửa, đẩy tôi vào nhà và tiếp tục đẩy tôi đến phòng bọn trẻ đang ngồi học. Chúng ngược nhìn anh và lại cúi nhìn vào bài. Ánh đèn sáng tỏa quanh.

- Các con... - Tôi mấp máy môi - Các con ngừng học bài một chút. Chú Phan muốn nói chuyện với các con... lần cuối. Mai chú Phan đi.

Tám cái đầu ngẩng phắt lên. Tám đôi mắt mở bừng ra. Thu Vân bật thảng thốt:

- Mẹ cũng đi hờ mẹ?

Anh nhìn tôi. Im lặng vài giây. Rồi anh quay nhìn bọn trẻ:

- Mẹ ở lại với các con - Anh nói nhỏ nhẹ và đi đến bàn Thu Vân. Tay anh run run vuốt mái tóc cô bé - Mẹ ở lại với các con. Một mình chú đi thôi. Đưa tay cho chú, Thu Vân, chú tặng con cái vòng này. Đừng từ chối, đây chỉ là quà kỷ niệm thôi mà. Quang, con là con trai lớn trong nhà, nhớ chăm sóc các em giúp mẹ... Khánh, Trang, Phi... đưa tay cho chú... Dũng, Phương, Cát An..., chú sẽ rất nhớ các con.

Anh lần lượt đeo vào tay bọn trẻ, con gái là một cái vòng huyền chạm hoa văn lấp lánh và con trai là một cái đồng hồ mặt trắng dây da nâu.

Bọn trẻ ngập ngừng chìa tay cho anh đeo quà vào. Chúng chưa kịp hiểu hết. Chúng chỉ lờ mờ cảm thấy một điều gì đó rất đau xót đang xảy ra, mà món quà thì tuyệt vời làm sao.

- Vậy nhé. Mai chú đi. Các con ở lại chăm học và ngoan ngoãn. Đừng làm điều gì khiến mẹ phải buồn.

Quai hàm anh khép chặt lại. Anh cố gắng hết sức để tự chủ trước bọn trẻ. Còn tôi thì mặc cho nước mắt tuôn rơi.

- Anh đi, Thùy... Em nhớ giữ gìn sức khỏe.

* * *

Rất nhiều buổi sáng thứ năm sau đó, những đứa con của tôi áp mũi vào cửa kính nhìn ra cổng, rồi ánh mắt chúng thu lại trên lối đi nhỏ giữa hai vườn hoa và dừng lại ở bậc thềm, nơi đôi giày cỡ rộng của anh thường để lại dấu mờ mờ.

Có khi chúng mở cửa bước ra thềm và ngược nhìn lên trời, nơi có những đám mây xanh bồng bềnh trôi. Làm sao biết được những đôi mắt sớm suy tư đang nghĩ gì?

SOS

Nguyễn Hương

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Giám đốc - Tổng biên tập NGUYỄN MINH NHỰT

Chịu trách nhiệm nội dung:

Phó Giám đốc - Phó Tổng biên tập NGUYỄN THẾ TRUẬT

Biên tập và sửa bản in: LÊ TỊNH THỦY

Bìa: KIM DUẤN

Trình bày: NGUYỄN VĂN

NHÀ XUẤT BẢN TRẺ

Địa chỉ: 161B Lý Chính Thắng, Phường 7,

Quận 3, Thành phố Hồ Chí Minh

Điện thoại: (08) 39316289 – 39316211 – 39317849 – 38465596

Fax: (08) 38437450

E-mail: hophubandoc@nxbtre.com.vn

Website: www.nxbtre.com.vn

CHI NHÁNH NHÀ XUẤT BẢN TRẺ TẠI HÀ NỘI

Địa chỉ: Số 21, dãy A11, khu Đầm Trấu, Phường Bạch Đằng,

Quận Hai Bà Trưng, Hà Nội

Điện thoại: (04) 37734544

Fax: (04) 35123395

E-mail: chinhanh@nxbtre.com.vn

CÔNG TY TNHH SÁCH ĐIỆN TỬ TRẺ (YBOOK)

161B Lý Chính Thắng, P.7, Q.3, Thành phố Hồ Chí Minh

ĐT: (08) 35261001 - Fax: (08) 38437450

Email: info@ybook.vn

Website: www.ybook.vn

Có một công việc được gọi là
“làm mẹ”.

Có một qui định được gọi là
“làm con”.

Tình mẫu – tử
chỉ trọn vẹn khi “mẹ” phải
mang nặng và rút ruột sinh
ra “con”, có phải?

[facebook.com/
nhaxuatban.tre](https://facebook.com/nhaxuatban.tre)

nxbtre.com.vn